გაზეთი დაარსებულია 1918 წელს.

სამშაბათი, 13 დეკემბერი, 2005 წელი.

№288 (5321)

იმისთანა წმინდა ხალმოში, ტოგოტინ ბოჭდეული სიტყვაა, ტყეიოებით და ჭოტებით ბუტოის გაფანა ყეოლა უკადბისობაზე უსამაგლესია.

საქართველოს რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@gol.ge | ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika | ჩვენს გაზეთს კითხულობენ აშშ-ში, გერმანიაში, რუსეთში, პოლანდიაში, საფრანგეთში, უკრაინაში, ისრაელსა და სხვა ქვეყნებში. | ფასი 50 თეთრი.

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

სამხრეთ ოსეთი საქართველოსთან საერთაშორისო ემზადება

ცხინვალში საომარი მოქმედებისთვის ემზადებიან. თვითთაღიარებულ რესპუბლიკაში მიმდინარე მოვლენების შესახებ გვესაუბრება სამხრეთ ოსეთის თავდაცვის მინისტრი, პოლკოვნიკი ანატოლი ბარანკევიჩი.

იხ. მე-2 გვ.

თემურმეჯი ნაგოვზი დიმგაგშრისკენ

„მოყვარეს პირში უძრახე, მტერს პირს უკანაო“, უთქვამს ოდესღაც ბრძენ ქართველს. ვინაიდან ათას ქარცეცხლში გამოვლილი ეს სიტყვები დღესაც ცოცხლობს, ჩემი თანამოქალაქეებიც, ალბათ, გამიგებენ, „ამ სიძულვილში რაოდენი სიყვარულია“.

იხ. მე-3-4 გვ.

იმნაიშვილი ბობოხიძეს უჩივის

იხ. მე-2 გვ.

◎ ინფორმაცია

ეს კირკიტაძე რომ არ გვყავდეს...

საქართველოს პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის მოთხოვნით, მომავალ წელს საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის დაფინანსება გაიზრდება.

როგორც გუშინ პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის სხდომაზე კომიტეტის თავმჯდომარემ აღნიშნა, კომიტეტის თხოვნის შესაბამისად 2006 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტში საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის დაფინანსება თითქმის 6 მილიონი ლარით გაიზარდა.

აღნიშნული მას შემდეგ განხორციელდა, რაც პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე საპარლამენტო უმრავლესობის თავმჯდომარის მოადგილე დავით კირკიტაძე პრემიერ-მინისტრ ზურაბ ნოღაიდელსა და ფინანსთა მინისტრ ალექსი ალექსიშვილის დაუპირისპირდა.

გასულ კვირას დავით კირკიტაძემ პრემიერ-მინისტრი ზურაბ ნოღაიდელი ბიუჯეტის განხილვასთან დაკავშირებით არაინფორმირებულობაში დაადანაშაულა.

2006 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტის მიხედვით, საზღვრის დაცვის დაფინანსება 30 მილიონს შეადგენდა და, როგორც ფინანსთა მინისტრის მოადგილემ ლაშა გოცორიძემ გუშინ ჟურნალისტებს განუცხადა, დაფინანსება 6 მილიონი ლარით გაიზრდება.

გამყრელიძე კომიტეტში პოლიტიპური ჭულების დასაწერად ცხადდება?..

„მემარჯვენე ოპოზიციის“ ლიდერი დავით გამყრელიძე გუშინ პარლამენტის თავდაცვის კომიტეტის ხელმძღვანელობასა და თავდაცვის სამინისტროს წარმომადგენლებს დაუპირისპირდა.

დაპირისპირების მიზეზი გუშინ პარლამენტში თავდაცვის კომიტეტის სხდომაზე თავდაცვის სამინისტროს დაგეგმარების სისტემის ჩამოყალიბების შესახებ სამინისტროს მიერ მომზადებული დოკუმენტი გახდა.

დავით გამყრელიძემ აღნიშნულ დოკუმენტს ზერელედ მომზადებული უწოდა და თავდაცვის სამინისტროს კომიტეტში გაკეთებული აღნიშნული დოკუმენტის პრეზენტაცია დაუწუნა.

„როდესაც „მემარჯვენე ოპოზიცია“ აღნიშნავდა, რომ ნატოსგან გამოითქვა სერიოზული შენიშვნები საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსთან მიმართ დოკუმენტის შედგენასთან დაკავშირებით, როდესაც „მემარჯვენეები“ აკრიტიკებდნენ საქართველოს ხელისუფლებას, რომ არ არსებობდა თავდაცვის სამინისტროზე სამოქალაქო კონტროლი, აღნიშნული პროექტის წარმოდგენის შემდეგ საზოგადოება, ალბათ, დარწმუნდა, რომ „მემარჯვენე ოპოზიცია“ ყველაფერში მართალი იყო. სამინისტრო მხოლოდ დღეს იწყებს იმაზე ფიქრს, რა სისტემით უნდა შემუშავდეს თავდაცვის სამინისტროს ბიუჯეტი და როგორი მექანიზმით უნდა განხორციელდეს თავდაცვის სამინისტროზე კონტროლი“, — განაცხადა გამყრელიძემ.

ინტერესნიშნი

თუ მიეცი, რაღას ართმევ?

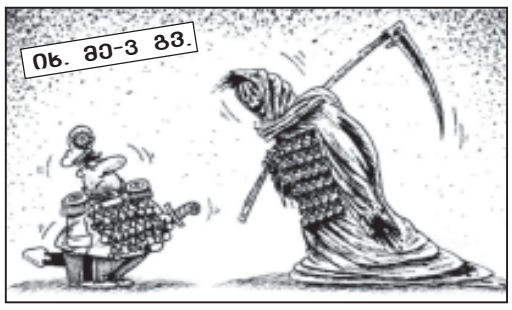

იხ. მე-3 გვ.

მართლა გიჟები ვართ თუ გვაგიჟებენ?

იხ. მე-4 გვ.

აკრიტიკებენ შრომის კოდექსის კანონპროექტს

იხ. მე-2 გვ.

◎ პანორამა

ამერიკის შეერთებული შტატების ყოფილმა იუსტიციის მინისტრმა შეიმუშავა სადამ ჰუსეინის დაცვის გეზი. შეერთებული შტატების ყოფილი იუსტიციის მინისტრი, რომელიც ცოტა ხნის წინათ შეუერთდა სადამ ჰუსეინის ადვოკატთა გუნდს, დაიცავს ერაყის ექსდიქტატორს სასამართლოში და მან შეიმუშავა კიდეც დაცვის გეზი, რომელიც ეფუძნება ოთხ ძირითად დებულებას. ამ დებულებათაგან პირველია თვით სასამართლო პროცესის უკანონობა.

* * *

ისრაელის შინაგანი უშიშროების მინისტრი გიდეონ ეზრა და ისრაელის პოლიციის უფროსი მოშე კარაბი შეხვდნენ თავიანთ ფრანგ კოლეგებს და გაუზიარეს გამოცდილება საზოგადოებრივ უწესრიგობათა აღკვეთის საქმეში. ეს შეხვედრა გაიმართა უმაღლესი დონის მოლაპარაკების ფარგლებში, რომელიც მიეძღვნა საფრანგეთში ამ ცოტა ხნის წინათ მომხდარ უწესრიგობებს და „ჰაპოალიმის“ ბანკში ეგრეთ წოდებული ფულის გათეთრების ფაქტების გამოძიებას.

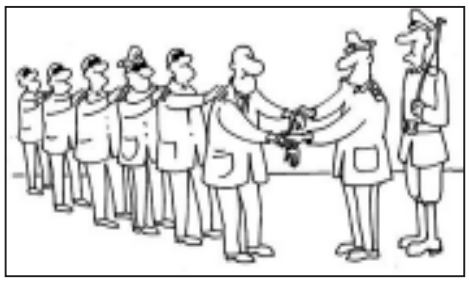

ფაქტები, რომლებიც ვარდისფერ რევოლუციას აუფერულებენ

იხ. მე-3-4 გვ.

როდის აირჩევიან მერები და გამგებლები?

იხ. მე-2 გვ.

ილუპება წიგნი, უწიგნოდ კი - მომავალი თაობა

იხ. მე-2 გვ.

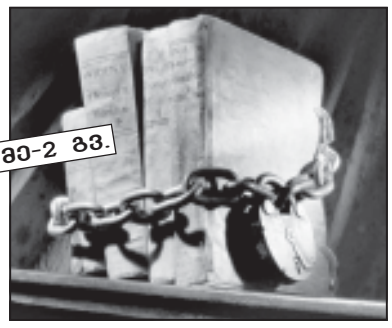

სამცხე-ჯავახეთის მოსახლეობამ დაკარგა საბაჟოები სომხეთ-საქართველოს საზღვარზე

საქართველოს** სომხეთით დასახლებულ სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში 11 დეკემბერს მოხდა ახალი ინციდენტი. ამის მიზეზი გახდა ის, რომ სომხეთ-საქართველოს საზღვარზე, სოფელ ყდანოვაკანთან მდებარე საბაჟო პუნქტიდან გაათავისუფლეს იქ მომუშავე ყველა სომეხი თანამშრომელი. მათ ნაცვლად დანიშნეს საქართველოს სხვა რეგიონებიდან და თბილისიდან ჩამოსული ქართველი მებაჟეები. რადგან მრავალი ადგილობრივი მცხოვრებისთვის საბაჟოზე მუშაობა შემოსავლის ერთადერთი წყარო იყო, ხოლო ქართველი მებაჟეების დანიშვნა აღიქვეს, როგორც იმის მცდელობა, რომ ცენტრალურმა ხელისუფლებამ კიდევ უფრო უნდა გაამკაცროს რეჟიმი სომხეთის საზღვარზე პროდუქტის გადატანისთვის, ამან გამოიწვია მასობრივი უკმაყოფილება მოსახლეობაში.

რეგნუმ საინფორმაციო სააგენტო, 12 დეკემბერი.

REGNUM

როგორც იტყობინებიან, 11 დეკემბერს, დილის 11 საათისთვის, მახლობლად მდებარე სოფლების, აგრეთვე, ახალქალაქის და ნინოწმინდის რაონული ცენტრებიდან ჩამოსული ასობით მოქალაქე შეიკრიბა საბაჟოსთან და საქართველო-სომხეთის საზღვრის სასაზღვრო პუნქტებთან. მათ სთხოვეს სამცხე-ჯავახეთის გუბერნატორს, მოსულიყო და ადგილზე გარკვეულიყო სიტუაციაში. მაგრამ, მას შემდეგ, რაც გუბერნატორმა უარი თქვა ჩამოსვლაზე, ატყდა ჩხუბი ადგილობრივ მცხოვრებლებსა და საზღვარზე მყოფ მებაჟეებსა და მესაზღვრეებს შორის. ყოველივე ამის შედეგად, ქართველი მებაჟეები და მესაზღვრეები იძულებული გახდნენ დაეტოვებინათ საკონტროლო-გამშვები პუნქტი, რომელიც ნაწილობრივ დაარბიეს კიდეც. მაგრამ ამის შემდეგ ადგილობრივი მცხოვრებლების ჯგუფი გაემართა სომხური საბაჟოსკენაც, რომელიც ასევე დაზიანეს. თავიანთი მოქმედება მათ განმარტეს იმით, რომ მძიმე სოციალურ-ეკონომიკური ვითარებისა და აუტანელი საყოფაცხოვრებო პირობების გარდა, რეგიონი, ფაქტობრივად, სანახევრო ბლოკადის პირობებშიც იმყოფება, ხოლო ქართველი და სომეხი მებაჟეების მოქმედება, რომლებიც მოითხოვენ ქრთამებს თვით უმნიშვნელო მტვირთის გადატანის დროსაც კი, მხოლოდ ამწვავებს სიტუაციას. ჯავახეთში ძალზე მძიმე ფიზიკური და კლიმატური პირობებია და მოსახლეობის სიცოცხლისუნარიანობა მნიშვნელოვანწილად დამოკიდებულია რეგიონში საქონლისა და სურსათის შეტანაზე, რაც, ძირითადად, სომხეთიდან ხდება. ამ ადამიანებს სურთ, შექმნილ მძიმე სოციალურ და ეკონომიკურ ვითარებას მიაპყრონ როგორც საქართველოს, ისე სომხეთის ხელისუფლების ყურადღება. გარდა ამისა, ისინი ასევე უჩივიან საქართველოს ხელისუფლების მხრიდან ადგილობრივი სომეხი მოსახლეობის მუდმივი დისკრიმინაციის ფაქტებს. კერძოდ, მათ განაცხადეს, რომ 2005 წლის 5 ოქტომბერს ახალქალაქში მოხდა შეტაკება ადგილობრივ მცხოვრებლებსა და ქართველ უნდადარმებს შორის, გარდა ამისა, საქართველოს ხელისუფლებამ დადებითი რეაქცია არ მოახდინა რეგიონისთვის ავტონომიის მინიჭების შესახებ მოთხოვნაზე.

როგორც ადგილობრივი სომხური საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ორგანიზაციების წარმომადგენლებმა განაცხადეს, ახლანდელი იძულებითი და სტიქიური აქციები „განაპირობა იმან, რომ კვლავაც გრძელდება დისკრიმინაციული მოქმედება საქართველოს ხელისუფლების მხრიდან“. „ჩვენ კიდევ გვაქვს იმედი, რომ ადეკვატურ რეაგირებას მოახდენენ საქართველოს და სომხეთის ხელისუფალნი, რომლებსაც შეგნებული უნდა ჰქონდეთ, რომ აუტანელი სოციალურ-ეკონომიკური ვითარების პირობებში ადგილობრივი მოსახლეობა იძულებულია მიმართოს რაღაც ზომებს, რათა არ დაუშვას მდგომარეობის შემდგომი გამწვავება“, — თქვა აქციის ერთ-ერთმა ინიციატორმა.

◎ ოპოზიცია

ჩოლის ეირჩევი�ჯერადი და ვალდებული?

ოპოზიცია საქართველოს დიდ ქალაქებსა და რაიონებში მერებისა და გამგებლების პირდაპირი წესით არჩევის აუცილებლობაზე რახანია ლაპარაკობს, მაგრამ ოდენ მგლის თავზე სახარების კითხვა გამოსდის და სხვა არაფერი.

ხელისუფლება ოპოზიციონერთა ყიჟინაზე ყურსაც არ იბერტყავს და თავისას ჯიუტად განაგრძობს, ანუ, ქალაქებისა და რაიონების ბედს საკუთარ ხელდასხმულებს ანდობს და მოსახლეობას მერ-გამგებლების არჩევის საშუალებას არ აძლევს.

ოპოზიციონერთა მოთხოვნა რომ სამართლიანია, ამაზე ორი აზრი არ არსებობს. თუ სრულფასოვანი დემოკრატიის დამყარება გვსურს, მაშინ ქვეყანაში, უწინარეს ყოვლისა, რეალური თვითმმართველობის არსებობაზე ზრუნვა გვმართებს.

ხელისუფლების გაჯიუტების მიუხედავად, ოპოზიცია ყურების ჩამოყრას სულაც არ აპირებს. რამდენიმე კვირის წინათ საზოგადოებრივ მოძრაობად ოფიციალურად ჩამოყალიბებულ „სახალხო ფორუმს“ გვერდით რამდენიმე საპარლამენტო და არასაპარლამენტო ოპოზიციური პარტიაც დაუდგა. ისინი მერებისა და გამგებლების პირდაპირი გზით არჩევის თაობაზე ხელმოწერების შეგროვებასა და შესაბამისი საკანონმდებლო ინიციატივით პარლამენტში შესვლას აპირებენ.

12 დეკემბერს, სასტუმრო „ქორთიარდ მარიოტში“ „სახალხო ფორუმმა“ პოლიტიკურ პარტიათა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა კოალიციის პრეზენტაცია მოაწყო.

კოალიციაში, „სახალხო ფორუმთან“ ერთად, რესპუბლიკური პარტია, „მრეწველობა გადაარჩენს საქართველოს“ და ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია გაწევრიანდნენ.

მიუხედავად იმისა, რომ კოალიციას სრულ მხარდაჭერას უცხადებს ლეიბორისტული პარტიაც, შალვა ნათელაშვილმა კოალიციაში გაერთიანებაზე უარი განაცხადა.

გარდა პოლიტიკოსებისა, მერების და გამგებლების არჩევითობას ხელოვნების წარმომადგენლებიც ეთანხმებიან, ისინი იმ საინიციატივო ჯგუფში გაწევრიანდნენ, რომელიც მოსახლეობაში ხელმოწერების შეგროვებაზე იმუშავებს.

საინიციატივო ჯგუფის წევრების, ცნობილი პოლიტიკური და საზოგადო მოღვაწეების გვარ-სახელები საკმაოდ შთამბეჭდავია: ნინელი ჭანკვეტაძე, ლაშა თაბუკაშვილი, ვახტანგ ხმალაძე, ლია ბაგრატიონი, ანზორ საკანდელიძე, ზაზა მიქაშავიძე, გიორგი გოგნიაშვილი და სხვები.

კოალიციის საინიციატივო ჯგუფმა, თბილისის მერის პირდაპირი წესით არჩევნებისა და შესაბამის კანონში ცვლილების შეტანის მოთხოვნით, საქართველოს პარლამენტს 12 დეკემბერსვე მიმართა. გარდა ამისა, კოალიცია ამავე მოთხოვნით, ხელმოწერების შეგროვებასაც დაიწყებს.

პრეზენტაციის დასასრულს, მერების არჩევითობის აუცილებლობასთან დაკავშირებით, კომენტარი რესპუბლიკური პარტიის თავმჯდომარეს დავით უსუფაშვილს ვთხოვე.

— სააკაშვილმა ხელისუფლების უზურპაცია მოახდინა და ქვეყნის ერთპიროვნულ მართვას ცდილობს. მერებისა და გამგებლების პირდაპირი წესით არჩევა არის ეფექტიანი გზა, რომელიც პრეზიდენტის ხელში მთელი ძალაუფლების კონცენტრაციას ხელს შეუშლის და დაადასტურებს, — განაცხადა უსუფაშვილმა.

ოპოზიციის ცდებმა ბედის მენახევრეობა ჯერ ვერ გასწია, თუმცა, ამის მიუხედავად, იგი იმედს არ კარგავს და ბრძოლას განაგრძობს.

ვნახოთ, რა გამოვა!

ჯაბა ხუბუა

◎ ბანგაშის ზარი

ილუპება წიგნი, უწიგნოდ კი - მომავალი თაობა

გლობალიზაციისა და ტექნოკრატიის ხანამ წიგნს განაჩენი გამოუტანა. მწიგნობართა ქვეყანას უწიგნურად გადაქცევის რეალური საფრთხე დაემუქრა.

ეს ფიქრები ილია ჭავჭავაძის სახელობის მწიგნობართა ასოციაციის მე-7 ყრილობამ აღმიძრა, რომელმაც წიგნთან დაკავშირებული არაერთი უმწვავესი პრობლემა გააანალიზა.

წიგნი რომ მხოლოდ განათლება არ არის და მიღებული ცოდნისა და განათლების გამოყენებასაც გულისხმობს, მარტივი ჭეშმარიტებაა. ჩვენს პოსტსაბჭოურ საზოგადოებას ეს რატომღაც ვერ მოუხერხებია. თითქოს მრავალი რეფორმა ხორციელდება, ინტელექტუალური ძალები კი ამ რეფორმების მიღმა დარჩენილან. მეცნიერს არ უსმენს სამინისტროს წარმომადგენელი. მისი გამოცდილება დღეს არავის სჭირდება. პირიქით, მას საქვეყნოდ შეურაცხყოფას აყენებენ, ავტორიტეტს ულახავენ. არადა, ცოდნა და გამოცდილება უერთმანეთოდ წარმოუდგენელია.

ქართულ ფოლკლორში (და, საერთოდ, ცხოვრებაშიც) ბრძენი გაიდეალებულია, სამწუხაროდ, დღევანდელმა ულიმღამო რეალობამ ასაკს ტერორი გამოუცხადა. გამოცდილება და, კერძოდ, საკუთარი ერის გამოცდილება უგულებელყოფილია. მსოფლიოში კი კარგა ხანია დაასკვნეს: — ის სახელმწიფოა წარმატებული, რომელიც მდიდარია, უწინარესად, ინტელექტუალური პოტენციალით, და არა რაიმე წიაღისეულით.

ჩვენთან, სამწუხაროდ, უცხოეთისადმი ბრმა მიბაძაჭელობა გამეფებულა, რაღაც გადმოწერილის თაყვანისცემა, რომელიც ქართულ საზოგადოებას ვერა და ვერ მოარგებს.

სკოლებში კი ნიჰილიზმი მძლავრობს, მწიგნობარ ქვეყანაში სკოლის ხელმძღვანელობას უბიბლიოთეკობა ტრაგედიად არ მიაჩნია. იღუპება წიგნი და უწიგნოდ — მომავალი თაობა. ამაოდ ფიქრობს ბევრი, რომ კომპიუტერი შეცვლის „ვეფხისტყაოსანს“, „დონ კიხოტს“ ან მითოლოგიურ ლიტერატურას.

საქართველოში მასობრივი ბიბლიოთეკების რაოდენობა 50 პროცენტით შემცირდა. სოფლები, ფაქტობრივად, ბიბლიოთეკების, კულტურული მომსახურების გარეშე რჩება. თურმე სასკოლო რეფორმაში ბიბლიოთეკა არც გახსენებიათ.

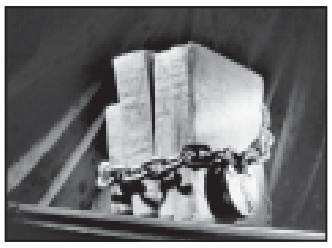

მძიმე ვითარება შეიქმნა ცხინვალის რეგიონის ქართულ სოფლებში. 15 წლის განმავლობაში 9 ბიბლიოთეკიდან არც ერთს არ მიუღია ერთი ცალი წიგნიც კი. თუ ოსურ სოფლებს საქართველოს ხელისუფლება ძალისხმევას არ აკლებს, და იქ სისტემატურად იგზავნება პერიოდული პრესა, რა დააშავეს უპატრონოდ დარჩენილმა ქართულმა სოფლებმა?

ცხინვალის რეგიონის ქართულ სოფლებში შექმნილი ვითარების განზოგადება მთელ საქართველოზე შეიძლება. უახლწიგნებოდ დარჩენილ სოფლის მოსახლეობას მწერლის სიტყვა, მწერალთან შეხვედრა მონატრებია. თუმცა, თავად მწერლის ცნობაც მიჩქმალა დროებამ.

რეკლამირებულია ე. წ. პოსტმოდერნისტული ლიტერატურა, გასართობი და ბულვარული ნაწარმოებები, რომლებსაც არანაირი შემეცნებითი ღირებულება არ გააჩნიათ. ალბათ, ასე უნდათ ეროვნული ცნობიერების ამოშლა-ამოძირკვა...

უამრავ ფიქრს აღძრავდა ილია ჭავჭავაძის სახელობის მწიგნობართა ასოციაციის მე-7 ყრილობა, გამომსვლელებმა: ლია ნადარეიშვილმა, მერი ქადარიან, ეთერ კაკალაძემ, ნანა ხაზარაძემ, გულნარა სტურუამ, ნოდარ ტაბიძემ, ალეკსანდრე ლორიამ, ჯუმბერ თითმერიამ, მიხეილ ქურდიანმა... არაერთი მწვავე პრობლემა წამოჭრეს.

მიხეილ ქურდიანმა კერძო ბიბლიოთეკების სავალალო მდგომარეობაზე ილაპარაკა. ისინი ჩვენს დროში განწირულნი არიან. გაიხსენა აკაკი გენერელიას ბიბლიოთეკა, რომელიც გაიყიდა. უნივერსიტეტის პროფესორმა ყრილობის მონაწილეებს დახმარება სთხოვა, უშუამდგომლონ თავისი კერძო ბიბლიოთეკისთვის მინიმუმ 100 კვდრატული მეტრი ფართობის გამოსაყოფად. მიხეილ ქურდიანს უნდა, რომ თავისი უნიკალური ბიბლიოთეკა არ დანაწევრდეს და ქვეყანას დარჩეს.

ყრილობის მონაწილეებმა ამ მოთხოვნას მხარი დაუჭირეს. ითქვა ესეც: — კარგი იქნებოდა ერთი უნიკალური შენობის აგება, სადაც ყველა კერძო ბიბლიოთეკა განთავსდებოდაო.

ყრილობაზე გულისსაკვილით ილაპარაკეს წიგნების სავალალო მდგომარეობაზეც: ენათმეცნიერების ბიბლიოთეკაში განთავსებული წიგნებს (და არა მხოლოდ მათ) თურმე სოკო გასჩენია. ისინი სასწრაფო შველას საჭიროებენ.

ბევრი კარგი რამ ითქვა ასოციაციის გამოცემაზე, ბიბლიოფილის ყოველწლიურ ალმანახ „მწიგნობარზე“ და, აგრეთვე, ჟურნალ „საქართველოს ბიბლიოთეკაზე“. უსახსრობის მიუხედავად ორივე გამოცემა „ჩუმთა მუშაკთა უჩინარი ღვაწლით“ მაინც ახერხებს გამოსვლას და თავის ირგვლივ მწიგნობარი ადამიანების დარაზმვას...

თამარ შაიშმელაშვილი

◎ პროფკავშირები

აპრიტიკებენ შრომის კოდექსის კანონპროექტს

საქართველოს პროფკავშირმა თავის კულტურის სასახლეში ფორუმი გამართა. ეს იყო პირველი შეკრება ორგანიზაციის სათავეში ახალი ხელმძღვანელობის მოსვლის შემდეგ. ახალ მესვეურთა აზრით, წლების მანძილზე, სრულიად გაურკვეველი ფუნქციის მქონე საქართველოს პროფკავშირს არ ჰქონდა ჩამოყალიბებული საკუთარი იდეოლოგია და მიზნები, ვერ გამოკვეთა სამოქმედო ბერკეტები. ძველისგან განსხვავებით, ახალი ხელმძღვანელობა ფიქრობს, რომ პროფკავშირი უნდა ჩამოყალიბდეს სახელმწიფოსგან, პოლიტიკური პარტიებისგან, ბიზნესისგან დამოუკიდებელ ორგანიზაციად, რომელიც თითოეული დასაქმებული ადამიანის ინტერესს დაიცავს, იზრუნებს საზოგადოების კეთილდღეობაზე, ცხოვრების პირობების გაუმჯობესებაზე.

პროფესიული კავშირების გაერთიანების თავმჯდომარის ირაკლი პეტრიაშვილის თქმით, საქართველოს პროფკავშირები XXI საუკუნეში ქვეყნისთვის სასარგებლოდ რომ ვაქციოთ, სისხლხორცეულად აუცილებელია დემოკრატია და სტაბილურობა ქვეყანაში. სხვაგვარად პროფკავშირული ცხოვრების განვითარებისათვის ნოყიერი ნიადაგი ვერ შეიქმნება.

გაერთიანების თავმჯდომარე მთავარ პრიორიტეტად დასაქმებული ადამიანების უფლებების დაცვას მიიჩნევს. მისი თქმით, ამას არ ითვალისწინებს საქართველოს შრომის კოდექსი და საპენსიო კანონების პროექტები.

თითქოს კანონით ყველაფერი რიგზეა, დაცულია ადამიანის უფლებები, რატიფიცირებულია ევროპის სოციალური ქარტია, შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის კონვენციები, და ამ დროს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო იღებს პროექტს, სადაც ეს ყველაფერი უგულებელყოფილია.

პროფესიული კავშირების გაერთიანების მესვეურის თქმით, შრომის კოდექსის პროექტის შემუშავებაში არ ჩართეს არც მეწარმეთა გაერთიანება და არც პროფკავშირი. ამიტომ პროფესიულმა კავშირებმა საკუთარი ვარიანტი შეიმუშავეს.

რაც შეეხება ხელისუფლების კანონპროექტს, ირაკლი პეტრიაშვილი ფიქრობს, რომ იგი არათუ აწესრიგებს ურთიერთობას მოქალაქეებსა და მეწარმეს შორის, არამედ „XXI საუკუნის საქართველოში მონად აქცევს ჩვენს მოქალაქეებს“.

ახალ კანონპროექტში ჩაწერილია, თუ დამსაქმებელს უნდა, შეუძლია კვირაში განსაზღვრულ 48 საათზე მეტხანს ამუშაოს დაქირავებული, და იგივე ანაზღაურება მისცეს, რასაც 48-საათიანი გრაფიკის დროს ერთ საათში უხდიდაო. ანუ 8-საათიანი საამუშაო დღის მოთხოვნა XXI საუკუნეში ისევ აქტუალურია. ირაკლი პეტრიაშვილს ეს წარმოუდგენლად მიაჩნია, რადგან ასეთი მოთხოვნით XIX საუკუნის ჩიკაგოში გამოდიოდნენ.

პროფესიული კავშირების გაერთიანების თავმჯდომარეს საერთაშორისო კონვენციების და ევროპის სოციალური ქარტიის უგულებელყოფად მიაჩნია, ფაქტობრივად 19-დღიანი კალენდარული შვებულება (15 დღე ანაზღაურებადი და 4 — აუნაზღაურებელი), როცა წესისამებრ 4-კვირიანი ყოველწლიური ანაზღაურებითი შვებულება არის განსაზღვრული.

შრომის კოდექსის ახალი პროექტის მიხედვით, თურმე მეწარმეს შეუძლია ზეპირი კონტრაქტის მიხედვით დაასაქმოს ადამიანი. შემდეგ კი, დოკუმენტის არარსებობის გამო გაუშვას სამსახურიდან. ასევე, ახალ პროექტში ჩაწერილია, რომ ფიზმძიმობა იწვევს შრომითი კონტრაქტის შეწყვეტას, მაშინ, როდესაც საქართველოში პრორიტეტულია დემოგრაფიული ფონის ამაღლება .

ირაკლი პეტრიაშვილის თქმით, შრომის კოდექსის კანონპროექტში არაფერია ნათქვამი უმწეო ოჯახებზე, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებზე, ჯარზე. **„ჩვენ გვეამყება ჩვენი ჯარი, მაგრამ მათ უფლებებზე ერთი სიტყვაც არ არის ჩაწერილი პროექტში, ანუ თუ ადამიანმა მძიმე სოციალურ ვითარებაში სამსახური იშოვა, შემდეგ გაიარა სამხედრო-სავალდებულო სამსახური, არანაირი გარანტია არ აქვს, ისევ დაუბრუნდეს ძველ სამსახურს“.**

შრომის კოდექსის გარდა, პროფესიული კავშირების გაერთიანების ფორუმმა საპენსიო კანონების პროექტებზეც იმსჯელა.

ვაჭრობისა და სამომხმარებლო კოოპერაციის მუშაკთა პროფესიული კავშირის თავმჯდომარის ვახტანგ მაჭავარიანის თქმით, საპენსიო ასაკი მეცნიერული შესწავლის გარეშე, სპონტანურად დგინდება. ამ შემთხვევაში ადამიანის ბედზე კი არ ზრუნავს ხელისუფლება, არამედ მას ბიუჯეტის ეკონომია აინტერესებს.

ვახტანგ მაჭავარიანი ამბობს, რომ მისთვის გაუგებარია კომპენსაციების შესახებ კანონპროექტი: უმაღლესი პოლიტიკური თანამდებობის პირებს, პარლამენტის წევრებს, საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრებს, უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეებს, სამხედრო და შინაგან საქმეთა მომსახურეებს... ფაქტობრივად, ცალკე კანონს უქმნიან. **„დღესაც ვერ წარმომიდგენია, რატომ უნდა მიიღოს პარლამენტარმა განსხვავებული პენსია. სამსახურში იშვიათად დადის, არც სიტყვით გამოსული უნახავთ, ხელფასად კი 750 ლარი უნდა მისცენ“.**

საქართველოს განათლების მუშაკთა პროფკავშირების გაერთიანების გენერალურმა მდივანმა მანანა ღურჭუმელიძემ ფორუმს განუმარტა, რომ „ნეოლიბერალებმა“ ხალხი გააწბილეს, ისინი ამბობენ, რომ დაიცავენ მხოლოდ მეწარმეებს, სოციალურ პოლიტიკას არ გაატარებენ. ფაქტობრივად, ჩვენ დღეს სოციალურად დაუცველი საზოგადოება გვაქვს.

მანანა ღურჭუმელიძის თქმით, მასწავლებლებს თითქოს ოთხჯერ გაეზარდათ ხელფასი. რაღაც კატეგორიას მართლაც მოემატა ხელფასი, მაგრამ სამაგიეროდ პედაგოგთა რაღაც კატეგორიას ანაზღაურება შეუმცირდა.

გაერთიანება 14 დეკემბერს პარლამენტის წინ აქციას გეგმავს. მათი მოთხოვნებია: **შრომის კოდექსი, მასწავლებლების უფლებების დაცვა, აგრეთვე, ბავშვების უფლებების დაცვა (მათთვის სწავლისთვის სათანადო პირობები შეიქმნას).**

ფორუმზე სიტყვით გამოვიდნენ, აგრეთვე, პროფკავშირების გაერთიანების თავმჯდომარის მოადგილე გორა ალექსანდრია, საქართველოს დამსაქმებელთა ასოციაციის თავმჯდომარე ელგუჯა მელაძე...

ფორუმის მონაწილეები გაეცნენ პროფკავშირების გაერთიანების შესახებ კონცეფციას „პროფკავშირული მოძრაობა საქართველოში (პრობლემები და პერსპექტივები)“.

საქართველოს პროფესიული კავშირების გაერთიანებას აქვს ახალი სიმბოლიკა: ლურჯი დროშა და დევიზი: „შრომა, სამართლიანობა, სოლიდარობა“. იგი ამ დევიზით აპირებს მოღვაწეობას. ფორუმზე მიიღეს მანიფესტი, რომლის მიხედვითაც საქართველოს პროფკავშირების გაერთიანება ქვეყნის ხელისუფლებას, საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და საქართველოში არსებულ დემოკრატიული ქვეყნების წარმომადგენლებს მიმართავს, მხარი დაუჭიროონ ორგანიზაციაში დაგეგმილ რეფორმებს.

თამარ შაიშმელაშვილი

◎ ინფორმაცია

საკადრო ცვლილებები პოლიციაში

იმერეთის სამხარეო პოლიციაში საკადრო ცვლილებები განხორციელდა.

შს იმერეთის მთავარი სამმართველოს უფროსმა ლევან კახიანმა თერჯოლასა და წყალტუბოში პოლიციის ახალი უფროსები დანიშნა. ახალი ხელმძღვანელი ჰყავს იმერეთის საპატრულო პოლიციასაც.

როგორც „ინტერპრესნიუსს“ კახიანმა განუცხადა, ამ თანამდებობაზე საქართველოს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილე გრიგოლ ბაკურაძე დაინიშნა.

თერჯოლაში პოლიციის უფროსად ბადრი დვალიშვილი დაინიშნა, ხოლო წყალტუბოში ნუგზარ ქუთათელაძე წარადგინეს.

დვალიშვილი წარსულში ვანისა და ზესტაფონების რაიონების პოლიციის უფროსი იყო. ნუგზარ ქუთათელაძე მანამდე იმერეთის კრიმინალურ პოლიციას ხელმძღვანელობდა.

ორი უფასო სასადილო გაიხსნა

„ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ ინიციატივით დღეს რუსთავში ორი უფასო სასადილო გაიხსნა.

სასადილოს გახსნას პარლამენტის ვიცესპიკერი მიხეილ მაჭავარიანი, პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი გიორგი არველაძე, პარლამენტარი დავით კირკიტაძე, პრეზიდენტის რწმუნებული ქვემო ქართლში ზურაბ მელიქიშვილი და ქალაქ რუსთავის მთავრობის წევრები ესწრებოდნენ. სტუმრებმა სადილი მოხუცებთან ერთად დაგემოვნეს.

„პრეზიდენტის დავალებაა, რომ საქართველოში არც ერთი მშიერი მოხუცი აღარ იყოს. ეს მეთორმეტე და მეცამეტე სასადილოა. მთლიანობაში კი პრეზიდენტისა და „ნაციონალური მოძრაობის“ ინიციატივით 100 უფასო სასადილო გაიხსნება“, - განაცხადა „ინტერპრესნიუსთან“ საუბრისას დავით კირკიტაძემ.

დღეისთვის რუსთავში სამი უფასო სასადილო ფუნქციონირებს. ახლად გახსნილი სასადილოების რემონტისთვის ქალაქის ბიუჯეტიდან 51 ათასი ლარი გამოიყო. სასადილოს პროდუქტით „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ მოამარაგებს.

ახლადგახსნილ სასადილოებში ყოველდღიურად 240 მოხუცი ისადილებს.

ბარისახოში 38 ჭურვი აღმოაჩინეს

საქართველოს საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის ბარისახოს რეგიონული სამმართველოს პირადი შემადგენლობის გაწვეულმა პატრულირებისას დიდი ოდენობით საბრძოლო მასალები აღმოაჩინა.

როგორც „ინტერპრესნიუსს“ სასაზღვრო უწყების პრესსამსახურში განუცხადეს, აღმოჩენილია „ნურსის“ ტიპის 38 ერთეული ჭურვი და ამავე ჭურვის თვითნაკეთი გამშვები 13 ერთეული მექანიზმი.

აღჭურვილობა ამოღებულია და გადატანილია თბილისში, სადაც ექსპერტიზა ჩატარდება.

რა პრობლემებია ბარისახოსა და საგარეჯოს სასაზღვრო ზოლში?

საქართველოს პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტმა გუშინ ბარისახოსა და საგარეჯოს სასაზღვრო ნაწილებთან დაკავშირებული პრობლემების გამო სამუშაო ჯგუფი ჩამოაყალიბა.

როგორც გუშინ კომიტეტის სხდომაზე, კომიტეტის საპარლამენტო უმრავლესობის წარმომადგენელმა გიორგი აბულაძემ განაცხადა, მას დაურეკეს ბარისახოსა და საგარეჯოს სასაზღვრო ნაწილიდან და პრობლემების თაობაზე ინფორმაცია მოახსენეს.

დეპუტატი არ აკონკრეტებს რა პრობლემაზეა საუბარი და რატომ შექმნა კომიტეტმა სამუშაო ჯგუფი, თუმცა კომიტეტის თავმჯდომარის გივი თარგამაძის განცხადებით, აუცილებლად მოხდება ჯგუფის დაკომპლექტება, რომელიც პრობლემას შეისწავლის.

ინტერპრესნიუსი

◎ სიტუაცია

იმნაიშვილი ბობოხიძეს უჩივის

ჟურნალისტმა ირაკლი იმნაიშვილმა გუშინ, 12 დეკემბერს, ქუთაისის რაიონულ პროკურატურას განცხადებით მიმართა. 2005 წლის 1 დეკემბერს ტელეკომპანია „რიონის“ დერეფანში პრეზიდენტის რწმუნებულმა იმერეთის მხარეში აკაკი ბობოხიძემ თანმხლებ პირებთან ერთად ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენა ჟურნალისტს. დამოუკიდებელი ექსპერტიზის შედეგად დადგინდა, რომ ირაკლი იმნაიშვილს გატეხილი აქვს ცხვირის ძვალი და მიღებული აქვს ტვინის შერყევა. დაზარალებული დღესაც ექიმების მეთვალყურეობის ქვეშ იმყოფება.

ირაკლი იმნაიშვილი პროკურატურისგან ითხოვს, აკაკი ბობოხიძის და მისი თანმხლები პირების მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყებას და დამნაშავეთა დასჯას. მას მიყენებული აქვს სხეულის განზრახ მძიმე დაზიანება.

სისხლის სამართლის საქმეში ირაკლი იმნაიშვილის ინტერესებს საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია დაიცავს.

გიორგი ურუშაძე

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

სამხრეთ ოსეთი საქართველოსთან სათანადო ემზადება

(პირველი გვერდიდან)

— ჩემთვის ცნობილია ერთი რამ: ოსეთი ოსეთია, საქართველო კი — საქართველო. მას შემდეგ, რაც თბილისში ხელისუფლების სათავეში მივიდა ეგრეთ წოდებული რევოლუციური ხელმძღვანელობა, იქ ცდილობენ ძალდატანების გზით შეიერთონ სამხრეთ ოსეთი, მიანიჭონ მას რაღაც „საგანგებო“ უფლებები, მაგრამ დატოვონ საქართველოს შემადგენლობაში. ასეთი რამ არასდროს არ მოხდებას! მთელი თავისი ისტორიის მანძილზე სამხრეთ ოსეთი რუსეთთან იყო და ახლაც მასთან დარჩება. თბილისში თითქოს ვერ ამჩნევენ, რომ ხალხმა უკვე განსაზღვრა თავისი ბედი, გადაწყვიტა იცხოვროს რუსეთის შემადგენლობაში, რაც, დროთა განმავლობაში მოხდება კიდეც. ამის ასპროცენტიან გარანტიას გაძლევთ. საქართველოში კი, დაე, ილაპარაკონ, რაც სურთ. ეს ერთი.

ახლა მეორე. გასული წლის ზაფხულში, საქართველომ, როგორც იტყვიან „წაიმტვრია კბილები“ სამხრეთ ოსეთზე. თბილისმა მოიშუშა ჭრილობები და ახლა სურს კვლავ ომი გააჩაღოს. ყოველივე ამას სხვას ვერაფერს ვუწოდებთ, თუ არა განუკითხაობას თბილისის მხრიდან. ქართველებმა გადაკეტეს გზები სოფლების თამარაშენის და ქურთის მიდამოებში და თბილისის ხელისუფლებას უკვე აღარ ძალუძს თავისი ადგილი მიუჩინოს სამხედროებს და პოლიციელებს.

ჩვენს რესპუბლიკაში ყველასთვის აშკარაა, რომ ახლა საქართველო ემზადება სამხრეთ ოსეთის ძალისმიერი გზით მიერთების საკითხის გადაწყვეტისთვის. და რაც ყველაზე საწყენია — ქართველებს ეხმარებიან ჩვენი მოძმე სლავები. ვგულისხმობ უკრაინას, რომელიც საქართველოს არმიას ამარაგებს ქვეითი ჯარის საბრძოლო მანქანებით, ტყვია-წამლით და სხვა შეიარაღებით. ამ პროცესში მონაწილეობენ ასევე, ბულგარელები და ჩეხები... ყოველივე ამას კი ასპონსორებენ შეერთებული შტატები და ნატო.

და მესამეც. ყველაფერი იქითკენ მიდის, რომ დაამცირონ არა მარტო სამხრეთ ოსეთი, არამედ რუსეთიც. ამას ვამბობ იმიტომ, რომ თბილისის მცდელობა, დააბრუნოს სამხრეთ ოსეთი საქართველოს შემადგენლობაში, უნდა მივიჩნიოთ, როგორც კავკასიის რეგიონში მოსკოვისთვის მიყენებული დარტყმები.

— თქვენი აზრით, როგორ განვითარდება მოვლენათა სამხედრო სცენარი?

— საქართველოს ქვეგანაყოფები ჯერ აპირებენ ხელი იგდონ როკის გვირაბი, რომლითაც მარაგდება ცხინვალი. მათ სურთ გადაკეტონ ტრანსკავკასიური მაგისტრალი, ანუ ბლოკადაში მოაქციონ ცხინვალი, რადგან იერიშით ქალაქის აღება შეუძლებელია. ამის შემდეგ, ისინი ეცდებიან რამდენიმე დღის განმავლობაში აიღონ ჩვენი დედაქალაქი და კონტროლი დაამყარონ სამხრეთ ოსეთის დანარჩენ ტერიტორიაზე. ჩვენ მზად ვართ, დავიცვათ ჩვენი მიწა-წყალი და საკადრისი პასუხი გავცეთ ქართველთა ჯარებს.

— საამისოდ თუ გაქვთ საკმარისი ძალები?

— ამისთვის ძალები და სახსრები არის. ყველაზე მთავარი კი ის არის, რომ სამხრეთ ოსეთის მოსახლეობა განმსჭვალულია საბრძოლო სულისკვეთებით, და ამიტომაც, ჩვენი ხალხის დამარცხება ამ ომში შეუძლებელი იქნება!

— როგორი პოტენციალი აქვს სამხრეთ ოსეთის არმიას?

— ყველასთვის გასაგები მიზეზების გამო, არმიის რაოდენობას არ დავასახელებ. ხოლო ის, თუ რით არიან შეიარაღებული ჩვენი ჯარები, ყველას შეეძლო ენახა ცხინვალში არცთუ ისე დიდი ხნის წინათ გამართული პარადის დროს.

რა თქმა უნდა, ჩვენი არმია მრავალრიცხოვანი არ არის, მაგრამ გაცილებით უფრო ბრძოლისუნარიანია, ვიდრე ქართული. შეიარაღება, ტყვია-წამალი და ტექნიკაც გაგვაჩნია. ადამიანებს უკვე აქვთ გამოცდილება, ყველამ იცის მის წინაშე დასახული ამოცანა.

— ბევრს ლაპარაკობენ იმაზე, რომ რუსეთი სამხრეთ ოსეთს უწევს სამხედრო დახმარებას. რით გამოიხატება ეს?

— ამ თვალსაზრისით შემიძლია გითხრათ: მაგალითად მე — რუსი გადამდგარი ოფიცერი, როგორც კი გავედი პენსიაზე, მაშინვე მივაშურე სამხრეთ ოსეთს დასახმარებლად. მე იქ მარტო არა ვარ, რუსეთიდან სხვა ამხანაგებიც ჩამოდიან, მათ შორის, ოსი ეროვნების ადამიანებიც, რომლებიც მსახურობდნენ საბჭოთა თუ რუსულ არმიაში. აი, როგორ ვეხმარებით ჩვენ, რუსები, სამხრეთ ოსეთს.

— რუსეთიდან იარაღის მოწოდებაზე რას იტყოდით?

— რაც უნდათ ის თქვან... მარტო 2004 წლის ზაფხულის კამპანიის შემდეგ, როცა თბილისიდან ჩვენს წინააღმდეგ დაიძრა ტანკები, ბრძოლების ადგილებში შევაგროვეთ ქართველების მიერ დატოვებული უმრავი საბრძოლო მასალა, რომლებიც მათ მიატოვეს პოზიციებზე. ბევრი იარაღი ვიგდეთ მაშინ ხელთ.

გარდა ამისა, იარაღის ნაწილი დაგვრჩა ჯერ კიდევ საბჭოური დროიდან. ჩვენ შევაკეთეთ, რეგისტრაციაში გავატარეთ იგი და ახლა სავსებით კანონიერად შედის ჩვენი არმიის აღჭურვილობაში. ყოველივე ის, რაც ბარადზე გამოვიტანეთ: თვითმავალი საარტილერიო დანადგარები, ტანკები — ჯერ კიდევ საბჭოური დროიდან გვაქვს. გვყავს ასევე სპეციალისტები, რომლებიც ამ შეიარაღებას ხომ უნდაან.

— როგორც ცნობილია, სამხრეთ ოსეთის მოქალაქეთა 90 პროცენტს რუსული პასპორტები აქვს. ასეთ შემთხვევაში, საომარი კონფლიქტის დროს, მოსკოვმა რაღაც დახმარება ხომ უნდა გაუწიოს თავის მოქალაქეებს?

— მიმაჩნია, რომ ყოველმხრივ უნდა დავიცვათ ჩვენი მოქალაქეები. თუ თბილისი მაინც დაინყებს სამხედრო სცენარის განხორციელებას, ჩემი აზრით, რუსეთი არ უნდა გადგეს განზე და მშვიდად არ უნდა ადევნოს თვალყური იმას, თუ როგორ ხოცავენ მის მოქალაქეებს. მე პირადად დარწმუნებული ვარ, რომ რუსეთი განზე არ გადგება. ამ მოსაზრებას იზიარებს სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს ყველა ოფიცერი და მოსახლეობის ძირითადი ნაწილიც.

— როგორ შეაფასებდით სამხრეთ ოსეთში რუს მშვიდობისმყოფელთა როლს?

— სამშვიდობოები აკეთებენ ყველაფერს იმისთვის, რომ როგორმე შეარბილონ მხარეთა პოზიციები, არ მისცენ კონფლიქტს გაღვივების საშუალება. ამასთან, ჩვენ, სამხრეთ ოსეთი, ყოველმხრივ ვცდილობთ ამოვუდგეთ გვერდში ჩვენს მშვიდობისმყოფლებს. მათ „ჩვენებს“ იმიტომ ვუწოდებ, რომ ისინი ნამდვილად იცავენ მშვიდობას დაპირისპირების ხაზზე. რასაც ვერ ვიტყვით საქართველოზე, რომელიც ცდილობს სამშვიდობოების განდევნას და ამისთვის მიმართავს სხვადასხვა პოლიტიკურ ნაბიჯს და პროვოკაციას, შემდეგ კი, მთელი მსოფლიოს გასაგონად ადანაშაულებს სამშვიდობოებს იმაში, თითქოს ისინი ვერ ასრულებენ დაკისრებულ მოვალეობას. გახსოვთ, 2004 წლის ნოემბერში დახვრიტეს ოსი მშვიდობისმყოფლები, და ამისთვის პრეზიდენტმა სააკაშვილმა ჯალათების იმ ჯგუფს საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოები მიანიჭა. პროვოკაციები სამშვიდობო ძალების მიმართ არც ახლა წყდება, ეს თითქმის ყოველდღიურად ხდება.

— მაინც, რას გულისხმობთ ამ პროვოკაციებში?

— ქართველები ხელს უშლიან სამშვიდობო ძალების ნორმალურ მომარაგებას. ამოწმებენ მათთვის გაგზავნილ მთელ სურსათს, თუ იპოვნან ზედმეტ ბლოკ სიგარეტს, მთელი მსოფლიოს გასაგონად გაიძახიან, რომ რუსი სამშვიდობოები სამხრეთ ოსეთში კონტრაბანდას ეწევიანო. გარდა ამისა, სამშვიდობოებს არ აძლევენ მრავალ ადგილზე მისვლის შესაძლებლობას: იქ ქართველი სამხედროები დგანან და ქართული პოზიციებია, ასეთი პასუხით ისტუმრებენ მშვიდობისმყოფლებს.

იგორ პლუგატარიოვი, „ნეზავისიმაია გაზეტა“, 12 დეკემბერი.

НЕЗАВИСИМАЯ ГАЗЕТА

◎ როცა უთქმელობა დანაშაულია

თექვსმეტი ნაბიჯი დიქტატურისკენ

„რევოლუცია დიქტატურის მშობელი დედაა"

ოფიცეროური ანდაზა

„მარტო შენი მტერი დაგიმალავს, შენს სახეზედ რომ ურიგობა ჭნახოს რამე, მოყვარე კი მაშინვე სარკეს მოგიტანს, რომ გაისწორო და ხალხში არ შერცხვე. მეც მოყვარესავით გექცევი, — სარკე მოგიტანე..."

ამას დიდი ილია ბრძანებდა, თითქმის საუკუნენახევრის წინათ.

მას შემდეგ ადამიანთა ბუნებაში, ადამიანთა ურთიერთობაში თითქმის არაფერი შეცვლილა. აკი ეკლესიასტეც ამბობს, ამ მზისქვეშეთში ახალი არაფერი არ ხდებაო: სიბრძნე, სიკეთე, სიქველე, სიყვარული, ერთგულება, თავდადება, მოთმინება და უანგარობა ისევე მარადიულია, როგორც ამპარტავნობა, სიხარბე, სიძვა, სიცრუე, სიძულვილი, შური, მრისხანება, გაუმაძღრობა, ორპირობა, ზაკვა, უგუნურობა და ძალაუფლებისკენ ლტოლვა.

ხელისუფლებისადმი კრიტიკული დამოკიდებულება ყოველი პატიოსანი მოქალაქის ვალია. ოღონდ, **ეს სულაც არ ნიშნავს, რომ მე, საქართველოს მოქალაქე, ხელისუფლების გონივრულ ნაბიჯებს და სიკეთით ნაკეთებ საქმეს ვერ ვხედავ, ან განგებ თვალს ვარიდებ. რა თქმა უნდა, ვხედავ დაგებულ ასფალტს,** კიდევ ერთხელ გავიხსენოთ მრავალგზის ნანახი სურათი: ნაშუადღევის ოთხის ნახევარია. ჭაღარა პრეზიდენტი პარლამენტის წინაშე სიტყვით გამოდის. დარბაზში მოჩვენებითი სიმშვიდე სუფევს. გარეთ ათეულ ათასობით ადამიანი ბობოქრობს. უეცრად სხდომათა დარბაზში ჯანიანი ბიჭების ჯგუფი შეიჭრება. მათი ხელვარდიანი ბელადი ხაფი ხმით კატეგორიულად მოითხოვს პრეზიდენტის გადადგომას. პრეზიდენტი დაცვას ტრიბუნიდან ჩამოჰყავს და იქაურობას გაარიდებს. ტრიბუნას სწორედ ის ახალგაზრდა ბელადი ეპატრონება და მხცოვანი პრეზიდენტის მიერ სიჩქარეში მიტოვებულ ჩაისაც ხარბად ეწაფება...

სულ მალე ეს ახალგაზრდა კაცი — მიშა სააკაშვილი — ამომრჩეველთა ოთხმოცდაჩვიდმეტმა პროცენტმა პრეზიდენტად აირჩია (ნუ დაივიწყებთ, რომ მანამდე დაახლოებით ასეთივე პროცენტით პრეზიდენტად ორჯერ აირჩიეს ედუარდ შევარდნაძე, უფრო ადრე კი — ზვიად გამსახურდია!), ხოლო 2003 წლის ნოემბრის სუსხიან დღეებში განვითარებული მოვლენები, ახალი ხელისუფლების ინიციატივით, რევოლუციად შეფასდა.

ამ მოვლენებისთვის რევოლუციის დარქმევი ერთობ საჭოჭმანო რამ გახლავთ, მაგრამ, მოდი, ახლა ამაზე ნუ ვიკამათებთ — დავეთანხმოთ გამარჯვებულებს — ბოლოს და ბოლოს, სათაური რა ბედენაა, მთავარი შინაარსია!

სანამ შინაარსზე ორიოდე ძალზე მოკრძალებულ მოსაზრებას შემოგთავაზებდეთ, გთხოვთ, ერთ გარემოებას მიაქციოთ ყურადღება: პრეზიდენტმა შევარდნაძემ მოახლოებული რევოლუციის (კნებავთ, სასახლის გადატრიალების) აღსაკვეთად თითქმის არაფერი არ მოიმოქმედა: არ გამოიყენა მის ხელთ არსებული საამართველო და რეპრესიული სისტემების შესაძლებლობები, არ დააპატიმრა „რევოლუციონერები", არ გასცა ქუჩის აქციების აღკვეთის ბრძანება, საერთოდ, დაივიწყა მასმედიის არსებობა...

შევარდნაძეს კიევის, ლონდონის, ან ნიუ-იორკის უნივერსიტეტში არ უსწავლია, მაგრამ თავის უჩვეულოდ ხანგრძლივ პოლიტიკურ ცხოვრებაში ისეთი უსასტიკესი კომუნისტური სკოლა განვლო, წესით, ყველაზე საშინელი ბრძანების გაცემასაც არ უნდა მორიდებოდა. იგი ოდესმე არც გულწვილი კაცი ყოფილა და არც მხდალი. თანაც, არც ისე საარაკოდ კეთილშობილი გახლავთ, უძღები შვილობილებისთვის ძალაუფლება ასე უსახელოდ რომ დაეთმო.

ბრძენმა და ცბიერმა (ვფიქრობ, არ უნდა იყოს შეურაცხმყოფელი ეპითეტი გამობრძმედილი პოლიტიკოსისთვის) შევარდნაძემ უკანასკნელ მომენტში თავისი მრავლისმეტყველი უმოქმედობით და ძალაუფლების უბრძოლველად დათმობით უკან დასახვევი გზა დაიტოვა. ბუნებრივია, ეს გზა მას დიდ პოლიტიკაში ველარ დაბრუნებს, მაგრამ სრული დარწმუნებით შემიძლია ვთქვა: ეს გზა ედუარდ შევარდნაძეს საქართველოს ისტორიაში ყველაზე გამოჩენილი ადამიანების გვერდით მიუჩენს ბინას. მსოფლიო ისტორიაში კი მას კარგა ხანია, განაღდებული აქვს საპატიო ადგილი.

ედუარდ შევარდნაძემ უკან დასახვევი გზა დაიტოვა... გთხოვთ, დიამახსოვროთ, ეს ძალიან მნიშვნელოვანია.

სათვალჩაჩი ჩუკოლუცია

ვწუხვარ, ამას რომ ვამბობ, მაგრამ ევროპული ენების კარგად მცოდნე ჩვენმა ახალგაზრდა ხელისუფლებამ, ეტყობა, ძალიან ცუდად იცის ევროპის ქვეყნების ისტორია. ასე რომ არ იყოს, თავის ნამოქმედარს, ანუ 2003 წლის 23 ნოემბრის მოვლენებს, რევოლუციად არ მონათლავდა. საქმე ის გახლავთ, რომ ყველა ქვეყანაში და ყველა ეპოქაში ძმობის, ერთობისა და თავისუფლების დროშით მოსული რევოლუციების გარდაუვალი შედეგი იყო დიქტატურა. მაგალითები? — რამდენიც გენებოთ: ოლივერ კრომველი, მაქსიმილიან რობესპიერი, ნაპოლეონ ბონაპარტე, იოსებ ჯუღაშვილი, მაო ძე დუნი, გამალ აბდელ ნასერი, ფიდელ კასტრო, აიათოლა ჰომეინი, მილოშევიჩი...

რევოლუცია არასოდეს არ ემსახურებოდა და ვერც მოემსახურებოდა ქვეყანაში დემოკრატიული მმართველობის დამკვიდრებას. სამაგიეროდ, რევოლუცია, სისხლიანიც და ხავერდოვანიც, ემსახურებოდა და ემსახურება რომელიმე კლანის, პარტიის, სამხედროების, ფინანსური ჯგუფის, ავანტურისტების ხელში ძალაუფლების კონცენტრაციას. სხვათა შორის, 30-იანი წლების გერმანიაში ნაციონალ-სოციალისტები ხელისუფლებაში სწორედ „ხავერდოვნად" მოვიდნენ. უბრალოდ, მათი სიმბოლო ვარდები და ხუთჯვრიანი დროშები კი არა, სვასტიკა და ხაკისფერი უნიფორმა იყო.

რევოლუციური ხელისუფლება, როგორც წესი, ვერ ასრულებს საკუთარი მოქალაქეებისთვის უხვად მიცემულ დაპირებებს. მრავალი ობიექტური მიზეზის გამო, ეს, ფაქტობრივად, შეუძლებელიცაა. შესაბამისად, ხელისუფლების და, პირადად, რევოლუციონერ-ბელადების პოპულარობა კატასტროფულად ეცემა. ხელისუფლება კარგავს მოსახლეობის ნდობას. რადგან ეკონომიკის აღორძინება და დანაპირების ასრულება შეუძლებელია, რევოლუციური ხელისუფლება საკუთარი წარუმატებლობის მიზეზებს ეძებს. რაც მთავარია, იოლად პოულობს კიდეც: მტრები, მოღალატეები, კონტრრევოლუციონერები, ინტელიგენტები, ოპოზიციონერები, შეთქმულები, მანჯურიელები, რუსები... მოკლედ, ყველა და ყველაფერი, საკუთარი თავის გარდა.

ძალაუფლებას კი შენარჩუნება უნდა და სიტყვას მოჰყვება საქმე: არარსებული წარმატებებით ბაქიაობა, იაფფასიანი პოპულიზმი, რევოლუციის გაფეტიშება, რეპრესიული აპარატის შექმნა, სასამართლო სისტემის უგულებელყოფა, მოჩვენებითი რეფორმები, პრესის დისკრედიტაცია, განსხვავებული აზრის შეუწყნარებლობა, თანამდებობაზე კანდიდატურების მხოლოდ პარტიული ნიშნით შერჩევა, ფაქტების ფაბრიკაცია, კანონების ვითარებაზე მორგება, სახელმწიფო მართვის სისტემის გასასტიკება, არჩევნების ფალსიფიკაცია, შეფარული ომი სულიერებასთან და მრავალი, მრავალი სხვა, რასაც, საბოლოოდ, ლოგიკურ დასასრულამდე მივყავართ — დიქტატურა (იაკობინელების, ახალგაზრდა ოფიცრების, სასულიერო პირების, პროლეტარიატის, ფაშისტების...). ეს არის ისტორიაში კარგად ცნობილი და შესწავლილი კანონზომიერება.

ანუ სააკაშვილი და მისი თანამოაზრეები კი არ არიან „ბოროტი ბიჭები", ასეთია მოვლენათა განვითარების რკინისებური ლოგიკა. სააკაშვილი და მისი თანამოაზრეები, გნებავთ, თანამზრახველები, არიან ამ ლოგიკის მსხვერპლი. მათი დანაშაული კი ის არის (თუ დანაშაული, საერთოდ, არსებობს), რომ გამოუცდელობისა და უსაფუძვლო ამბიციების გამო ისტორიის სამსხვერპლოზე თავი საკუთარი სურვილით დადეს.

დღევანდელ საქართველოში კლასიკური პოსტრევოლუციური ვითარებაა — თავქუდმოგლეჯილი მივექანებით დიქტატურისაკენ. ასეა, თუ სამართლისთვის თვალის გასწორებისა გვეშინია და სადღაც, გულის კუნჭულში, საკუთარი არჩევნის გამო ცოტა სინდისიც გვქენჯნის. სინამდვილეში, საქართველოში მართვის დიქტატორული სისტემის ჩამოყალიბება სწორედ 2003 წლის 2 ნოემბრიდან (არ მეშლება, სწორედ იმ ბედნავი 2 ნოემბრიდან) დაიწყო. რევოლუციური ხელისუფლებისთვის ეს საკმაოდ იოლი გამოდგა, რადგან თითქმის არაფრის გამოგონება ან შექმნა არ დასჭირვებია — სამმართველო სტრუქტურებიც შექმნილი იყო და პროლეტარიატის დიქტატურის ხსოვნაც — ცოცხალი.

ვერ გეტყვით, რას ელოდნენ დასავლეთის ქვეყნები საქართველოში რევოლუციად მონათლული მოვლენებიდან. ძალიან ვწუხვარ, ძალიან მიჭირს ამის აღიარება, მაგრამ საქართველო ან წარუმატებელი ექსპერიმენტის მსხვერპლია, ან, საკუთარი უგუნურების გამო, ღმერთი სჯის.

პირველი ნაბიჯი დიქტატურისკენ იყო სწორედ პარლამენტის სხდომათა დარბაზში შევარდნა და მომავალი დიქტატორის განკარგულება: „სასწრაფოდ მოიყვანეთ აქ ნინო ბურჯანაძე და შეუდგეს საქმეს!.."

ქვეყანას იცავს ჩემი ღაცვა

ყველა რევოლუციონერმა შესანიშნავად იცის, რომ მთავარია არა ძალაუფლების მოპოვება, არამედ — მისი შენარჩუნება. თანაც, საკანონმდებლო ბაზაზე დაყრდნობით. 2003 წლის გიორგობა დღეს მომხდარს ასე დაეყინებით იმიტომაც უწოდებენ რევოლუციას, რომ იგი კატეგორიულად არ ცნობს თითქმის არაფერს რევოლუციამდელს — კონსტიტუციას, ორგანულ კანონებს, კანონქვემდებარე აქტებს, საერთაშორისო ხელშეკრულებებს, ქონებრივ კუთვნილებას, ქვეყნის ადმინისტრაციულ მოწყობას, მმართველობის სისტემას, კადრებს, საგარეო პოლიტიკას, ანუ ყველა იმ ფასეულობას, რაც ძველმა სინამდვილემ ახალს დაუტოვა.

იგი იწყებს ყოვლისმომცველ და ძალიან მტკივნეულ რეორგანიზაციას. თანაც, ეს რეორგანიზაცია აუცილებლად მიმართული უნდა იყოს რევოლუციური ხელისუფლების განმტკიცებისაკენ, ანუ, გულახდილად რომ ვთქვათ, ხელისუფლების უზურპაციისა და მართვის დიქტატორული რეჟიმის დამყარებისკენ.

იხ. მე-4 გვ.

◎ მესამე სექტორი

ფაქტები, რომლებიც ვარდისფერ რევოლუციას აუფერულებენ

საქართველოს ხელისუფლება ვარდ-ხავერდოვანი გზით ქვეყნის სათავეში მოქცევის დღიდან დემოკრატიული და სამართლებრივი სახელმწიფოს შენებაზე დებს თავს და ორი წლის თავზე იმ 16 გამარჯვებასაც იკვეხნის, რომელსაც თავი ფერად ბუკლეტებში მოუყარა და მოსახლეობას კარდაკარ ჩამოურიგა.

მიუხედავად ხელისუფალთა მეცადინეობისა, ჩვენში სრულფასოვანი დემოკრატიის დამკვიდრებას საშველი ჯერაც ვერ (ან არ) დაადგა, რაც შეეხება სამართლებრივ სახელმწიფოდ ჩამოყალიბებას, სამწუხაროდ, აქამდე ჩვენს ქვეყანას იმხელა მანძილი აშორებს, როგორც ცას დედამიწამდე.

10 დეკემბერი დემოკრატიის ერთ-ერთი უმთავრესი საფუძვლისა და მთავარი ამოსავალი წერტილის, ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო დღე იყო.

არასამთავრობო ორგანიზაცია „კონსტიტუციის 42-ე მუხლმა" ადამიანის უფლებათა დაცვის მდგომარეობის მხრივ გასული წლის ანალიზი გააკეთა და საგანგაშო დასკვნა მიიღო: ხელისუფლება ერთობ ხშირად არღვევს მოქალაქეთა ფუნდამენტურ უფლებებს და საერთაშორისო ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს.

„კონსტიტუციის 42-ე მუხლის" წარმომადგენლებმა საჯაროდ დაასახელეს ის კონკრეტული ფაქტები და ქმედებები, რომლებიც ადამიანის ფუნდამენტურ უფლებებსა და თავისუფლებებს ხელყოფენ და სახელმწიფოსა და მართლმსაჯულებას რეალურ საფრთხეს უქმნიან.

მკითხველისათვის უფრო თვალსაჩინო და მარტივად გასაგები რომ იყოს, შემოგთავაზებთ მათს მიერ წარმოდგენილ ფაქტებს.

სისხლიანი სპეცოპერაციები სიცოცხლის უფლების წინააღმდეგ

ხმაურიანი და სისხლიანი სპეცოპერაციები პოსტშევარდნაძისეული ქართული პოლიციის სავიზიტო ბარათად იქცა. 2005 წლის განმავლობაში სპეცოპერაციების დროს დაიღუპა 32 და დასახიჩრდა 33 ადამიანი.

წლეულს ჩვენმა სამართალდამცავებმა 16 სპეცოპერაცია ჩაატარეს, რომლის დროსაც უხეშად დაირღვა ადამიანის უფლებათა დაცვის ევროპული სასამართლოს მიერ დადგენილი სტანდარტი, რომელიც, განსაკუთრებული აუცილებლობის გარდა, ეჭვმიტანილის არათუ ლიკვიდაციას, არამედ ძალის გამოყენებასაც კრძალავს.

ყოველივე ეს, „კონსტიტუციის 42-ე მუხლის" წარმომადგენლებს ეჭვს უჩენს, რომ საქართველოში სპეცოპერაციების და უკიდურესი აუცილებლობის ნიღბით სპეციალურად ხდება გარკვეული პირების ლიკვიდაცია.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს ოფიციალური სტატისტიკა სპეცოპერაციებისას 32 ადამიანის დაღუპვისა და 33-ის დასახიჩრების შესახებ იმაზეც მიუთითებს, რომ ხელისუფლება თითქმის არც ერთი სპეცოპერაციისას არ ეცადა მსხვერპლის თავიდან აცილებას.

კონკრეტული საქმე: 2004 წლის 9 თებერვალს კასპის პოლიციის თანამშრომლებმა სპეცოპერაციისას ძმები ლევან და გიორგი ბეგალარიშვილები მიტოვებულ ქოხში პირდაპირ ჩაცხრილეს.

მართალია, არსებობს ოფიციალური ვერსია, რომ ძმებმა პოლიციას წინააღმდეგობა გაუწიეს, მაგრამ ამ ვერსიას არც ერთი ფაქტი და გარემოება არ ადასტურებს.

საქმეში არსებობს ექსპერტ მაია ნიკოლეიშვილის დასკვნა, რომლის მიხედვითაც, ბეგალარიშვილისთვის ნიკაპის ქვეშ მიყენებული ჭრილობა განხორციელებულია მიბრჯნით, ახლო მანძილიდან, რაც ბადებს ეჭვს, რომ პოლიციას ბეგალარიშვილები დაკავებული ჰყავდა და ამის შემდეგ დახოცა ისინი.

გარდა ამისა, გამოძიებამ არ გამოიკვლია, თუ რატომ ვერ ამოიღო პოლიციამ შემთხვევის ადგილიდან ვერც ერთი მასრა ან ტყვია. ხომ არ აკრიფა პოლიციამ გიორგი და ლევან ბეგალარიშვილების ლიკვიდაციის შემდეგ მასრები და ტყვიები, რათა ვერ დადგენილიყო, ვინ რა მიმართულებით და რამდენჯერ ისროლა. მნიშვნელოვანია ისიც, რომ ბეგალარიშვილებმა საერთოდ არ იცოდნენ, რომ მათზე ძებნა იყო გამოცხადებული და არც ის, თუ რაში ედებოდათ ბრალი.

მიუხედავად ამ გაურკვევლობისა, გამოძიებამ საქმე პოლიციელების მიმართ მაინც არ აღძრა. ეს არაღძრა კი ძალაში ორი ინსტანციის სასამართლომაც დატოვა. არასამთავრობო ორგანიზაცია „კონსტიტუციის 42-ე მუხლი", სასამართლოში პოლიციელთა წინააღმდეგ სისხლის სამართლებრივი დევნის აღძვრას ითხოვს.

„კონსტიტუციის 42-ე მუხლი" ასევე ეხება ყბადაღებულ სასამართლო რეფორმას და ამ სფეროში არსებულ პარადოქსებსაც ნათელს ჰფენს.

იხ. მე-4 გვ.

◎ ინფორმაცია

სოსნალიევის მარჩიელობს

აფხაზეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის თავდაცვის მინისტრის სულტან სოსნალიევის განცხადებით, სოხუმის ხელისუფლება აფხაზეთში მოვლენათა იუგოსლავიური სცენარით განვითარებისთვის ემზადება.

სოსნალიევის აზრით, იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოს ხელისუფლება ვერ ახერხებს კონფლიქტის პოლიტიკური გზით მოგვარებას, აფხაზური მხარე კი საქართველოს წინადადებას აფხაზეთისთვის ფართო ავტონომიის სტატუსის მინიჭებას არ თანხმდება, საქართველოს ხელისუფლება „ცაიტნოტში იმყოფება", ამიტომ საქართველოსა და აფხაზეთს შორის საომარი მოქმედებების განახლება არ გამოირიცხება.

მისივე მტკიცებით, მოვლენათა იუგოსლავიური სცენარით განვითარებას ხელს ისიც შეუწყობს, რომ აფხაზური მხარისთვის „აბსოლუტურად მიუღებელია" ქართული მხარის მოთხოვნა დევნილთა დაბრუნების შესახებ, რის ფონზეც ქართული მხარე შეეცდება კონფლიქტის ზონიდან რუსეთის სამშვიდობო ძალების გაყვანას, ან მათი სხვა ქვეყნის სამშვიდობოებით ჩანაცვლებას.

რუსულ-ოსური ორმხრივი კონსულტაციები განახლდა

ცხინვალში გუშინ რუსულ-ოსური ორმხრივი კონსულტაციები განახლდა.

ქართულ-ოსური კონფლიქტის მოსაგვარებლად მოქმედ შერეულ საკონტროლო კომისიაში რუსული მხარის წარმომადგენელი, რუსეთის საგარეო საქმეთა განსაკუთრებულ დავალებათა ელჩი ვალერი კენიაკინი გუშინ ცხინვალში ჩავიდა.

ცხინვალში მიღებული ინფორმაციით, ვალერი კენიაკინი გუშინ ცხინვალში სამხრეთ ოსეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრ ბორის ჩოჩიევსა და „პრეზიდენტ" ედუარდ კოკოითს შეხვდა და შერეული საკონტროლო კომისიის მორიგი სხდომის ჩატარებასთან დაკავშირებით საქართველოს ხელისუფლების წინადადებები გააცნო.

„ლეიბორისტების" სარჩელი არ დაკმაყოფილეს

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ საარსებო მინიმუმთან დაკავშირებით „საქართველოს ლეიბორისტული პარტიის" სარჩელი არ დაკმაყოფილა.

სარჩელით „ლეიბორისტები" აღმასრულებელ ხელისუფლებაში მყოფი თანამდებობის პირებისთვის ხელფასების 2000-4000 ლარით განსაზღვრის შესახებ პრეზიდენტის ბრძანებულების გაუქმებას მოითხოვდნენ.

სასამართლოს გადაწყვეტილების გამოცხადებას „ლეიბორისტების" პროტესტი მოჰყვა, რომლებმაც ხელისუფლება სასამართლოზე ზეწოლაში დაადანაშაულეს. მათი განცხადებით, პრეზიდენტის ბრძანებულება საქართველოს კონსტიტუციის უხეშ დარღვევას წარმოადგენს და მოქალაქეებს არათანაბარ მდგომარეობაში აყენებს.

როგორც „ინტერპრესნიუსს" პარტიის ერთ-ერთმა ლიდერმა გიორგი გუგავამ განუცხადა, „ხელისუფლებას საკუთარი მოქალაქეებისთვის 100 გრამი ჯარი არ ემეტება". სასამართლო გადაწყვეტილებით უკმაყოფილო „ლეიბორისტები" საერთო-სახალხო სოციალური დაუმორჩილებლობის ორგანიზებას გეგმავენ და პერმანენტული საპროტესტო აქციებით იმუქრებიან. გუგავას განცხადებით, პარტია შეიმუშავებს კონკრეტულ გეგმას, რომლის საფუძველზეც პროტესტის სხვადასხვა ფორმები ამოქმედდება.

საგადასახადო ინსპექციავ, დაგენაცვლე!..

საგადასახადო დეპარტამენტის თანამშრომლებმა ე.წ. ვაგზლის ბაზრობიდან სამი ათასი კოლოფი უაქციზო სიგარეტი ამოიღეს.

თამბაქოს ნაწარმის მეპატრონეებს დეპარტამენტის თანამშრომლებისთვის განსაკუთრებული წინაალმდეგობა არ გაუწევიათ.

საკასო აპარატების უქონლობის გამო, გუშინ სავაჭრო ცენტრ „კიდობანში" 25 ობიექტი 500 ლარით დაჯარიმდა.

თბილისის საგადასახადო ინსპექციის ინფორმაციით, ინსპექციის მიერ ცხრა თვის განმავლობაში შემოწმებული 1 635 ობიექტიდან თბილისში დალუქულია — 28, მცხეთაში კი 4 რესტორანი. ბიუჯეტის სასარგებლოდ გადახდილია 54 425 ლარი.

გარდა ამისა, თბილისის საგადასახადო ინსპექციამ ოქტომბერ-ნოემბერში 13 სუპერმარკეტში ჩაატარა ინვენტარიზაცია. ყველა სუპერმარკეტში აღმოჩენილი იყო დარღვევები. გატარებული ღონისძიებების შედეგად დარიცხულმა თანხამ 1 239 მილიონ ლარზე მეტი შეადგინა.

საგადასახადო დეპარტამენტის თანამშრომლებმა მუშაობა უკვე უაქციზო სიგარეტისა და ალკოჰოლური სასმელების ამოსაღებად დაიწყეს.

ინტერპრესნიუსი

◎ ბნელა!

თუ მიეცი, რაღას ართმევ?

ბნეობაც ხომ ეჩსებობს...

საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა ერთი წლის წინათ დამაჯერებლად განაცხადა: „რადაც არ უნდა დაგვიჯდეს, უფროს თაობებთან ხიდი არ უნდა ჩავტეხოთ!"

ჩვენს მრავლისმნახველ ვეტერან პროკურორებსაც კი იმედი ჩაესახათ, რომ მათი „სიბერის" უზრუნველმყოფ სრულიად სამართლიან გადაწყვეტილებას — „საქართველოს პროკურატურის მუშაკთა სოციალური დაცვის შესახებ" 2003 წლის 25 აგვისტოს კანონს, რომელიც „ვარდების რევოლუციის" შემდეგ (2004 წლის 22 სექტემბერს) საქართველოს პარლამენტმა კიდევ უფრო სრულყო, წყალი არ შეუდგებოდა.

კაცი ბჭობდა, ღმერთი იცინოდაო... პენსიების გადაანგარიშების ყბადაღებულმა პრობლემამ და ამ პრობლემის მესაძირკვლე ნაციონალურმა უმრავლესობამ ერთ დროს „მრისხანე", შეუვალი, პრესტიჟული პროფესიის ადამიანები წინა ხელისუფლების „ჯიბის პროკურორებად" გამოაცხადა და მათი სასიცოცხლო პენსიების მკვეთრად შემცირება მოითხოვა.

ვთქვათ პირდაპირ: ასეთი მოთხოვნა ეწინააღმდეგება როგორც საერთაშორისო სამართლის ნორმებს, ისე საქართველოს კონსტიტუციას და ნორმატიული აქტების შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნებს.

ელემენტარული ჭეშმარიტებაა, რომ **კანონს უკუქცევითი ძალა არა აქვს, თუ ის ადამიანის (ამ შემთხვევაში პროკურატურის მუშაკის) მდგომარეობას აუარესებს.**

უფრო დავაკონკრეტოთ:

კანონის ეს მოთხოვნა განსაკუთრებით გამოკვეთილია საქართველოს სამოქალაქო კანონმდებლობაში. სამოქალაქო კოდექსის მე-6 მუხლში ნათქვამია: **„სამოქალაქო კანონები და კანონქვემდებარე აქტები იმ ურთიერთობებს აწესრიგებს, რომლებიც მისი მიღების, გამოცემისა და ოფიციალური გამოქვეყნების შემდეგ წარმოიშვა".**

კანონმდებელს არ შეუძლია კანონს მისცეს უკუქცევითი ძალა, თუ ის ზიანის მომტანია ან აუარესებს პირის მდგომარეობას. კანონმდებელმა ეს მოსალოდნელი შედეგები უნდა გაითვალისწინოს იმ დროს, თუკი გადაწყვეტს კანონისთვის უკუქცევითი ძალის მინიჭებას. კანონპროექტის ზოგიერთ მუხლში ამ სავსებით გასაგებ და კატეგორიულ დებულებას მისი საწინააღმდეგო ინტერპრეტაცია ეძლევა.

თუმცა, პროექტის მეორე მუხლში საქართველოს კონსტიტუცია, საერთაშორისო ხელშეკრულებები და შეთანხმებები აღიარებულია მნიშვნელოვან ფაქტორად ბენსიის შესახებ კანონმდებლობის ჩამოყალიბებისთვის.

ყველასთვის კარგად არის ცნობილი 28-ლარიან პენსიონერთა გაუსაძლისი მდგომარეობა, მაგრამ აქედან გამოსავალი არ უნდა იყოს სხვა კატეგორიის პენსიონერთა მდგომარეობის გაუარესება, მით უფრო, რომ თავის დროზე სამართალდაცვითი სისტემის მუშაკთათვის ხელფასების მკვეთრი გაზრდა, როგორც მიმდინარე რეფორმების ნაწილი, ნაკარნახევი იყო ცივილიზებულ ქვეყნებში მრავალგზის შემოწმებული პრაქტიკით, რომ სამართალდამცავ ორგანოებში კორუფციას შეიძლება წარმატებით ებრძოლო მისი მუშაკებისთვის მხოლოდ ნორმალური მატერიალური პირობების შექმნის გზით, რაშიც, ცხადია, საპენსიო უზრუნველყოფაც იგულისხმება.

ამასთან ერთად, სავსებით უსამართლოა კანონპროექტის ის ნორმა, რომელიც პენსიის გაცემის შეწყვეტის საფუძვლად თვლის პენსიონერის მიერ მუშაობის დაწყებას მუდმივად ან შრომის ხელშეკრულების საფუძველზე. ცივილიზებულ ქვეყნებში, სადაც დიდად აფასებენ და საზოგადოებრივად სასარგებლოდ თვლიან ვეტერან პროფესიონალთა გამოცდილებას, პენსიონერებს უფლებას აძლევენ, ამა თუ იმ ფორმით გააგრძელონ მუშაობა როგორც სახელმწიფო ისე კერძო დაწესებულებებში. ამის დაშვება კი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი და

„მისგან გასწორდეს ყოველი..."

აუცილებელია დღეს ჩვენთან, როცა ინტენსიურად მიმდინარეობს ახალგაზრდა, გამოუცდელი კადრების დაწინაურება მათთვის შეუფერებელ თანამდებობებზე.

საყოველთაოდ ცნობილია, რომ სახელმწიფოებრივი განვითარების დემოკრატიული პრინციპები, უპირველეს ყოვლისა, სწორედ ქვეყანაში მოქმედ კანონმდებლობაში უნდა აისახოს. ამ კანონებს კი პარლამენტარები ქმნიან.

ამ გარემოებათა გათვალისწინებით, სრულყოფილად უნდა იქნეს წარმოდგენილი კანონპროექტი, შევუსატყვისოთ ის საქართველოს კონსტიტუციასა და სამოქალაქო კანონმდებლობას, ევროპულ სტანდარტებს და არ დავუშვათ იმ პენსიონერთა მატერიალური მდგომარეობის გაუარესება, რომლებსაც პენსია დანიშნული აქვთ ახალი კანონის ამოქმედებამდე.

სხვათა შორის, პროკურატურის პენსიონერთა რიცხვი ჩვენში არ აღემატება 250 კაცს და

„მისგან გასწორდეს ყოველი..."

მათი პენსიების თანხა ბევრს ვერაფერს შეჰმატებს ქვეყნის ბიუჯეტს. თუმცა, ამ პრობლემის ისე გაუბრალოებაც არ ეგების, რომ მხოლოდ ეს ვიანგარიშოთ. აქ უმთავრესი უნდა იყოს პრობლემისადმი სახელმწიფოებრივ-სამართლებრივი მიდგომა.

ჯერ კიდევ რომაელები ამბობდნენ: ქვეყანაც რომ დაინგრეს, კანონი მაინც უნდა აღსრულდეს!

ამ დღეებში, საკითხი თუ პროკურორების სასარგებლოდ არ გადაწყდა, ჩვენი აბუჩად აგდებული პენსიონერები, კანონიერი უფლებების დასაცავად საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს მიმართავენ. უნდა ვიგვარაუდოთ, რომ საკონსტიტუციო მართლმსაჯულება უპირობოდ დაიცავს პროკურორთა კონსტიტუციურ უფლებებს. სხვა გზა, სხვა სამართალი არ არსებობს. ჩვენს კანონმდებლებს იმასაც შევახსენებთ, რომ ახლახან მოლდოვას საკონსტიტუციო სასამართლომ გააუქმა ამ პოსტსაბჭოური ქვეყნის პარლამენტის გადაწყვეტილება უკვე დანიშნული პენსიების შემცირების თაობაზე.

ღმერთმა ნუ ქნას, მაგრამ საქართველოს პარლამენტმა დროებით თავისი რომ გაიტანოს და პენსიონერი პროკურორები დაჩაგროს, ისინი ერთმნიშვნელოვნად გააგრძელებენ ბრძოლას სტრასბურგის სასამართლოში.

— ჩვენ უკან დასახვევი გზა არა გვაქვს, ნერვებდაწყვეტილ პენსიონერთა რიგები ისედაც მცირდება, ამიტომაც ბოლომდე დავიცავთ პროკურორთა უფლებებს, — ერთხმად აცხადებენ რედაქციაში გამოგზავნილი საპროტესტო წერილის ავტორები.

შეგახსენებთ, სულ ლაპარაკია 250-მდე დამსახურებულ პროფესიონალზე, რომელთაც კანონმა სათანადო პრივილეგიები მიანიჭა.

გარდა კანონებისა, ზნეობაც ხომ არსებობს? განა შეიძლება ვეტერან პროკურორებს დარჩენილი წუთისოფელი მოუშხამო?..

სპარტაკ ძოგულია

⊙ მიწისძვრა ჩვენს სულებში

მართლა გიჟები ვართ თუ გვაგიჟებენ?

რა სხდომა გაიმართა საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის სხდომათა დარბაზში

პარასკევს, 9 დეკემბერს, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის შენობაში სხდომა გაიმართა. რამდენიმე არასამთავრობო ორგანიზაციამ — მეფე დავით აღმაშენებლის სახელობის კავშირმა, მართლმადიდებელ მშობელთა კავშირმა, ილია ჭავჭავაძის სახელობის პედაგოგთა კავშირმა და მშობელთა გაერთიანებამ სარჩელი შეიტანეს „რუსთავი 2“-ისა და სხვა ქართული კომპანიების წინააღმდეგ. ისინი მასმედიის საშუალებებს ადანაშაულებენ მაუწყებლობის შესახებ კანონის დარღვევაში, მომხმარებელთა მოთხოვნების უგულებელყოფაში, არასრულწლოვანებზე მავნე ზემოქმედებაში და ა. შ.

— „გიჟები არიან!“ — გაისმა შეურაცხმყოფელი წამოძახილი ამ ადამიანთა მისამართით, — რა თქმა უნდა, მასმედიის მხრიდან.

და მაინც, რას მოითხოვენ ისინი, რამ აიძულა ეს ადამიანები, უკიდურესი ზომებისთვის მიემართათ?!

ვეცდები, დაწვრილებით გადმოგცეთ იმდღეანდელი სხდომის შინაარსი, იმას კი, ვინ ვინ არის — თქვენ უკეთესად დაადგენთ!

სხდომა 12 საათზე დაიწყო. პირველად ისაუბრა ბატონმა **გიორგი ყოფანმა** (მშობელთა გაერთიანების სახელით).

— ჩვენ მოგმართავთ რამდენიმე საზოგადოებრივი ორგანიზაციის სახელით, — თქვა მან, — ჯერ კიდევ 10 ნოემბერს შევიტანეთ განცხადება „რუსთავი-2“-ის წინააღმდეგ, რომ შეეწყვიტათ ფილმი „სერიული მკვლელობები“ და მისი სარეკლამო კლიპის ჩვენება. ეს ფილმები სავსეა მკვლელობისა და გარყვნილების სცენებით, სადიზმისა და ძალადობის პროპაგანდით. დღის 3 საათზე (15 სთ.) უშვებენ ფილმებს სადისტებზე, პათოლოგიებზე, მკვლელებზე. რა გავლენას მოახდენს ეს ჩვენს მომავალ თაობაზე? 10 ნოემბერს შეტანილ განცხადებას ყურადღება არავინ მიაქცია — ე. ი. დაირღვა მომხმარებლის უფლებები.

სხვათა შორის, ეს ფილმი გადის უკატეგორიოდ — ე. ი. დასაშვებია ყველა ასაკის მაყურებლისთვის. ტელეკომპანია ცდილობს, სარეკლამო ანონსებშიც კი აჩვენოს სცენები, სადაც არის ან ძალადობა, ან უხამსობა. ცალკე სასაუბრო თემაა ის ფილმები, სადაც ჰომოსექსუალიზმის პროპაგანდას ეწევიან. ეს კი დამანგრეველ გავლენას ახდენს ადამიანზე, მის სულზე.

28 ნოემბერს, დილის 10 საათზე აჩვენეს ფილმი „მეძავები“. ფილმები გადის შეუფერებელ დროს, რაც მომხმარებლის უფლებების უხეში დარღვევაა.

იგივე მდგომარეობაა სხვა ტელეარხებზეც. ტელეკომპანია „მზემ“ 8 ნოემბერს, დღის 10.30 წუთზე უჩვენა ფილმი „ვნებათაღლეღვა“; 9 ნოემბერს უჩვენა ფილმი „შენ სულელი ხარ“ — 10.30 წთ; 15 ნოემბერს ფილმი „ქდიდარი რომ ვიყო“ — დღის 10.30 წთ-ზე. ამ ფილმებს ჰქონდა ყველა ასაკისთვის დასაშვები ფილმის კატეგორია (ი)-ს აღნიშვნით, მაგრამ ფილმებში ნაჩვენები იყო ნარკოტიკების მოხმარებისა და სქესობრივი აქტის სცენები. ამდენად, ეს ფილმები უხერხულ დროს იყო ჩასმული სამაუწყებლო ბადეში.

ტელეკომპანია „იმედი“ აჩვენებს ნარკოტიკების მოხმარების სცენას. მართალია, ეს არის ნარკოტიკების საწინააღმდეგო პროპაგანდა, მაგრამ მაყურებელი ეცნობა ნარკოტიკის მოხმარების წესებს, სახელებს... ასე რომ, ეს უფრო ნარკოტიკების რეკლამას ჰგავს!

იმის მიუხედავად, რომ არაერთგზის მივმართეთ კომუნიკაციების კომისიას, ტელეკომპანია „თბილისი“ წლების განმავლობაში ისევ განგრძობს მორბენალ სტრიქონში ინტიმური და სექს-ტელეფონების მუდმივ რეკლამას, რომელიც არ წყდება დღის საათებშიც, საბავშვო გადაცემების დროსაც.

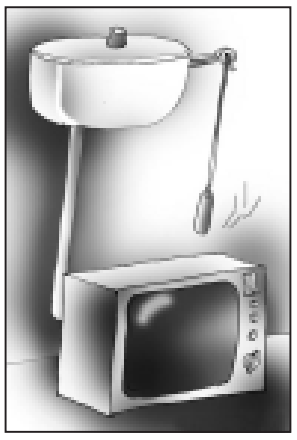

„რუსთავი-2“ წლების მანძილზე არღვევდა კანონს. ის დაჯარიმდა 2004 წლის დეკემბერში, მაგრამ შედეგი არ ჩანს. ჩვენ მოვითხოვთ, ბაუქმდეს კომპანია, რადგან ის უპირისპირდება მომხმარებელს.

„მზეს“ აქვს ერთი გაფრთხილება მიღებული, „იმედს“ — რამდენიმე. ვფიქრობთ, რომ კომპანია „თბილისს“ ლიცენზიაც უნდა გაუქმდეს.

მეფე დავით აღმაშენებლის სახელობის კავშირისა და პედაგოგთა კავშირის სახელით ისაუბრა ბატონმა **ავთანდილ უნგიაძემ,** რომელმაც აღნიშნა: „რუსთავი-2“-თან მიმართებაში არ უნდა ხდებოდეს უზნეობის პროპაგანდა. ქართული საზოგადოება გამოთქვამს ძალიან დიდ აღშფოთებასა თუ შეშფოთებას. გადაცემებში ქადაგებენ ძალადობას, უზნეობას, მრუშობას.

თუნდაც, „ჯეობარის“ მაგალითზეც რომ ვილაპარაკოთ, — 2005 წლის ოქტომბრის თვიდან დღის საათებში პირდაპირი ეთერით გადაიცემა „ჯერობარი“ და მისი სარეკლამო კლიპები, რომლებიც არათუ მავნე ზემოქმედებას ახდენს არასრულწლოვან მაყურებელზე, არამედ მიუღებელი და შეურაცხმყოფელი ნებისმიერი ნორმალური ადამიანისთვის. „ჯეობართან“ დაკავშირებით „რუსთავი 2“-ის ოფისის წინ 3-დღიანი საპროტესტო აქცია მოვაწყვეთ. ის პატარა ბავშვები (იგულისხმებიან „ჯეობარის“ მონაწილენი) ვერც ხვდებიან, თუ რა უზნეო გადაცემაში მონაწილეობენ. სხვათა შორის, ინგლისშიც არის მსგავსი გადაცემა. ის მიჩნეულია დაბალი დონისად და იქ სირცხვილია რომელიმე ცნობილი პიროვნების გამოჩენაც კი.

ჩვენი მოთხოვნა ასეთია — „რუსთავი 2“-ისა და სხვა ტელეარხების მიმართ, ვინც ანგრევს ჩვენს სულიერებას, მივმართოთ უმკაცრეს ზომებს!

არასამთავრობო ორგანიზაციების ინტერესებს იცავს მომხმარებელთა უფლებების დამცველი **პავლე ბერაია,** რომელსაც იმ დღეს არ უსაუბრია. ხანმოკლე გამოსვლა ჰქონდა **დავით კაკაბაძეს** — „რუსთავი 2“-ის იურისტს. მან თქვა:

„საერთოდ უნდა შეწყდეს ეს საქმე იმიტომ, რომ საქართველოში არ არის მიღებული ქცევის კოდექსი. ამიტომ თქვენ არა გაქვთ სანქციის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების უფლება. ვინ რა გადაცემას უყურებს, ეს უკვე გემოვნების საკითხია“.

აი, ასე ჩამოაყალიბეს თავიანთი პოზიცია „რუსთავი 2“-ის წარმომადგენლებმა.

ტელეკომპანია „იმედის“ იურისტმა ირაკლი შარაბიძემ აღნიშნა, რომ ისინი დაელოდებიან ახალგაზრდულ საქმეთა დეპარტამენტის დასკვნას. „რაც შეეხება „დროების“ ანონს, აქ ჩვენ გვინდოდა ნარკოტიკების მოხმარების ცუდი მხარის ჩვენება და არა მისი რეკლამა“, — თქვა მან.

გვიან მოვიდნენ ტელეკომპანია „მზის“ წარმომადგენლები, რომლებმაც თქვეს, რომ არ იცნობენ საქმის მასალებს, გაეცნობიან და 16 დეკემბრის სხდომაზე წარადგენენ თავიანთ პოზიციას.

— გაუგებარია, რატომ ვერ გაეცანით აქამდე ამ მასალებს, რაც უფრო ადრე გაეცნობით, მით უკეთესი იქნება თქვენთვის! — იყო გაფრთხილება არასამთავრობო ორგანიზაციების მხრიდან.

რაც შეეხება ტელეკომპანია „თბილისს“, იქიდან სხდომაზე არც ერთი წარმომადგენელი არ მოსულა. არ ყოფილან სხდომაზე ახალგაზრდულ საქმეთა დეპარტამენტის წარმომადგენლებიც.

ილია ჭავჭავაძის სახელობის პედაგოგთა კავშირის თავმჯდომარემ, ქალბატონმა **დალი ხაჩიძემ** ორად ორი კითხვა დასვა 9 დეკემბრის სხდომაზე:

რატომ ჭიანურდება მაუწყებლის ქცევის კოდექსის მიღება და რას მოუტანს ქვეყანას უზნეო საზოგადოება?

პირველ კითხვაზე პასუხი გასცა საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის თავმჯდომარემ, **დმიტრი ქიტოშვილმა.** მან შენიშნა, რომ ქცევის კოდექსის მიღებაში მთელი საზოგადოება უნდა ჩაერთოს, არის პრობლემები, ეს იმდენად რთული საკითხია, რომ პარლამენტი მსჯელობს კოდექსის მიღების ვადის გადაწყვეტაზეც კი.

რაც შეეხება ქალბატონი დალის მიერ დასმულ მეორე კითხვას, ის უპასუხოდ დარჩა!

* * *

მართლაცდა, რას მოუტანენ საქართველოს „ჯეობარებისა“ და უხამსი ფილმების ტყვეობაში გაზრდილი თაობები? შეძლებენ ისინი მამულიშვილობის, ბოლოს და ბოლოს, ადამიანობის მძიმე ტვირთი ატარონ? — რაღაც არ მგონია!

ვაკვირდებოდი დარბაზში მსხდომ ადამიანებს — განსაკუთრებით მამაკაცებს. არც ერთი მათგანი არ ჰგავდა ისეთს, ვინც თავის დას, მეუღლეს ან ახლობელს „ჯეობარისთვის“ გაიმეტებს, ვინც თავის შვილებს ძალადობისა და გარყვნილების მაგალითზე აღზრდის...

აბა, სხვის შვილებს რაღას ერჩით, რა დაგიშავეს, რატომ აჩეჩებთ ხელში სიბინძურეს, რომელიც უცხოა ჩვენი ერისთვის, უცხო და მიუღებელი?

თქვენ ხომ მთელი საზოგადოება გიყურებთ, ამდენად, ძალიძთ უამრავი სიკეთე მოუტანოთ მას, მაგრამ ამავე დროს ჯალალ ედ ინზე, ან აღა-მაჰმად-ხანზე უარესი საქმეს ჩადენაც შეგიძლიათ საკუთარი ერის წინაააღმდეგ!

ხათუნა ჩიგოგიძე

⊙ მესამე სექტორი

ფაქტები, რომლებიც ვარდისფერ რევოლუციას აუფერულებენ

(მესამე გვერდიდან)

სასამართლო რეფორმის კრახი და სამართალი შედეგები

ხელისუფლების გადაწყვეტილებით, გაუქმდა რაიონული სასამართლოები და ამოქმედდა ერთი საქალაქო სასამართლო სამი კოლეგიით. ამ ფაქტმა გამოიწვია საქმეების განხილვის უსაშველო გაჭიანურება, რის გამოც, წინასწარი პატიმრობის საკნებში გაუსაძლის მდგომარეობაში მყოფი პატიმრები თვეობით ელოდებიან სასამართლო პროცესის დაწყებას და მათთვის იზოლატორებიდან სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში გადაყვანა სასიცოცხლო მნიშვნელობისა გახდა.

კონკრეტული საქმე: სრული ქაოსია სამოქალაქო და ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიებში. „კონსტიტუციის 42-ე მუხლს“ უკვე ერთი წელია, საქალაქო სასამართლოში თავდაცვის სამინისტროს წინააღმდეგ სარჩელი აქვს შეტანილი.

ისინი ვაზიანის სამხედრო ბაზაზე ნაღმებზე აფეთქებული მოქალაქის ბეგიაშვილის დასახიჩრების გამო ზიანის ანაზღაურებას ითხოვენ.

ეს დავა, კანონის თანახმად, ერთი თვის ვადაში უნდა განხილულიყო, მაგრამ ე. წ. რეფორმის გამო საქმეზე სამი მოსამართლე „გამოიცვალა“ და იგი არსებითად დღემდე არ განხილულა.

„კონსტიტუციის 42-ე მუხლში“ ვარაუდობენ, რომ ამ საქმის საბოლოო გადაწყვეტას მინიმუმ ორი წელი კიდევ დასჭირდება, მანამდე კი „ან ვირი მოკვდება, ან ვირის პატრონი“.

რეპრესიული საკანონმდებლო ცვლილებები

რევოლუციის შემდეგ ხელისუფლება საკანონმდებლო ცვლილებებს კოლოსალური რაოდენობით და ფორსირებული ტემპით იღებს.

„კონსტიტუციის 42-ე მუხლში“ მიიჩნევენ, რომ ეს ცვლილებები დემოკრატიული კი არა, რეპრესიულია.

მაგალითისთვის ამ საკანონმდებლო ცვლილებათაგან ერთს აქვე შემოგთავაზებთ:

საპროცესო შეთანხმება ის ინსტიტუტია, რომელიც სამართლიანობას, ადამიანის ხელშეუხებლობის და უდანაშაულობის პრეზუმციის პრინციპებს ეწინააღმდეგება. ამგვარი შეთანხმებით დაზარალებულის, ბრალდებულის და საზოგადოების ინტერესები სრულიად დაუცველია, სამაგიეროდ საპროცესო შეთანხმება ხელსაყრელია დამნაშავისთვის, რომელმაც თანხის საფასურად თავი დააღწია მართლმსაჯულებას. ამის გამო, იგი საზოგადოებისთვის კვლავ საშიში ელემენტია და ეცდება, უფრო დიდი დანაშაული ჩაიდინოს, რათა აინაზღაუროს პროკურატურისთვის გაწეული დანახარჯები.

ყოველივე ამის შედეგი კი ისაა, რომ სამართალდამცავი ორგანოები დანაშაულებრივი გზით მოპოვებული თანხებით ვითარდება, რომელსაც დამნაშავე ისევ საზოგადოებისგან ინაზღაურებს. გარდა ამისა, ადამიანებს საკუთარი უდანაშაულობის დასამტკიცებლად წლობით უწევთ ლოდინი და საპატიმრო დაწესებულებების საშინელ პირობებში მყოფნი ყოველნაირ შეთანხმებას აწერენ ხელს, რათა არაადამიანური მოპყრობის და წამების მსხვერპლნი არ გახდნენ.

მკვლელობები და თვითმკვლელობები პენიტენციურ სისტემაში

2005 წლის განმავლობაში განსაკუთრებული სიმწვავით დადგა საკითხი პენიტენციურ სისტემაში არსებული საგანგაშო მდგომარეობის შესახებ. ამ სისტემაში სრული გაუკითხაობა სუფევს, რისი ნათელი დადასტურება ისიც არის, რომ ამ რამდენიმე დღის წინათ პატიმრობაში მყოფი ე. წ. კანონიერი ქურდი ქურასბედიანი („წრიპა“) სასჯელაღსრულების დაწესებულების წარმომადგენლებმა აბანოში „გაასეირნეს“.

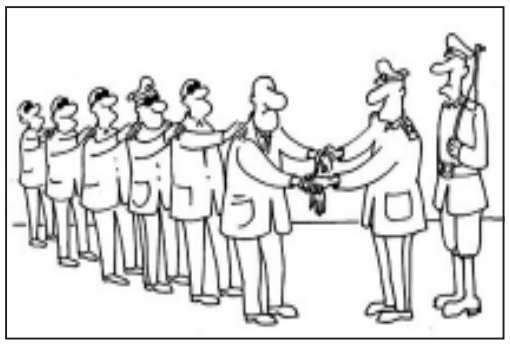

სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში უხეშად ირღვევა პატიმართა სიცოცხლის უფლება. ბოლო ერთი წლის განმავლობაში ერთობ გახშირდა პატიმრების მიერ სხვა პატიმართა მკვლელობის ფაქტები.

„კონსტიტუციის 42-ე მუხლმა“ იუსტიციის სამინისტროს პატიმართა გარდაცვალების შესახებ ოფიციალური სტატისტიკის მოწოდება სთხოვა, მაგრამ სამინისტროში ამ ინფორმაციას საგულდაგულოდ ჩქმალავენ და საიმედოდ გადაუნახავთ.

მიუხედავად ამისა, „42-ე მუხლს“ საკუთარი მონაცემები აქვს, რომლის თანახმადაც 2005 წლის 8 თვეში 13 პატიმარი გარდაიცვალა.

საგრძნობლად იმატა პატიმართა თვითმკვლელობის ფაქტებმა, როგორც ირკვევა, თვითმკვლელთა უმრავლესობას კონფლიქტი ჰქონდა, როგორც ციხის ადმინისტრაციასთან, ასევე სხვა პატიმრებთან, მათი თვითმკვლელობა კი განსაკუთრებით საეჭვო ვითარებაში ხდება. გახშირებულია აგრეთვე პატიმართა ავადმყოფობის გამო გარდაცვალების შემთხვევები.

იუსტიციის სამინისტროს მონაცემებით, 2005 წლის ექვს თვეში ავადმყოფობის შედეგად 15 პატიმარი გარდაიცვალა.

სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში არაადამიანური პირობებია. საკნების გადატვირთვის გამო პატიმრებს რიგ-რიგობით ძილი უწევთ, არ არსებობს ნორმალური კვება და სამედიცინო მომსახურება. ამის გამო, ადმინისტრაციის ყურადღების მისაქცევად პატიმრები პროტესტის ნაირგვარ ფორმას მიმართავენ.

შიმშილობა, პირის ამოკერვა, სკამზე მილურსმნა, სამართებლით თითის მოჭრა და ა. შ. სასჯელაღსრულების სისტემებში ჩვეულებრივი მოვლენაა.

როგორც ხედავთ, საქართველოს პენიტენციურ და სასამართლო სისტემაში მართლაც საგანგაშო და სავალალო ვითარებაა, რომლის გამოსასწორებლად ყველაზე ეფექტიანი გზები, სახელმწიფოსთან ერთად, თავად საზოგადოებამ უნდა ეძიოს, — დაასკვნის „კონსტიტუციის 42-ე მუხლი“.

ჯაბა ხუგუა

⊙ ინფორმაცია

თუ უკანონოდ მოჭრილი ნაძვებს...

გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო ახალი წლის წინა დღეებში ნაძვების უკანონო ჭრასთან დაკავშირებით კონტროლს ამკაცრებს.

ცოცხალი ნაძვის ხეებით ვაჭრობის აღკვეთის მიზნით, გარემოს დაცვის ინსპექცია 24-საათიან პატრულირებას ტყეებში, საავტომობილო გზებსა და სავაჭრო ტერიტორიებზე განახორციელებს.

როგორც გუშინდელ სპეციალურ პრესკონფერენციაზე გარემოს დაცვის მინისტრმა გიორგი პაპუაშვილმა განაცხადა, კანონის დამრღვევებს 300-600-ლარიანი ჯარიმის გადახდა მოუწევთ, ხოლო 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა ელით მათ, ვინც ნაძვების გაჩეხვით ბუნებას სეროზულ ზიანს მიაყენებს.

ცოცხალი ნაძვებით ვაჭრობის წინააღმდეგ ღონისძიებების გატარებას პაპუაშვილის უწყება სხვა შესაბამის სახელმწიფო ორგანოებთან თანამშრომლობით აპირებს.

მათ, ვისაც სახლში საახალწლოდ მხოლოდ ცოცხალი ნაძვის ხის დადგმა სურთ, სასათბურე პირობებში გამოყვანილი ნაძვების შეძენა მოუწევთ, რომელიც, გიორგი პაპუაშვილის თქმით, უახლოეს დღეებში საქართველოში ევროპიდან შემოვა.

„მზიური“ იყიდება

მოსკოვის ცენტრში მდებარე საქართველოს კულტურული ცენტრის „მზიურის“ შენობა იყიდება.

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრომ მოსკოვში, არბატის ქუჩაზე მდებარე კულტურული ცენტრის „მზიურის“ შენობის პრივატიზაციის მიზნით, აუქციონი გამოაცხადა. შენობის საწყისი გასაყიდი ფასი 20 000 000 აშშ. დოლარით განისაზღვრა. კულტურული ცენტრის საერთო ფართი — 3 138,1 კვ.მ-ს შეადგენს.

ეკონომიკური განვითარების სამინისტროში დაინტერესებულთათვის განცხადებების მიღება დღეიდან დაიწყება და 2006 წლის 18 იანვრამდე გაგრძელდება. ტენდერი კი 20 იანვარს, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროში ჩატარდება.

საქართველოს ხელისუფლება „მზიურის“ გაყიდვის შედეგად შემოსული თანხით სხვადასხვა ქვეყნებში საქართველოს ახალი საელჩოების გახსნას გეგმავს.

საბერიოში შეიარაღებული თავდასხმა მოხდა

შეიარაღებული თავდასხმა მოხდა გალის რაიონის სოფელ საბერიოში.

წინასწარი ინფორმაციით, საბერიოს აფხაზური მილიციის განყოფილების თანამშრომლები ამირან ურუტაძე და ენვერ ხიშბა ნივთ მგზავრობდნენ გალიდან საბერიოს მიმართულებით.

სოფელ დიხაზურგის მიდამოებში ჯერჯერობით დაუდგენელმა პირმა ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღიდან მათ ცეცხლი გაუხსნა. სროლის შედეგად ადგილზე გარდაიცვალა ამირან ურუტაძე, დაიჭრა ენვერ ხიშბა, რომელიც გალის საავადმყოფოში გადაიყვანეს.

ძებნილები დააკავეს

ფოთის პოლიციის სამმართველოს ოპერატიულმა ჯგუფმა ორ გახმაურებულ საქმეზე ძებნილები დააკავა.

ფოთის ტერმინალ ლოჯისტიკუსიდან დიდი რაოდენობით ყავის დატაცების ფაქტთან დაკავშირებით დაკავებულია ტერმინალის დაცვის სამსახურის ყოფილი უფროსი შოთა მოქია, რომელიც რვა თვის განმავლობაში იძებნებოდა.

ასევე დაკავებულია ოთხი თვის წინათ რკინიგზის ვაგონებიდან დიდი რაოდენობით დიზელის დატაცების ფაქტთან დაკავშირებით ძებნილი იაგო კვარაცხელია.

ნარკორეალიზაციის ბრალდებით...

შინაგან საქმეთა სამინისტროს აჭარის სამმართველომ ასლან აბაშიძის დაცვის ყოფილი წევრი რევაზ ნაკაშიძე ნარკოტიკების რეალიზაციის ბრალდებით დააკავა.

დაკავების ოპერაცია ბათუმში, ჯავახიშვილის ქუჩაზე სპეციალურმა ოპერატიულმა დეპარტამენტმა და კონტრდაზვერვის სამმართველომ ერთობლივად ჩაატარეს. პირადი ჩხრეკისას მას 6 ფირფიტა „სუბუტექსი“ აღმოაჩნდა.

ნაკაშიძის საცხოვრებელ სახლში ჩატარებული ჩხრეკისას კი კიდევ 47 ფირფიტა „სუბუტექსი“ აღმოჩნდა. ამოღებული ნარკოტიკული ნივთიერებების საერთო ღირებულება 50 ათასი დოლარს შეადგენს. აღნიშნული დანაშაული 20 წლამდე ან უვადო თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

ინტერპრესნიუსი

⊙ როცა უთქმელობა დანაშაულია

თექვსმეტი ნაბიჯი დიქტატურისკენ

(მესამე გვერდიდან)

თვალსაჩინოებისთვის ერთ პატარა მაგალითს მოგახსენებთ.

2004 წლის 11 თებერვალს პრეზიდენტმა სააკაშვილმა ხელი მოაწერა კანონს „სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის შესახებ საქართველოს კანონში ცვლილებების შეტანის შესახებ“. ცვლილებები ამ კანონის პირველ მუხლს, კიდევ უფრო ზუსტად, „სპეციალური სამსახურის“ განსაზღვრებას შეეხო.

1996 წლის 20 თებერვალს მიღებული კანონის თანახმად: **„სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური არის აღმასრულებელი ხელისუფლების სპეციალური დანიშნულების გასამხედროებული შეიარაღებული უწყება, რომელიც თავისი კომპეტენციის ფარგლებში უზრუნველყოფს უმაღლეს საკანონმდებლო, აღმასრულებელ და სასამართლო ხელისუფლებათა, აგრეთვე, თანამდებობის პირების დაცვას მართლსაწინააღმდეგო ხელყოფისგან“.**

ცვლილების შემდეგ, იგივე წინადადება ასე გამოიყურება: **„სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური არის საქართველოს პრეზიდენტის უშუალო დაქვემდებარებაში არსებული აღმასრულებელი ხელისუფლების სპეციალური დანიშნულების გასამხედროებული დაწესებულება, რომელიც ქვეყნის უსაფრთხოებას უზრუნველყოფს ამ კანონით მინიჭებული უფლება-მოვალეობებით“.**

ეს ნიშნავს, რომ ამიერიდან (ანუ 2004 წლის 11 თებერვლიდან), საქართველოს პრეზიდენტის ინიციატივითა და საქართველოს ნახევრადგანახლებული პარლამენტის უზენაესი გადაწყვეტილებით, ქვეყნის უსაფრთხოებას უზრუნველყოფს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური საქართველოს პრეზიდენტის, საქართველოს შეიარაღებული ძალების უმაღლესი მთავარსარდლის, საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის სასაზღვრო ჯარების ეფრეიტორის მიხეილ სააკაშვილის უშუალო ხელმძღვანელობით.

ამ კანონის ავკარგიანობაზე საქართველოს პარლამენტს საეჭვო არ უმსჯელია. სწორადაც მოიქცა, — მსჯელობა შორს წაგვიყვანდა.

პრეზიდენტმა და მისმა მრჩევლებმა შესანიშნავად იცოდნენ, რომ საქართველოს მოსახლეობის უდიდესი უმრავლესობის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება უახლოეს წლებში შეუძლებელი იყო. რევოლუციური ეიფორიის გაფანტვის შემდეგ კი საზოგადოება ვარდის საამო სურნელით აღარ დაკმაყოფილდებოდა და უეჭველად მოითხოვდა დაპირებულ დივიდენდებს. პრეზიდენტს და მის გარემოცვას ისიც კარგად მოეხსენებოდათ, რომ კრიტიკულ მომენტში, არც სახელმწიფო დაცვის სამსახურმა და არც სხვა სტრუქტურებმა პრინციპულად არაფერი არ გააკეთეს პრეზიდენტ შევარდნაძის ხელისუფლების დასაცავად.

მომავალშიც იგივე რომ არ განმეორებულიყო, ფერშალ მთავარსარდალზე მეტად წინდახედულმა ეფრეიტორმა მთავარსარდალმა თავის „უშუალო დაქვემდებარებაში“ შექმნა მრისხანე შეიარაღებული ფორმირება, ფაქტობრივად, განუსაზღვრელი ძალაუფლებით და იგი დააყენა ყველა იმ უწყებაზე მაღლა, რომლებსაც სახელმწიფო უშიშროების უზრუნველყოფა კანონით ევალებოდა.

ამ სტრუქტურის „უშუალო დაქვემდებარებით“ პრეზიდენტმა, პატარა ქვეყნის პირობაზე, ბუმბერაზი რეპრესიული აპარატის ჩამოყალიბება დაიწყო და, მისდა სასახელოდ, ძალიან სწრაფად დაასრულა კიდეც.

ბუნებრივია, იგი ამას ვერ მოახერხებდა, 2003 წლის ნოემბრის მოვლენებისთვის რევოლუცია რომ არ ეწოდებინა.

ამ სიმბოლური აქტით, სააკაშვილმა დიქტატურისკენ მეორე ფართო ნაბიჯი გადადგა.

ჭარიფეულის მოჩვენება

საკუთარი, კბილებამდე შეიარაღებული რაზმი, იცოცხლეთ, კარგი რამ იყოს, მაგრამ რევოლუციის მონაპოვრის დასაცავად საკმარისი არ არის. საჭიროა ისეთი საკანონმდებლო ორგანო, რომელიც პრეზიდენტის (ბელადის, წინასწარმეტყველის, ღვთის რჩეულის...) მითითებებს უსიტყვოდ გაიმეორებს. ანუ საჭიროა, პარლამენტში აბსოლუტურად და სტაბილურად მორჩილი უმრავლესობის შენარჩუნება. ყურადღება მიაქციეთ — საუბარია სტაბილურად მორჩილ უმრავლესობაზე. უნდა გამოირიცხოს ნებისმიერი საკანონმდებლო ურჩობის შესაძლებლობა.

უნიჭო, უჭკუო, უთავმოყვარეო, ლაჩარი და ფანატიკოსი დეპუტატების მხარდაჭერა ბევრს არ ნიშნავს. სასურველ შედეგს, საბოლოოდ, არც ზოგიერთი თავნებას სასტიკად ცემა, დედის გინება ან შანტაჟი მოტანდა. ამიტომ, ისევ პრეზიდენტის ინიციატივით, **პარლამენტმა საკუთარი ნებით გაიკეთა კასტრაცია — მიიღო კანონი დეპუტატის იმუნიტეტის შეზღუდვის თაობაზე.** სერიოზული ოპონენტი პარლამენტში არც ამ კანონს გამოსჩენია. პირიქით, დეპუტატებმა იგი საკუთარი ღირსებისა და ვაუკაცობის დემონსტრაციად აღიქვეს.

არადა, ცოტა რომ დაფიქრებულიყვნენ, უთუოდ მიხვდებოდნენ, რომ დეპუტატის იმუნიტეტი საჭიროა არა თვითონ დეპუტატისთვის, არამედ საზოგადოებისთვის და სახელმწიფოსთვის. ამაში არავითარი საიდუმლო არ ძევს — უიმუნიტეტო ან დაბალიმუნიტეტიანი. დეპუტატის შატნაჟი, თუნდაც, ციხეში გაგზავნა, ხელისუფლებისთვის ძალიან იოლი საქმეა. მეორე მხრივ, დეპუტატმა იცის „თავისი ადგილი“ და ცდილობს, დროულად დააჭიროს ენას კბილი და პუნქტს — თითი.

რა თქმა უნდა, ურჩობისკენ მიდრეკილების მქონე დეპუტატების მოთვინიერების სხვა არანაკლებ ეფექტიანი საშუალებებიც არსებობს და შედეგიც ერთობ თვალსაჩინოა — რევოლუციური პარლამენტის უმრავლესობა პრინციპულად უპრინციპო და უაზროდ ერთსულოვანია. ეს პირველად ყველაზე თვალსაჩინოდ მაშინ გამოჩნდა, როცა დეპუტატებმა ერთსულოვნად დაუჭირეს მხარი კოლეგა შალიკიანისთვის სადეპუტატო უფლებამოსილების მოხსნას.

სადეპუტატო იმუნიტეტის შეზღუდვას, როგორც მოსალოდნელი იყო, პარლამენტის უფლებების დამამცრობელი და პრეზიდენტის უფლებების აღმზევებელი სხვა ცვლილებებიც მოჰყვა. საბოლოოდ, უმაღლესი საკანონმდებლო ორგანო პრეზიდენტ სააკაშვილისა და მისი ახალგაზრდა მთავრობის სათამაშოდ იქცა. უზენაესმა საკანონმდებლო ორგანომ საკუთარ თავს სიკვდილის განაჩენი რევოლუციის წინასაიუბილეო დღეებში გამოუტანა, როცა შინაგან საქმეთა და უშიშროების მინისტრმა ვანო მერაბიშვილმა პირდაპირ პარლამენტის ტრიბუნიდან, ფაქტობრივად, მასობრივი მკვლელობების ბრძანება გასცა, დეპუტატების უმრავლესობამ კი იგი მხურვალე ტაშით დააჯილდოვა.

არ დაგავიწყდეთ, რომ ამ ისტორიულ ოვაციამდე პრეზიდენტმა სააკაშვილმა მინისტრ მერაბიშვილს საუკეთესო მუშაობისთვის უამრავჯერ საჯაროდ მადლობა გამოუცხადა.

პარლამენტის მორჯულება დიქტატურისკენ მიმავალ გზაზე მესამე უმნიშვნელოვანესი ნაბიჯი იყო.

თეიმურაზ ძორიძე

(გაგრძელება იქნება)

◎ გენერალისიმუსის გზა

უცნობი სტალინი

მეორე ნაწილი

ბულგანინი — სტალინის ერთ-ერთი საყვარელი ადამიანი. თუმცა იგი სტალინზე თექვსმეტი წლით უმცროსი იყო, მაგრამ სწრაფად დაბერდა და მისი თანატოლი გეგონებოდათ. მრავალი წლის განმავლობაში ყველაზე მაღალ თანამდებობებზე მუშაობდა, სტალიის გვერდით, მაგრამ ცნობილი ვერ გახდა და მუდამ ჩრდილში იმყოფებოდა. ეს აუღელვებელი, თავაზიანი კაცი ზოგჯერ ავლენდა შურსა და ეჭვიანობას. ამის ნიადაგზე ხომ მას კონფლიქტი მოუვიდა ჟუკოვთან. კარგადაც ისარგებლა ამ კონფლიქტით და სტალინს მარშლის წოდება გამოსძალა. გენერალური მდივნის თანამდებობაზე ოცნებობს, მუშაობას შეძლებს, მაგრამ აღმართში ცოტა მძიმე კაცია. უყვარს არა ბრძოლა, არამედ მშვიდი ცხოვრება.

ვოროშილოვი. ვოროშილოვი ჩემსავით დაჩაჩანაკადა. მოარული ლეგენდა, ძველისძველი დიდებით გასხივოსნებული. ახლა აღარც ძალღონე შერჩა და არც ნებისყოფა. ხალხის წინაშე თავის გამოჩენა არაფრით შეუძლია. სტალინს ზოგჯერ ებრალება, ეხუმრება ხოლმე ძველი მეგობრის უფლებით. იგი უკვე შეეჩვია სტალინის ხასიათს, ერთი ყურიდან მეორეში უშვებდა მის ლანძღვა-გინებას. ვაჭ, დრონი დრონი! ფიქრობს კი გენერალური მდივნის თანამდებობაზე? უფრო მეტს ფიქრობს იმ ქვეყანაზე, სიკვდილზე.

მალენკოვი. მალენკოვის გაფიქრებაზე სტალინს სახე ოდნავ გაუნათდა. ომის შემდეგ სტალინმა დაიახლოვა ახალგაზრდობა — მალენკოვი, ჟდანოვი და ბულგანინი. ამიტომაც, განსაკუთრებით ორმოცდაშვიდში, მისი მემკვიდრისათვს, უფრო სწორად გენერალური მდივნის სავარძლისათვის, შეუმჩნევლად და თანდათანობით ერთმანეთში მეტოქეობა დაიწყეს მალენკოვმა და ჟდანოვმა. და როდესაც ძლიერი მზად იყო სუსტი ბეჭებზე გაეკრა, მოულოდნელად ამ საწუთროს, გულის შეტევის გამო, ტოვებს თავის აგარაკზე ჟდანოვი. ამ გარდაცვლებამ მალენკოვს ჩამოაცილა მეტოქე, რომლისთვისაც შეიძლება სტალინს მხარი დაეჭირა. ახლა მეორე სერიოზული და ძლიერი მეტოქე მალენკოვისთვის გახლდათ ბერია, რომელსაც შეეძლო უბრალოდ ჩამოეცილებინა თავისი გზიდან. ისინი ერთმანეთს განსაკუთრებით დაუახლოვდნენ ომის შემდეგ. მაგრამ მათი მეგობრობა ზერელე, ყალბი იყო. მათ საიდუმლოდ მოილაპარაკეს კიდეც ერთმანეთისათვის დაეჭირათ მხარი, ვინც უფრო მიუახლოვდებოდა გენერალური მდივნის ადგილს. თუ მალენკოვი ახლო იქნებოდა, მაშინ ბერია დაეხმარებოდა, თუ ბერია, მაშინ მალენკოვი, მაგრამ ორივენი სტალინის სავარძელზე ოცნებობდნენ, თანაც ხარბად. ჟდანოვთან შედარებით ბერია არ იყო მალენკოვისთვის ესოდენ ძლიერი მეტოქე, რადგან მისთვის ცნობილი იყო, რომ ბერიას პოლიტბიუროს წევრებიდან მხარს არავინ დაუჭერდა, გარდა მიქოიანისა. ბერია შესაძლოა წინ გაჭრილიყო არა თავისი ავტორიტეტის წყალობით, არამედ აულაგმავი ძალის მეშვეობით, არანაირ აკრძალვებს რომ არ ცნობდა. ამით იგი საშიშია. მალენკოვი კი სულ სხვა კაცია. როგორც ადამიანი და როგორც კომუნისტი, იგი უაღრესად წმინდაა თავისი სინდისის წინაშე, უკიდურესად მტკიცე და პრინციპულია მუშაობაში. ამით იგი ახლოა სტალინთან.

რას წარმოადგენს **მოლოტოვი?** ეს სხვა სასაუბრო თემაა. მოლოტოვი იყო და დარჩება სტალინისთვის ყველაზე ახლოელ ადამიანად ძველ თანამებრძოლთაგან. ისინი ჩინებულად იცნობდნენ ერთმანეთს ჯერ კიდევ იატაკქვეშეთში მოღვაწეობისას და კარგად უგებდნენ ერთმანეთს სიტყვის თქმისთანავე. მოლოტოვმა ძალ-ღონე არ დაიშურა სტალინის ავტორიტეტის ამაღლებისათვის და გულწრფელად უჭერდა მხარს ყველა საქმეში. იგი სტალინის მძლავრი ბურჯი გახდა განსაკუთრებით ტროცკისა და მისი ნაბოლარების განადგურებაში, მათ წინააღმდეგ ბრძოლაში. მაგრამ მოლოტოვის ცოლის, პოლინა ჟემჩუჟნიკოვას, თუ სხვა მიზეზის გამო, განსაკუთრებით ორმოცდაათიან წლებში, მოლოტოვმა სტალინის ყოფილი ნდობა დაკარგა.

პოლინა ჟემჩუჟნიკოვა ებრაელი იყო. თავის დროზე იგი ნადეჟდა ალილუევას ახლო მეგობარი გახლდათ. ოცდაცხრამეტ წელს საკ. კპ (ბ) ცენტრალური კომიტეტის წევრობის კანდიდატად აირჩიეს. ომის წლებში ებრაელთა ანტიფაშისტურ კომიტეტს ედგა სათავეში. ომის შემდეგ, კოსმოპოლიტიზმის წინააღმდეგ მასობრივი მოძრაობის დროს, ბერია პოლიტბიუროს სხდომაზე გამოვიდა და თავს დაესხა მას, ბრალად დასდო საერთაშორისო სიონიზმთან კავშირი. როდესაც მისი დაპატიმრების საკითხი დაისვა, კენჭისყრისას მხოლოდ ერთმა — მოლოტოვმა არ მისცა თანხმობა, მაგრამ არც მისი გადარჩენა და მხარდაჭერა უცდია. ამის შემდეგ სტალინმა მოლოტოვი თავიდან მოიშორა. მაგრამ ყველაზე მეტად სტალინს ის აბრაზებდა, რომ გაზეთებში, სხვა ოფიციალურ ორგანოებში მოლოტოვის სახელი მუდამ მისი სახელის შემდეგ იწერებოდა. შესაძლოა, სტალინის სიკვდილის შემდეგ სურთ მის ადგილზე მოლოტოვის არჩევა? მოლოტოვმა უნდა დაიკავოს მისი ადგილი? კარგით რა...

* * *

1952 წლის შემოდგომაზე გაიმართა კომუნისტური პარტიის მეცხრამეტე ყრილობა. რაოდენ შორსაც უნდა ჩამოეცილებინა სტალინს მოლოტოვი, მიუხედავად ამისა, სწორედ მას მიანდო ყრილობის გახსნა, საანგარიშო მოხსენება კი მალენკოვმა გააკეთა. ყრილობამ ჩაიარა, ახლა პლენუმის რიგი დადგა. სტალინის მზერა, მიმართული პრეზიდიუმიდან დარბაზისკენ, რატომღაც იყო მეტად მწუხარე. იგი თითქოს ემშვიდობებოდა ხალხს, დეპუტატებს, თვითონ ამ დარბაზს, ფიქრობდა იმაზე, თუ კიდევ რა შეიცვლება მომდევნო ყრილობამდე და კიდევ ვინ იცოცხლებს მის გარდაცვლებამდე.

დარბაზიდან მთელი მზერა მხოლოდ მისკენ იყო მიმართული. რატომ იგი არ ლაპარაკობს? რატომ არის ასეთი უხალისო? რატომ არის მისი მზერა ესოდენ ნაღვლიანი? როდესაც უკვე ყველა ორატორი დაიქანცა და პლენუმი დასასრულს უახლოვდებოდა, მალენკოვი ცოტა ხნით შეყოვნდა, წინ გაიხედა, მხრები შეარხია, თითქოს ყველასათვის დიდ სიხარულს ამზადებსო და სიამაყით გამოაცხადა:

— სიტყვა ეძლევა ამხანაგ სტალინს.

დარბაზში ტაშმა იგრიალა, ყველანი თავიანთი ადგილებიდან კი არ წამოდგნენ, არამედ წამოხტნენ. სტალინი მსუბუქად, როგორც ახალგაზრდობის წლებში, წამოდგა და სწრაფი ნაბიჯით ტრიბუნისკენ გაემართა. ცოტა ხანს მოთმინებით ელოდა დარბაზის დაწყნარებას, როცა ვერაფერს გახდა, დინჯად დაიწყო სიტყვა ყველასთვის ცნობილი აქცენტით. გამოსვლას ხშირად აწყვეტინებდნენ მქუხარე ტაშით. დაღლილი დელეგატები ერთბაშად გამოცოცხლდნენ და ხარბად იჭერდნენ მის თითოეულ სიტყვას. სტალინი სიტყვას არ კითხულობდა, ზეპირად წარმოთქვამდა, პირდაპირ დარბაზში იხედებოდა, ცივი სახით, თითქოს მქუხარე ოვაციები აღარ აღაფრთოვანებსო... იგი ლაპარაკობდა იმაზე, რომ შექმნა არა მხოლოდ საბჭოთა ხალხისთვის, არამედ მთელი მსოფლიოსთვის მშვიდობიანი ცხოვრების, უომო ცხოვრების პირობები სულ ცოტა ორმოცდაათი, შესაძლოა ასი წლის მანძილზე, რომ, მიუხედავად ამისა, მდგომარეობა ძნელი და რთულია... რომ ზოგიერთი დელეგატი, ამაყობს რა ლენინის სახელით, ამასთან თავს თვლის რა მის მონაფედ, მისი საქმის გამგრძელებლად, ეს სიტყვებით, სინამდვილეში კი მისი სახელის ღირსნი არ არიან, ავლენენ შიშს, უსიტყვოდ ყველაფერში უთმობენ იმპერიალისტებს, იჩენენ უნებისყოფობას, და თუ ასე გაგრძელდება, მაშინვე მისი სიკვდილის შემდეგ დაკარგავენ ლენინის პარტიის სახელის ღირსებას და იძულებული იქნებიან პოზიციები დათმონ უბრძოლველად, ომის გარეშე... ამის შემდეგ ყველასდა მოულოდნელად სასტიკად გააკრიტიკა პარტიის სახელი, უძველესი წევრები — მიქოიანი და მოლოტოვი. თანაც მათ ისე დაესხა თავს, როგორც მშიერი მთის არწივი ებდღვნება ხოლმე მსხვერპლს, წაუყენა მათ უამრავი ბრალდება, განსაკუთრებით აღნიშნა მოლოტოვის არასწორი გადაწყვეტილებანი კრემლში მისი არყოფნის დროს, კვლავ და კვლავ იმეორებდა, რომ მათ არ გააჩნიათ ლენინური სიმტკიცე, პრინციპულობა და გამჭრიახობა... ყოველი გამეორებისას მისი სახის გამომეტყველება სულ უფრო ცივი და კუშტი ხდებოდა, მის მზერაში უკვე ქარიშხალი ბორგავდა, თვალებიდან ნაპერწკლებს აკვესებდა... დარბაზში სამარისებულმა სიჩუმემ დაისადგურა. სტალინის ზურგს უკან პრეზიდიუმში მსხდომ მოლოტოვსა და მიქოიანს სახეები მიტკლისფერი გაუხდათ, ამიტომაც ორივენი ცოცხალ-მკვდარი ისხდნენ...

(გაგრძელება იქნება)

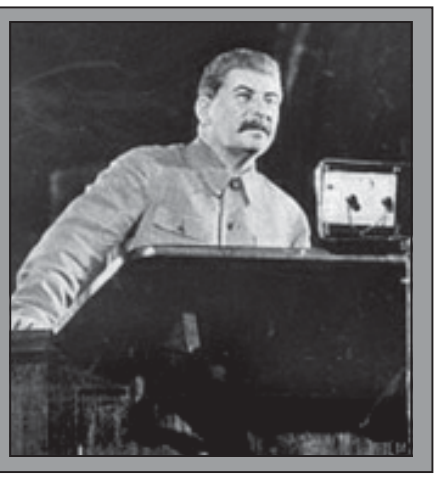

ჩილეს პრეზიდენტის ვინაობას მეორე ტური გამოავლენს

წინასწარი შედეგების თანახმად, ჩილეს პრეზიდენტის არჩევნებში გაიმართება კენჭისყრის მეორე ტური.

მემარცხენე-ცენტრისტული მმართველი კოალიციის კანდიდატი მიჩელ ბაჩელეტი ჯერჯერობით უსწრებს თავის მეტოქეებს: ბიულეტენების 80 პროცენტზე მეტის დანგარიშების შემდეგ გაირკვა, რომ მას ხმა მისცა ამომრჩეველთა 46 პროცენტმა.

მაგრამ ეს საკმარისი არ არის იმისთვის, რომ მან საბოლოო გამარჯვება მოიპოვოს თავის ორ ძირითად მეტოქეზე, რომლებიც მემარჯვენე პარტიებს წარმოადგენენ — მუტამბილიონერმა სებასტიან პინერმა მოიპოვა ამომრჩეველთა ხმების 26 პროცენტი, სანტიაგოს ყოფილი მერი ხოაკინ ლავინი კი მას რამდენიმე პროცენტით ჩამორჩება.

თუ ბაჩელეტი გაიმარჯვებს არჩევნებში, იგი გახდება პირველი ქალი ჩილეს მეთაურის პოსტზე. აღსანიშნავია, რომ 1973 წლის სამხედრო გადატრიალების დროს ბაჩელეტი დაპატიმრებული იყო და მას აწამებდნენ კიდეც.

მიჩელ ბაჩელეტი მარტოხელა დედაა. წარსულში მას ეკავა მემარცხენე ცენტრის კოალიციურ მთავრობაში ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრის და თავდაცვის მინისტრის თანამდებობები.

54 წლის მიჩელ ბაჩელეტი არის ჩილეს სამხედრო-საჰაერო ძალების გენერლის ქალიშვილი, რომელსაც წამებაში ამოხადეს სული პინოჩეტის სამხედრო დიქტატურის რეჟიმის დროს.

სამივე კანდიდატი ამომრჩეველს პირდება ქვეყნის წინაშე არსებული ორი უმთავრესი პრობლემის გადაჭრას — უმუშევრობის დონის შემცირება და სულ უფრო მზარდი დამნაშავეობის ალაგმვა.

მიმომხილველთა აზრით, ბაჩელეტი პირველ ტურში, ალბათ, ვერ მოიპოვებს გამარჯვებისთვის საჭირო ხმების 50 პროცენტს.

სავარაუდოდ, არჩევნების მეორე ტურში, რომელიც უკვე გადამწყვეტი გახდება, იგი მაინც შეძლებს ხმათა უმრავლესობის მოპოვებას. არჩევნების მეორე ტურის გამართვა დაგეგმილია მომავალი წლის 15 იანვრისთვის.

ირანზე ისრაელის თავდასხმა დროით საყოველთაო არჩევნების გამართვის ვადას ემთხვევა

ისრაელის პრემიერ-მინისტრმა არიელ შარონმა გასცა ბრძანება, რომ ირანისთვის დარტყმების მიყენების მიზნით სრულ საბრძოლო მზადყოფნაში მოიყვანონ ამ ქვეყნის არმია. ისრაელის შეტევის სამიზნეები უნდა გახდეს ირანის ისლამური რესპუბლიკის ბირთვული ობიექტები.

ირანისთვის დარტყმების მიყენების თარიღი ემთხვევა ისრაელში საყოველთაო არჩევნების გამართვის დღეს — 28 მარტი, რაც, ბადებს ეჭვს იმის თაობაზე, რომ ასეთი ნაბიჯის გადადგმით, შარონს სურს, ამომრჩეველთა რაც შეიძლება მეტი ხმების მოგროვება.

როგორც ბრიტანული გაზეთი „სანდი ტაიმსი“ წერდა ისრაელის სამხედრო წყაროების დამოწმებით, თელ-ავივი აპირებს საავიაციო დარტყმების სერიების მიყენებას ირანის სხვადასხვა ნაწილში, სამოქალაქო მოსახლეობის თავმოყრის და სამრეწველო ზონების უშუალო სიახლოვეს განლაგებულ პატარა-პატარა გასაიდუმლოებულ სანარმოებზე, რომლებიც განკუთვნილია ურანის გამდიდრებისთვის.

მაგრამ მრავალ ანალიტიკოსს მიაჩნია, რომ ისრაელი, ალბათ, ვერ გაბედავს იმას, რომ იკისროს პასუხისმგებლობა ირანის ბირთვული ობიექტების განადგურებისთვის, რადგან, ამას შესაძლოა მოჰყვეს საპასუხო დარტყმები და ურთიერთობის მკვეთრი გაუარესება მსოფლიოს მთელ რიგ წამყვან სახელმწიფოებთან, მათ შორის, რუსეთთანაც. მაგრამ, ამის მიუხედავად, მოვლენათა განვითარების სამხედრო სცენარის მთლიანად გამორიცხვა მაინც არ შეიძლება.

ბრიტანული გაზეთის მიერ გამოქვეყნებულ მასალაში მოყვანილია კონკრეტული მონაცემებიც: ირანის სამხედრო ობიექტების წინააღმდეგ ოპერაციების დროს გამოიყენებენ 262-ე სპეციალური დანიშნულების ქვეგანაყოფს და ფ-151 ავიაგამანადგურებლებს, რომლებსაც შეუძლიათ კმაგაწყობის გარეშე მიაღწიონ ირანის ტერიტორიას და კვლავ დაბრუნდნენ ისრაელში.

ოპერაციის მომზადების შემჭიდროებული ვადები მნიშვნელოვანწილად, განპირობებულია იმითაც, რომ სწრაფი ტემპით იზრდება ირანის თავდაცვისუნარიანობა. ამ საქმეში დიდი როლი შეასრულა თეირანის თანამშრომლობამ მოსკოვთან. მაგალითად, ირანული „სინაჰ-1“ თანამგზავრის გაშვებამ, რომელსაც საჯაშუშო ფუნქციების შესრულება შეუძლია, დიდი შეშფოთება გამოინვია ისრაელის გენერალურ შტაბში, ამ ცოტა ხნის წინათ კი რუსეთი დათანხმდა ირანისთვის საჰაერო თავდაცვის სისტემების მიწოდებაზე, რომლებსაც შეუძლიათ როგორც რაკეტების, ისე თვითმფრინავების ჩამოგდებაც.

ავსტრალიის პრემიერ-მინისტრმა სიდნეიში მომხდარი უწესრიგობები დაგმო

სიდნეიში რასობრივ ნიადაგზე მომხდარ უწესრიგობათა შემდეგ, ავსტრალიის პრემიერ-მინისტრმა ჯონ ჰაუარდმა ქვეყნის მოსახლეობას მოთმინებისა და თავშეკავებისთვის მოუწოდა.

„მიუღებელია ადამიანებზე თავდასხმა მათი რასის, გარეგნული იერსახისა თუ ეთნიკური კუთვნილების საფუძველზე“, — თქვა ჰაუარდმა.

კვირას ათასობით ახალგაზრდა დაესხა თავს არაბული და ხმელთაშუაზღვისპირა ქვეყნების თემთა წარმომადგენლებს. ამის შედეგად დაშავდა 30-ზე მეტი კაცი, მათ შორის 16 პოლიციელიც. დაპატიმრებულია სულ ცოტა 15 ადამიანი.

ეს უწესრიგობა გამოიწვია სახმელეთო თავდაცვის ორ თანამშრომელზე თავდასხმამ, რომელიც, როგორც ვარაუდობენ, არაბმა ახალგაზრდებმა განახორციელეს. ამის შემდეგ, სიდნეიში ვრცელდებოდა ტექსტური შეტყობინებები შურისძიების მოთხოვნით. როგორც ყოველივე ამის შედეგი, მღელვარება დაიწყო კვირას, ნაშუადღევს, როცა თეთრკანიანი ახალგაზრდების ბრბო შეიკრიბა ქალაქის კორნუ-ბიჩის რაიონში.

მთვრალი ახალგაზრდები ესხმოდნენ თავს ნებისმიერს, ვინც კი, მათი აზრით, შეიძლება წარმოშობით ყოფილიყო ახლო აღმოსავლეთის რეგიონიდან.

ამის შემდეგ, ძალადობა მოედო ქალაქის სხვა რაიონებს: საქმეში უკვე ჩაერთვნენ ახლოაღმოსავლური გარეგნობის მოზარდებიც. ერთი ადამიანი დანით დაჭრეს, ცეცხლი წაუკიდეს ათობით მანქანას.

ახალი სამხრეთ უელსის შტატის პოლიციის უფროსის კარლ სალის თქმით, მღელვარება პროვოკაციულად გამოინვია ნეონაცისტთა ჯგუფმა.

თავის მხრივ, ავსტრალიის პრემიერ-მინისტრმა ჯონ ჰაუარდმა აღნიშნა, რომ კვირას განვითარებული მოვლენები სულაც არ ნიშნავს იმას, თითქოს ღრმა პრობლემები არსებობდეს ავსტრალიის საზოგადოებაში.

მოკლედ

გასულ კვირას ბრიუსელის პოლიციას მიმართა 28 წლის მეძავმა. იგი აცხადებდა, რომ გააუპატიურა რომელიღაც უცხოელმა კლიენტმა. მეძავის მიერ მითითებულ მისამართზე ბრიუსელელმა პოლიციელებმა აღმოაჩინეს ბინა, რომელიც დაქირავებული აქვს ევროპარლამენტის 42 წლის წევრს პოლონეთიდან.

* * *

მესაზღვრეებმა პოლონეთის პრემიერ-მინისტრის მრჩეველი არ შეუშვეს ბელორუსიაში. მიხალ დვორჩიკი დაიკავეს საზღვარზე, სთხოვეს მანქანიდან გადმოსვლა, ჩამოართვეს პასპორტი და გამოაცხადეს არასასურველ პერსონად. დვორჩიკის აზრით, ეს იყო რეაქცია ბელორუსიის პოლონელთა კავშირის აქტივისტებთან მის მიერ წინათ დამყარებულ კონტაქტებზე. ამ ადამიანებს მხარს უჭერს პოლონეთი, თუმცა, ბელორუსიის პოლონელთა კავშირის ხელმძღვანელობას არ ცნობს მინსკის მთავრობა. ბელორუსიის ხელისუფლებას ჯერჯერობით არანაირი კომენტარი არ გაუკეთებია.

* * *

ლიბანში თავდასხმის შედეგად მოკლეს პარლამენტის დეპუტატი. მისი დაჯავშნული ავტომობილი იფეთქდა ბეირუთის გარეუბანში. წინასწარი მონაცემებით, დაიღუპა სულ ცოტა ოთხი და დაიჭრა 10 კაცი.

* * *

ლიბანის ყოფილი პრემიერ-მინისტრის რაფიკ ჰარირის მკვლელობის გამომძიებელი საერთაშორისო კომისიის ხელმძღვანელმა, გერმანელმა იურისტმა დეტლევ მეხლისმა კომისიის მუშაობის შედეგების შესახებ მოხსენება გადასცა გაეროს გენერალურ მდივანს კოფი ანანს. მეხლისის გუნდმა შეძლო გარკვეული პროგრესის მიღწევა, მაგრამ გამოძიების დასრულებას დამატებითი დრო სჭირდება. როგორც მოელიან, გაეროს უშიშროების საბჭო გაახანგრძლივებს კომისიის მანდატს მოქმედებას.

* * *

ათენის ცენტრში მოხდა აფეთქება. ტერორისტთა სამიზნე იყო საბერძნეთის ეკონომიკისა და ფინანსთა სამინისტროს შენობა, რომელიც ქალაქის ცენტრალურ მოედანზე მდებარეობს. აფეთქებამდე მცირე ხნით ადრე ჯერჯერობით დაუდგენელმა პირმა დარეკა ადგილობრივი გაზეთის რედაქციაში და განაცხადა, რომ მზადდებოდა თავდასხმა.

* * *

ნიუ-იორკში გაიმართება გაეროს თანამშრომლის ვლადიმერ კუზნეცოვის საქმის მოსმენა. საბარალდებო დასკვნის თანახმად, 2000 წელს კუზნეცოვმა დააარსა ოფშორული კომპანია იმ უკანონო სახსრების დამალვის მიზნით, რომლებსაც იგი თითქოს იღებდა გაეროს ერთ-ერთი თანამშრომლისგან. კუზნეცოვის თქმით, ეს თანამშრომელი კი, თავის მხრივ, იღებდა ქრთამებს გაეროს მოიჯარე უცხოური კომპანიებისგან.

◎ მიიღე მონაწილეობა, ისარგებლე!

განცხადება კონკურსის ჩატარების შესახებ

1. შპს „ფოთის საზღვაო ნავსადგური“ (ქ. ფოთი 4401, დ. აღმაშენებლის ქ. №52, ტელ-ფაქსი: 8(293) 7-01-48, საბანკო რეკვიზიტები: საქართველოს ბანკის ფოთის ფილიალი ა/ა №117253900, კოდი: 220101535); Bank of Georgia 0105 Tbilisi, Georgia, Cwift: BAGAGE 22, Gorr.acc. „400213605. LTD POTI SEA PORT“ აცხადებს ღია კონკურსს ავტო და ტრაქტორმტვირთველებისათვის სხვადასხვა დასახელების სპეცსაბურავების შესყიდვაზე და გიწვევთ კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად ყველა დაინტერესებულ პირს.

1.1 შესასყიდი საქონლის დასახელება და რაოდენობა:

- **Kalmar DRD 420-60 S5-სათვის 18.00-25 უკამერო - 8 ცალი;**
- **TOYOTA 02-6 FD 15/18 FVA 451 და 02-7FD15V-სათვის 6,5-10 SE 16 - ცალი; 6,0 - 9,5 SE - 4 ცალი და 5,0 - 8,5 SE - 20 ცალი. საბურავები უნდა იყოს სუპერ ელასტიკი, ჩამოსხმული. 7.00 - 12 პნევმატური, კამერით - 12 ცალი.**

2. საქონლის მოწოდების სასურველი ადგილი და ვადა.

- საქონლის მოწოდება სასურველია პირობით CIF ფოთი, საქართველი;
- საქონლის მოწოდების სასურველი ვადა: 2006 წლის 31 იანვარი.

3. დაინტერესებულმა პირებმა საკვალიფიკაციო მონაცემები: (ქართველმა „მომწოდებელმა“ – ქართულად, ხოლო უცხოელმა „მომწოდებელმა“ – მისთვის სასურველ ენაზე, რომელსაც აუცილებლად უნდა ახლდეს ნოტარიულად დამოწმებული ქართულენოვანი თარგმანი) უნდა წარმოადგინონ შემდეგ მისამართზე: ქ. ფოთი, დ. აღმაშენებლის ქ. №52, შპს „ფოთის საზღვაო ნავსადგურის“ ადმინისტაციული შენობის პირველი სართული, ნავსადგურის კანცელარია. საკონტაქტო ტელ-ფაქსი: 8(293) 7-01-48. საკვალიფიკაციო მონაცემების წარმოდგენის ბოლო ვადა: 2005 წლის 21 დეკემბრის 16-საათი.

4) საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა შეიცავდეს შემდეგ ცნობებსა და ინფორმაციას;

4.1 იურიდიული პირებისთვის:

ა. ცნობა სასამართლოდან, რომ არ ხორციელდება მისი რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია და არ მიმდინარეობს გაკოტრების ან სანაციის საქმე.

ბ. ცნობა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოდან, რომ მის ქონებაზე არ არის დადებული ყადაღა.

გ. ცნობა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საინფორმაციო ცენტრიდან, რომ მისი ხელმძღვანელი უკანასკნელი 5 (ხუთი) წლის განმავლობაში არ იყო მსჯავრდადებული და მოცემულ მომენტში მის მიმართ არ მიმდინარეობს სისხლის სამართლის საქმე ეკონომიკურ ან სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანაშაულისათვის.

4.2 ფიზიკური პირისთვის:

ა) ცნობა შესაბამისი უფლებამოსილი სამედიცინო დაწესებულებიდან, რომ ის ქმედითუნარიანია.

ბ). ცნობა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საინფორმაციო ცენტრიდან, რომ იგი უკანასკნელი 5 (ხუთი) წლის განმავლობაში არ იყო მსჯავრდადებული და მოცემულ მომენტში მის მიმართ არ მიმდინარეობს სისხლის სამართლის საქმე ეკონომიკურ ან სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანაშაულისათვის.

გ) ცნობა სასამართლოდან, რომ მის მიმართ არ მიმდინარეობს გაკოტრების საქმის წარმოება.

4.3 იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის

ა. მონაწილის იურიდიული სტატუსი (ასლი თან დაურთეთ), რეგისტრაციის ადგილი, რეკვიზიტები, მოდვაწეობის ძირითადი ადგილი.

ბ. ცნობა საგადასახადო ინსპექციიდან, რომ აქვთ თუ არა დავალიანება სახელმწიფო ბიუჯეტისადმი, სოციალური უზრუნველყოფისა და სამედიცინო ფონდებისადმი (დაურთეთ დამადასტურებელი დოკუმენტები)

გ. უკანასკნელი 3 (სამი) წლის განმავლობაში განხორციელებული ანალოგიური საქონლის მიწოდება და ღირებულება.

დ. უკანასკნელი 2 (ორი) წლის განმავლობაში ფინანსური ანგარიშგების ფორმები (ბალანსი, მოგება-ზარალის უწყისი და კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება, აუდიტორული დასკვნები)

5. კონკურსში მონაწილე უცხო ქვეყნების წარმომადგენლებმა, ყველა ცნობა ჩამოთვლილი მე-4 პუნქტში უნდა წარმოადგინონ თავისი ქვეყნის შესაბამისი უწყებებიდან;

6. იურიდიული და ფიზიკური პირი ვერ გაიცლის საკვალიფიკაციო შერჩევას, თუ ზემოთ დადგენილ ვადებში არ წარმოადგენს მე-4 პუნქტში მოცემულ ყველა ცნობას და ინფორმაციას, ან რომელიმე მათგანი აღმოჩნდება ყალბი.

7. საკონკურსო დოკუმენტაციის მიღება კონკურსში მონაწილე პრეტენდენტებს 500 (ხუთასი) ლარის ოდენობის საკონკურსო მოსაკრებლის გადახდის შემდეგ შეუძლიათ შემდეგ მისამართზე: საქართველო, ქ. ფოთი, დ. აღმაშენებლის ქ. №52, შპს „ფოთის საზღვაო ნავსადგურის“ შესყიდვების განყოფილება **2005 წლის 23 დეკემბრიდან 2005 წლის 26 დეკემბრის 16-საათამდე.** საკონტაქტო ტელ-ფაქსი: 8(293) 7-01-48.

საკონკურსო დოკუმენტაციის წარმოდგენის ბოლო ვადაა: **2005 წლის 30 დეკემბრის 16-საათამდე.**

8. საკონკურსო დოკუმენტაცია წარმოდგენილი უნდა იქნას შემდეგ ენაზე, ქართველმა „მომწოდებელმა“ – ქართულად, ხოლო უცხოელმა „მომწოდებელმა“ – მისთვის სასურველ ენაზე, რომელსაც აუცილებლად უნდა ახლდეს ნოტარიულად დამოწმებული ქართულენოვანი თარგმანი.

9. კონკურსში გამოიყენება საკონკურსო წინადადების უზრუნველყოფის გარანტია-საკონკურსო წინადადების ღირებულების 1%-ის ოდენობით.

10. საკონკურსო წინადადების უზრუნველყოფის გარანტიის მოქმედების ვადა 30 დღით უნდა აღემატებოდეს საკონკურსო წინადადების მოქმედების ვადას.

11. კონკურსში პრეტენდენტის გამარჯვების შემთხვევაში გამოიყენება ხელშეკრულების უზრუნველყოფის გარანტია, ხელშეკრულების ფასის 3%-ის ოდენობით.

ა. ხელშეკრულების უზრუნველყოფის გარანტიის ვადა განისაზღვრება ხელშეკრულების პირობების შესრულებამდე.

12. დამატებითი ინფორმაცია დაინტერესებულ პირებს შეუძლიათ მიიღონ შემდეგი პირებისაგან: **მანანა დანგელია** და **ლალი კეშელავა** შემდეგ მისამართზე: ქ. ფოთი, დ. აღმაშენებლის ქ. №52, შპს „ფოთის საზღვაო ნავსადგურის“ შესყიდვების განყოფილება, საკონტაქტო ტელ: 8 (293) 7-01-48;

შპს „ფოთის საზღვაო ნავსადგურის“ საკონკურსო კომისიის თავმჯდომარე ვლადიმერ ხუხოშვილი

◎ თარიღი

ფუძემდებელი

120 წელი შესრულდა გამოჩენილი მეცნიერის, ქართველი ხალხის კულტურული მემკვიდრეობის მკვლევარისა და მოამაგის, აკად. გიორგი ჩუბინაშვილის დაბადებიდან. მისი ღვაწლი ერის წინაშე ფასდაუდებელია

გასული საუკუნის პირველ ათეულ წლებში ასპარეზზე გამოვიდა სწავლულთა მძლავრი პლეადა, რომელმაც ქართველოლოგია, ქართული მეცნიერული აზროვნება, ერთბაშად მაღალ, თანამედროვე დონეზე აიყვანა. მათ შორის იყო გიორგი ჩუბინაშვილიც, მაგრამ მან სხვათაგან განსხვავებული, ურთულესი მისია იტვირთა — საფუძველი ჩაუყარა იმ დროისათვის სრულიად ახალ მეცნიერულ დარგს — ქართული ხელოვნების ისტორიას, გადადგა პირველი ნაბიჯები ქართველი ხალხის სულიერი საგანძურის მეცნიერულად შესწავლის გზაზე, ხოლო შემდეგ, მთელი ექვსი ათეული წლის მანძილზე, დაუღალავად და გასაოცარი ნაყოფიერებით ემსახურებოდა ამ დიდ ეროვნულ საქმეს.

გ. ჩუბინაშვილის წინაშე იმთავითვე ორი ამოცანა იდგა. ჯერ ერთი — საჭირო იყო წინა თაობის მკვლევართა მიერ დაგროვილი ზღვა მასალის კლასიფიკაცია, ურთიერთშეჯერება, ფაქტებისა და მოვლენების ღრმა ანალიზი, ქართული ხელოვნების ისტორიის, როგორც მთლიანი ფენომენოლოგიური პროცესის გააზრება და ჩამოყალიბება, მისი ცალკეული დარგების როლისა და მნიშვნელობის დადგენა, ქართული მხატვრული აზროვნების თავისებურებათა წარმოჩენა მსოფლიოს სხვა ძველი ხალხების სულიერი მემკვიდრეობის ფონზე, და მეორეც — უარყოფა ქართული ხელოვნების შესახებ უცხოელ მეცნიერთა არასწორი, პირდაპირ შეიძლება ითქვას — მისი დამპყრობელი, მაგრამ სამწუხაროდ, საკმაოდ ფეხმოკიდებული მოსაზრებებისა, ამ უარყოფის მრავალმხრივი დასაბუთება და, რაც არანაკლებ მნიშვნელოვანია, სწორი თვალსაზრისის დამკვიდრება ფართო სამეცნიერო წრეებში.

კარგად არის ცნობილი, მაგრამ ზოგადად მაინც გავიმეორებ, რომ ორივე ეს ამოცანა გ. ჩუბინაშვილმა და მისმა მოწაფეებმა ბრწყინვალედ შეასრულეს. შედეგად შეიქმნა ქართული ხელოვნების მწყობრი, მეცნიერული ისტორია.

გიორგი ჩუბინაშვილი დაიბადა 1885 წლის 21 ნოემბერს პეტერბურგში. იქვე დაამთავრა საშუალო სასწავლებელი. შემდეგ გერმანიაში — ლაიპციგისა და ჰალეს უნივერსიტეტებში სწავლობდა. მისი როგორც პიროვნებისა და მეცნიერის ჩამოყალიბების საქმეში განსაკუთრებული მნიშვნელობა ჰქონდა ოჯახურ ტრადიციებს. უკანასკნელი ორი საუკუნის მანძილზე ჩუბინაშვილების გვარის არაერთმა წარმომადგენელმა ისახელა თავი ქართული ენის, კულტურის, საქართველოს ისტორიის კვლევის საქმეში. გიორგი იყო შვილიშვილი ცნობილი ლექსიკოგრაფის — დავით ჩუბინაშვილისა.

გერმანიაში გ. ჩუბინაშვილი ძირითადად ხალხთა ფსიქოლოგიას სწავლობდა. პარალელურად ისმენდა ლექციებს ხელოვნების ისტორიაში. მოიარა თითქმის მთელი ევროპა. საფუძვლიანად გაეცნო იქაურ მუზეუმებსა და კულტურის ძეგლებს. როგორც ჩანს, მას იქვე გაუჩნდა სურვილი კვლევის საგნად ხელოვნების ისტორია აერჩია. ნიჭიერ და ფართო განათლების მქონე ახალგაზრდა მეცნიერს ევროპული ხელოვნების კვლევის საქმეშიც შეეძლო საკუთარი წვლილის შეტანა, მაგრამ მას სხვა, მისთვის უფრო მნიშვნელოვანი სფერო იზიდავდა. მიუხედავად ამისა, ევროპელი ხელოვნებისადმი ინტერესი მთელი სიცოცხლის მანძილზე არ განელებია. მოგვიანებით არაერთი საინტერესო ნაშრომი მიუძღვნა დასავლეთის ქვეყნების ძველი და ახალი ხელოვნების საკითხებს. ამასთანავე, თავის მოწაფეებს დიდი მონდომებით უზარებდა უზარმაზარ ცოდნას ამ დარგში. სწამდა, რომ ხელოვნების ზოგადი ისტორიის საფუძვლიანი ცოდნის, უპირველეს ყოვლისა, ევროპული ხელოვნების ცოდნის გარეშე, ქართული ხელოვნების მკვლევარი შორს ვერ წავიდოდა.

პეტერბურგში დაბრუნებული გ. ჩუბინაშვილი აქტიურად შეუდგა აღმოსავლური ენების, საქართველოსა და სომხეთის ისტორიის შესწავლას. მას ამ საქმეში დახმარებას უწევდნენ ნიკო მარი და ივანე ჯავახიშვილი. მალე იგი ნიკო მარმა თანაშემწედ მიიწვია სომხეთის ძველი დედაქალაქის — ანისის არქეოლოგიურ გათხრებზე. 1916 წელს გ. ჩუბინაშვილი თვითონ ხელმძღვანელობდა ანისის კამპანიას. გამოაქვეყნა რამდენიმე ნაშრომი ანისის სიძველეთა შესახებ.

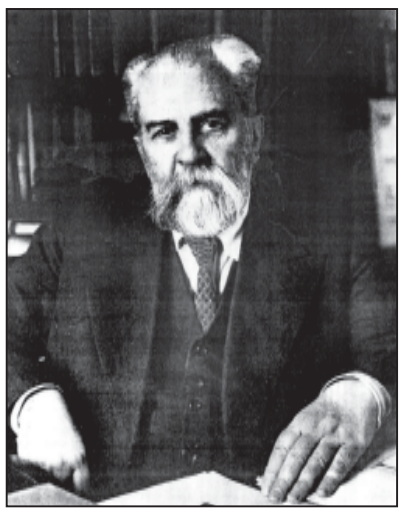

გ. ჩუბინაშვილი საქართველოში პირველად 1901 წელს ჩამოვიდა. სამშობლოზე გაგონილისა და წაკითხულის ცოცხალ სურათებად გარდასახვამ ჭაბუკზე წარუშლელი შთაბეჭდილება მოახდინა. იგი ილიაობას დაესწრო საგურამოში. „ჩემთვის ეს მოგზაურობა და დღეობა შეუდარებელი აღფრთოვანების წყაროდ იქცაო“, — იგონებდა მკვლევარი.

მომდევნო წლებში საქართველოში ჩამოსვლისას იგი უკვე გარკვეულ მიზნებს ისახავდა. მშობლიური ქვეყნის წარსულისადმი ინტერესის გაღვივებასთან ერთად ფართოვდებოდა მისი მოგზაურობის მარშრუტებიც. მან საქართველოს მრავალი კუთხე მოიარა, გაეცნო ქართული კულტურის ძეგლებს და პირველი ნაშრომებიც დაწერა მათ შესახებ.

გ. ჩუბინაშვილის სამეცნიერო მემკვიდრეობის მოხილვისას განსაკუთრებულ ყურადღებას იქცევს ერთი ნიშანდობლივი გარემოება. მას თავისი მოღვაწეობის პირველსავე წლებში მკაფიოდ ჰქონდა განსაზღვრული არა მარტო კვლევის უმთავრესი ამოცანები და პრობლემები, არამედ ამ პრობლემათა სისტემური თანმიმდევრობაც.

1917 წლის დასასრულს გ. ჩუბინაშვილი საქართველოში გადმოვიდა და საცხოვრებლად, ხოლო მომდევნო წელს იგი თბილისის ახლად დაარსებული უნივერსიტეტის პროფესორად აირჩიეს. ამ დროიდან მისი საქმიანობა უფრო მრავალმხრივი გახდა. უნივერსიტეტში ლექციების კითხვასთან ერთად, აქ მან ხელოვნების ისტორიის კათედრა და კაბინეტი ჩამოაყალიბა. კაბინეტი, ფაქტობრივად, ქართული ხელოვნების შესწავლის პირველ ცენტრად იქცა.

საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისთანავე ქართულ კულტურაში მწვავე პრობლემები გაჩნდა. დაიწყო ანტირელიგიური კამპანია. ინგრეოდა და იძარცვებოდა ეკლესია-მონასტრები. გ. ჩუბინაშვილის თაოსნობითა და უშუალო მონაწილეობით სპეციალური ექსპედიციები მოეწყო საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში. აგროვებდნენ დასაღუპად განწირულ ხელოვნების ნიმუშებს და მუზეუმებს აბარებდნენ. მაგრამ მალე მათი გადარჩენის ეს შესაძლებლობაც უკიდურესად შეიზღუდა. ანალოგიური ნივთებით სავსე ყუთები, სხვა ექსპედიციების მიერ ჩამოტანილი, თვეების განმავლობაში უპატრონოდ იდო უნივერსიტეტის დერეფნებში. ვერც ერთი მუზეუმი ვეღარ ბედავდა მათ მიღებას. გ. ჩუბინაშვილმა თვით უნივერსიტეტში შექმნა „ძველი ქართული ხელოვნების მუზეუმი“ და არა მარტო მოუარა ამ ძვირფას კოლექციას, არამედ გახელებული კომუნისტების თვალწინ ჯვარ-ხატებისა და სხვა საეკლესიო სიძველეთა გამოფენაც მოაწყო.

ამ პერიოდის სამეცნიერო პუბლიკაციებში გ. ჩუბინაშვილმა ნათლად გამოკვეთა ქართული ხელოვნების ეროვნული თვითმყოფადობა და ორიგინალობა, მისი ჭეშმარიტი ღირსება და ადგილი მსოფლიო ხალხთა ხელოვნების ისტორიაში.

ამას მოჰყვა განმაზოგადებელი ნაშრომები, ვრცელი მონოგრაფიები, მრავალრიცხოვანი სტატიები ძველი თუ თანამედროვე ხელოვნების საკითხებზე.

მეცნიერის განსაკუთრებული ყურადღება იმთავითვე მიიქცია ქართულმა ხუროთმოძღვრებამ. ეს ბუნებრივიც იყო, რადგანაც სწორედ ამ დარგში გამოვლინდა ერის შემოქმედებითი პოტენციალის მაქსიმუმი.

პირველი ძეგლები, რომლებიც გ. ჩუბინაშვილმა მონოგრაფიულად გამოიკვლია, იყო ქართული ბაზილიკები. ნაშრომში ბოლნისის საინის შესახებ მან ვრცლად დაახასიათა ამ საეტაპო ნაგებობის მხატვრული და ისტორიული თავისებურებები და ხუროთმოძღვრული ფორმის სტილისტიკური ანალიზის საფუძველზე დაადგინა მისი ქრონოლოგიური ადგილი. მხოლოდ შემდეგ აღმოჩნდა ძეგლის დამათარიღებელი წარწერა, რითაც დადასტურდა ავტორის დასკვნები და ზოგიერთი სკეპტიკოსისთვისაც ნათელი გახდა გ. ჩუბინაშვილის კვლევის მეთოდის უტყუარობა. ამავე ნაშრომში მიმოხილულია IV-X სს. სხვა ქართული ბაზილიკებიც და მათი ურთიერთობის საკითხები წინა აზიისა თუ ევროპის მსგავს ნაგებობებთან.

გ. ჩუბინაშვილმა გამოავლინა უგუმბათო ნაგებობათა ორიგინალური ჯგუფი, ე. წ. სამეკლესიანი ბაზილიკები, რომლებიც საქართველოს გარეთ არსად არ არსებობს.

დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა გუმბათოვანი ხუროთმოძღვრების ისტორიის საერთო სურათის დადგენას. მცხეთის ჯვარი და მისი ტიპის ძეგლები (ორტომიანი მონოგრაფია), წრომის ტაძარი (მონოგრაფია), კუმურდო და ნიკორწმინდა, მეთერთმეტე საუკუნის კათედრალები — სვეტიცხოველი, ბაგრატის, ალავერდის ტაძრები და სხვა მნიშვნელოვანი ძეგლები საფუძვლად იქცა გ. ჩუბინაშვილისთვის შუა საუკუნეების ქართული ხუროთმოძღვრების ისტორიის ძირითადი ეტაპების კონკრეტული მახასიათებლების წარმოჩენისათვის.

1941 წ. საქართველოში დაარსდა მეცნიერებათა აკადემია, რომლის ერთ-ერთ პირველ წევრად გ. ჩუბინაშვილიც აირჩიეს. უფრო მნიშვნელოვანი კი ის იყო (უწინარესად მისთვის), რომ მან სულ მალე აკადემიის სისტემაში შეძლო ჩამოეყალიბებინა ქართული ხელოვნების ისტორიის სექტორი (მაინცდამაინც ქართული და არა ზოგადი ისტორიისა), რომელიც შემდეგ ინსტიტუტად გადაკეთდა. გ. ჩუბინაშვილი ოცდათორმეტი წლის მანძილზე ხელმძღვანელობდა ინსტიტუტს. გვერდში ამოიყენა თავისი აღზრდილები — მაღალი მეცნიერული და ზნეობრივი ღირსებებით გამორჩეული ადამიანები, რომლებმაც მოძღვრის გარდაცვალების შემდეგაც წარმატებით განაგრძეს მის მიერ დასახული ამოცანების განხორციელება. დღეს ინსტიტუტი მისი დამაარსებლის სახელს ატარებს.

თავისი მეცნიერული ნაშრომების დიდი ნაწილი გ. ჩუბინაშვილმა ხანდაზმულობის ჟამს გამოაქვეყნა. ესენია ფუნდამენტური გამოკვლევები: „კახეთის ხუროთმოძღვრება“ (ორი ტომი) — ათეული წლების შრომის ნაყოფი, რომელშიაც ნათლად არის ჩამოყალიბებული ამ კუთხის არქიტექტურის თავისებურებები; „ქართული ოქრომჭედლობა“ („მონუმენტური“ ალბომი, შესავალი ტექსტით და ორტომიანი გამოკვლევა); „სომხური არქიტექტურის ნარკვევები“ — ასევე ხანგრძლივი კვლევის ჯამი და შედეგი; შრომების კრებული (პირველი ტომი); უამრავი წერილი ძველი და ახალი ხელოვნების საკითხებზე.

გ. ჩუბინაშვილი აქტიურად მოღვაწეობდა სამუზეუმო-საგამოფენო და კულტურის ძეგლთა დაცვის სფეროებში. თამამად შეიძლება ითქვას, რომ სიცოცხლის ბოლომდე მისი უშუალო მონაწილეობის ან კონსულტაციების გარეშე საქართველოში არც ერთი ისტორიული ძეგლის რესტავრაცია-კონსერვაცია არ განხორციელებულა.

ურთულეს პირობებში მოუხდა ცხოვრება. რა თქმა უნდა, ამგვარი ეროვნული სულიერებით დამუხტული, უპარტიო, საზღვარგარეთ ნაცხოვრებ-ნასწავლი სპეციალისტი კომუნისტებისათვის ვერაფრით ვერ იქნებოდა სანდო და პატივსაცემი, მით უფრო, რომ მისი სითამამე აზროვნებასა თუ ქმედებებში მათს უკიდურეს გაღიზიანებას იწვევდა. მაგრამ... გადარჩა 1924 წელს, როდესაც ეკლესიების ნგრევით გართულ ხელისუფლებას, თბილისის უკვე კომუნისტურ უნივერსიტეტში რელიგიური სიწმინდეების გამოფენა-სანახაობა გაუმართა; გადარჩა 1938 წელს, როდესაც სომეხმა და რუსმა მეცნიერებმა საბჭოთა ხალხების ძმობა-მეგობრობის ჩაშლის მცდელობა დასწამეს და პირდაპირ საკავშირო ცეკაში დაასმინეს; გადარჩა 1952 წ., როდესაც ფორმალისტად შერაცხეს და ლამის აუტოდაფე მოუწყვეს... და მაინც გ. ჩუბინაშვილი არასოდეს არაფრის გამო არ აჩქარებულა. თითქოს გრძნობდა, რომ დრო დააცდიდა, სრულად განეხორციელებინა მთელი თავისი ჩანაფიქრი. გარდაიცვალა 87 წლისა, 1973 წლის 14 იანვარს. დატოვა 250-მდე გამოქვეყნებული ნაშრომი, რომელთაგანაც ბევრი გერმანულ, ინგლისურ, ფრანგულ, იტალიურ ენებზეა დაბეჭდილი და, რომელიც იყო და დარჩება მთავარ ორიენტირად ქართული მხატვრული აზროვნების ტიპოლოგიურ-გაცნობიერების ნებისმიერი მსურველისათვის.

ვისაც ამ დიდ მეცნიერთან ურთიერთობის ბედნიერება ხვდა წილად, არასოდეს დაავიწყდება მისი განსაკუთრებული პიროვნული თვისებები. საქმეში დაუღალავი, პრინციპული და შემართული, საოცარი ნებისყოფის მქონე, მკაცრი, მომთხოვნი საკუთარი თავისა და სხვების მიმართ, ამასთანავე, თავმდაბალი და მოკრძალებული, გულისხმიერი მასწავლებელი და აღმზრდელი, პირუთვნელი, სათნო და სპეტაკი ადამიანი (სვანეთში მას „ჯგრარგს“ — „ნმ. გიორგის“ ეძახდნენ) — ასეთად დარჩა გიორგი ჩუბინაშვილი ჩვენს მეხსიერებაში.

თამაზ სანიკიძე

◎ კვალი ნათელი

დიდი პარაზიტოლოგი, რომელიც სწორედ დღეს გვჭირდებოდა

გამოჩენილ ქართველ სამედიცინო პარაზიტოლოგს, მეცნიერს, პედაგოგს, ჯანმრთელობის დაცვის ორგანიზატორს და საზოგადო მოღვაწეს, ყოფილი სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტს, საქართველოს მეცნიერების დამსახურებულ მოღვაწეს, პროფესორ გიორგი მარუაშვილს 10 დეკემბერს დაბადებიდან 95 წლისთავი შეუსრულდა.

დაიბადა 1910 წელს სოფელ ქარელში. 1928 წელს, თბილისის პირველი სამრეწველო-ეკონომიკური ტექნიკუმისა და სამუსიკო სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტეტზე შევიდა. სწორედ ამ წლის აგვისტოში, მისაღები გამოცდების პერიოდში მამა გარდაეცვალა. მიუხედავად ოჯახში ასეთი მძიმე მდგომარეობისა, გიორგიმ დიდი ნებისყოფა გამოიჩინა და გამოცდები მამის დაკრძალვამდე ჩაბარა.

1929 წელს, მეორე კურსზე გადასვლის შემდეგ, ტროპიკულ სნეულებათა ინსტიტუტის დირექტორმა, პროფესორმა ს. ვირსალაძემ გ. მარუაშვილი ალაზნის ექსპედიციაში ჩარიცხა, რომლის მიზანიც შიგა კახეთის მალარიოგენური სტატუსის (ალაზნის ველზე) შესწავლა იყო.

1930 წელს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს რამდენიმე ფაკულტეტი გამოეყო და ცალკე უმაღლეს სასწავლებლად ჩამოყალიბდა. დაარსდა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტი. პროფ. გიორგი ვაწაძის წინადადებით, სამედიცინო ინსტიტუტის მესამე კურსის სტუდენტი გიორგი მარუაშვილი ასისტენტის მოვალეობის შემსრულებლად დაინიშნა ფიზიოლოგიის კათედრაზე, რომელსაც ივანე ბერიტაშვილი ხელმძღვანელობდა. გ. მარუაშვილმა ისე გამოიჩინა თავი, რომ ივანე ბერიტაშვილმა ის განსახიერებულ პედაგოგიკის ინსტიტუტში მეცნიერ-თანამშრომლად დანიშნა. ი. ბერიტაშვილთან ერთად მას შესრულებული აქვს თემა „სასკოლო ასაკის ბავშვთა ფიზიკური მუშაობის უნარიანობის კვლევა“, რომელიც 1934 წელს გამოქვეყნდა.

დიდი სიამაყით იხსენებდა ბატონი გიორგი ლექციებს ტროპიკულ სნეულებათა კათედრაზე, რომელსაც პროფესორი სიმონ კანდელაკი განაგებდა. სიმონ კანდელაკის ყურადღება მიიპყრო მარუაშვილის დაინტერესებამ ტროპიკული სნეულებით, მისმა აქტივობამ და გიორგის წინადადება მისცა, მასთან ემუშავა. ბერიტაშვილს არ მოსწონდა, როდესაც მისი ახალგაზრდა თანამშრომლები სხვა სამუშაოზე გადადიოდნენ, თავს ანებებდნენ ფიზიოლოგიას, მაგრამ, როდესაც გიორგიმ აუხსნა, რომ სიმონ კანდელაკთან აპირებდა მუშაობას, უარი არ უთხრა.

ტროპიკულ სნეულებათა ინსტიტუტში მუშაობის პირველ ეტაპზე ს. კანდელაკმა მას დაავალა ჰემატოლოგიის ღრმად შესწავლა და სისხლის ცვლილებების კვლევა ტროპიკული სნეულებების დროს. ამიტომ გიორგი ჰემატოლოგიის განყოფილების თანამშრომლად ჩაირიცხა.

იმდენად ღრმად ჩასწვდა ჰემატოლოგიურ საკითხებს, რომ 1940 წელს საკანდიდატო დისერტაცია დაიცვა თემაზე — „ჴერნიციზული ტიპის ანემია მალარიის დროს“.

1941 წლის 22 ივნისს ომი დაიწყო. ტროპიკულ სნეულებათა ინსტიტუტის კლინიკური განყოფილებისა და მეზობლად არსებული ყოფილი ყრუ-მუნჯთა სკოლის ბაზაზე დაარსდა 300-საწოლიანი საევაკუაციო ჰოსპიტალი.

გიორგი ჰოსპიტალში ჯერ განყოფილების გამგედ დაინიშნა, შემდეგ კი უფროსის მოადგილედ სამკურნალო დარგში, წამყვან თერაპევტად და სამხედრო-სამედიცინო კომისიის თავმჯდომარედ. ჰოსპიტლის საქმიანობა ყოველთვის დადებითად ფასდებოდა და აქ გარკვეული წვლილი გ. მარუაშვილს მიუძღოდა, — სამკურნალო საქმის საუკეთესოდ დაყენებისათვის ის მრავალჯერ დაჯილდოვეს.

მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის, პროფ. ს. კანდელაკის მძიმე ავადმყოფობის გამო, 1944 წლის 18 მარტს, ს. ვირსალაძის სახელობის ინსტიტუტის დირექტორად დოც. გ. მარუაშვილი დაინიშნა.

თავიდანვე დიდი ენერგიითა და განსაკუთრებული მონდომებით შეუდგა დირექტორის მოვალეობის შესრულებას. გ. გორდაძე (1970) წერილში გ. მარუაშვილის დაბადებიდან 60 წლისთავთან დაკავშირებით აღნიშნავს: „ინსტიტუტში ერთად მუშაობის მანძილზე გვაკვირვებდა მისი ენერგია და ნიჭი. ჩვენ მალე დავრწმუნდით, რომ ისეთი დიდი მეცნიერების შემდეგ, როგორებიც იყვნენ ს. ვირსალაძე და ს. კანდელაკი, ინსტიტუტი 1944 წლიდან საიმედო ხელში მოხვდა. მისი ხასიათის ძირითადი მხარეები — არაჩვეულებრივი შრომისუნარიანობა, ორგანიზებულობა, დიდი მომთხოვნელობა თავისი თავის და მისი ხელმძღვანელობით მომუშავეებისადმი, საბაბს გვაძლევდა დავრწმუნებულიყავით, რომ ის სწრაფად წავიდოდა წინ და თან გაიყოლებდა ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელთა კოლექტივს. განსაკუთრებით გვეცქმოდა თვალში მისი ორგანიზაციული შესაძლებლობები, შესასწავლად შერჩეული საკითხების ფართოდ დასახვა, კომპლექსურად კვლევა, მისწრაფება ახლის ძიებისკენ“.

ინსტიტუტში გაიშალა ინტენსიური სამეცნიერო-კვლევითი, საორგანიზაციო-მეთოდური მუშაობა. მისი ხელმძღვანელობით გამოშვებულია შრომათა კრებულის 25 ტომი. მისივე ხელმძღვანელობით პრესაში გამოქვეყნებულია ინსტიტუტის მუშაკთა 1200-ზე მეტი ნაშრომი ქართულ და უცხოურ (ინგლისურ, ფრანგულ, გერმანულ) ენებზე.

1955 წელს გ. მარუაშვილმა დაიცვა დისერტაცია მეცნიერებათა დოქტორის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად თემაზე — „ვისცერული ლეიშმანიოზის ეპიდემიოლოგიური და კლინიკური თავისებურებები საქართველოში“. იმავე წელს პროფესორის სამეცნიერო წოდება მიენიჭა. 1960 წელს სსრკ მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტად აირჩიეს.

1959-1962 წლებში გ. მარუაშვილს ეკავა საქართველოს ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრის თანამდებობა, მასვე დაევალა ს. ვირსალაძის სახელობის ინსტიტუტის მეცნიერული ხელმძღვანელობაც, როგორც ამ ინსტიტუტის ბაზაზე მომუშავე თბილისის ექიმთა დახელოვნების სახელმწიფო ინსტიტუტის სამედიცინო პარაზიტოლოგიის კათედრის გამგეს.

გ. მარუაშვილის ხელმძღვანელობით მიაღწიეს მალარიის პრაქტიკულ ლიკვიდაციას, ხოლო 1970 წლიდან ადგილობრივ მოსახლეობაში მალარიით ავადმყოფობა არ აღრიცხულა, აღინიშნებოდა მხოლოდ ყოველწლიურად შემოტანილი 2-5 შემთხვევა უცხო ქვეყნებიდან.

გამოქვეყნებული აქვს 232 სამეცნიერო ნაშრომი, (მათგან — 7 მონოგრაფია), 98 სტატია, დაწერილი აქვს 252 რეცენზია სადოქტორო და საკანდიდატო დისერტაციებსა და მონოგრაფიებზე.

ეწეოდა რედაქტორულ მუშაობასაც. მისი რედაქციით გამოცემულია ს. ვირსალაძის სახელობის სამედიცინო პარაზიტოლოგიისა და ტროპიკული მედიცინის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის „ბიულეტენის“ 30 ნომერი, სამეცნიერო სესიის მასალები 20 კრებულის სახით, შრომების კრებულის 25 ტომი, მეთოდური მითითებების 8 ტომი, ჟურნალ „საბჭოთა მედიცინის“ 28 ნომერი, 24 მონოგრაფია, პოპულარული ბროშურები და სხვა ლიტერატურა.

1958 წლიდან გ. მარუაშვილი, როგორც ჯანმრთელობის დაცვის საერთაშორისო ორგანიზაციის ექსპერტ-მალარიოლოგი და 1962 წლიდან — პარაზიტოლოგთა მსოფლიო ფედერაციის წევრი, მონაწილეობდა მრავალ საერთაშორისო კონგრესში, სიმპოზიუმში და კონფერენციაზე.

გ. მარუაშვილი დიდი პოპულარობით სარგებლობდა მსოფლიო მეცნიერთა შორის. მის პოპულარობასთან ერთად ს. ვირსალაძის სახელობის სამეცნიერო პარაზიტოლოგიისა და ტროპიკული მედიცინის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის პოპულარობაც თანდათან იზრდებოდა. 1960 წლიდან ინსტიტუტი გახდა ჯანმრთელობის დაცვის საერთაშორისო ორგანიზაციის სპეციალისტი კადრების მომზადების ბაზა. აქ იმართებოდა საერთაშორისო მოძრავი-რეგიონული სემინარები და კურსები პროფილის მიხედვით, რომლებზეც გ. მარუაშვილს ეავლებოდა პედაგოგობა, ლექციების კითხვა და საველე პირობებში პრაქტიკული მეცადინეობის წარმართვა.

1960 წლიდან თბილისში წლების განმავლობაში ეწყობოდა მოძრავი სემინარები პარაზიტოლოგიის აქტუალურ საკითხებზე, სადაც საველე პირობებში და ადგილზე ლექციებს კითხულობდა გ. მარუაშვილი. ამ სემინარებს, მსმენელების სახით მსოფლიოს თითქმის ყველა კუთხიდან ესწრებოდნენ გამოჩენილი სპეციალისტები.

გარდა ამისა, 1955 წლიდან დაწყებული, გ. მარუაშვილის ხელმძღვანელობით, მრავალმა საზღვარგარეთელმა სპეციალისტმა აიმაღლა კვალიფიკაცია ინსტიტუტში.

გ. მარუაშვილის ნაშრომები ექსპერიმენტული, კლინიკური და ეპიდემიოლოგიური ხასიათისაა, მისი ძირითადი მიმართულებაა კლინიკურ-ეპიდემიოლოგიური, რომელიც მან შეიმუშავა თავისი მოღვაწეობის მანძილზე. მისი კალამი შეეხო სამედიცინო პარაზიტოლოგიისა და ტროპიკული მედიცინის თითქმის ყველა სფეროს და მრავალ პრობლემატურ საკითხს ნათელი მოჰფინა. მათი ჩამოთვლა შორს წაგვიყვანს.

სამეცნიერო-კვლევით და პედაგოგიურ მუშაობასთან ერთად ეწეოდა ფართო საზოგადოებრივ საქმიანობასაც. მას წლების განმავლობაში ირჩევდნენ თბილისის პირველი მაისის რაიონული საბჭოს დეპუტატად, თბილისის სააქციო საზოგადოება „ცოდნის“ პირველი მაისის რაიონული ორგანიზაციის თავმჯდომარედ, იყო საქართველოს სსრ მე-5 მოწვევის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი.

1973 წლიდან სხვადასხვა დროს საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს სამეცნიერო-სამედიცინო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე, საქართველოს ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მთავარი პარაზიტოლოგი, პარაზიტოლოგთა მსოფლიო ფედერაციის წევრი, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის სპეციალიზებული საბჭოს წევრია.

ბატონმა გიორგი მარუაშვილმა წარუშლელი კვალი დატოვა მეცნიერებაში და მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა სამედიცინო პარაზიტოლოგიის განვითარებაში.

დაჯილდოებული იყო შრომის წითელი დროშისა და ხალხთა მეგობრობის ორდენებით, 6 მედლით (5 საბრძოლო), საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით, 1966 წელს მიენიჭა მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის საპატიო წოდება. მიღებული აქვს ზაზა ფანასკერტელის პრემია.

გიორგი მარუაშვილმა შექმნა ქართული პარაზიტოლოგთა და ტროპიკოლოგთა სკოლა. მის მიერ შექმნილი სკოლის ტრადიციებზე აღზრდილი მეცნიერ-თანამშრომლები დღესაც ნაყოფიერ მუშაობას ეწევიან საქართველოში სამედიცინო პარაზიტოლოგიისა და ტროპიკული მედიცინის განვითარებისათვის.

გ. მარუაშვილის გარდაცვალების შემდეგ მის უკვდავსაყოფად თბილისის ერთ-ერთ ქუჩას მიენიჭა მისი სახელი, ხოლო საცხოვრებელი სახლის შესასვლელში გაიკრა მემორიალური დაფა.

გია ჭუბაბრია,
სს ს. ვირსალაძის სახელობის სამედიცინო პარაზიტოლოგიისა და ტროპიკული მედიცინის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე.

სამშაბათი, 13 დეკემბერი.

1

07.55 "ადრე" **10.00** სერიალი "**ანასტასია**" **11.00** დოკ. ფ. "დღეები, რომლებმაც მსოფლიო შეძრა" **12.00** "მთავარი" **12.20** ანიმ. ფ. "მხიარული ქალაქის პატარა კლოუნები" **12.45** ანიმ. სერიალი "პატარა კენგურუები" **13.00** "სარჩევი" **14.00** სერიალი "**ძალიან მდიდარი დორის დიუპის ცხოვრება**" **15.00** "მთავარი" ოსურ ენაზე **15.30** "მთავარი" რუსულ ენაზე **15.45** მულტსერიალი "კიბერსამურაების რაზმი" **16.15** სერიალი "**ნიურნბერგი**" **1**-ლი ს. **17.00** სერ. "**დაცვის უფლება**" **18.00** "მთავარი" **18.30** დოკ. ფილმი "სიჩქარე" **19.00** დოკ. ფილმი "სინათლის ისტორია" **20.00** "მთავარი" **20.45** "ბაბილინა" **21.00** სერიალი "**ანასტასია**" **22.00** სერ. "**დაცვის უფლება**" **23.00** მხ. ფილმი "**ექიმ საქმის აპადმყოფობა**" (**12**) **00.30** საინფ. გამოშვება

2

19.00 "ბაბილინა" **19.15** მულტსერიალი **19.40** პროფესიონალი **20.05** კინოლაბირინთი "**წმიდა ურტეები**"

3

07.30 დილა **08.00** მულტფილმი "რობოტი და რობოტუნები" **10.00** სერ. "**მოპარული გულები**" **11.00** სერიალი "**ბრიგადა**" **12.00**, **15.00**, **17.00**, **18.00**, **21.00**, **02.10** კურიერი **12.20** სერიალი "**გრძნობათა ტყვეობაში**" **13.30** "ჯეობარი" **15.25** "რობოტი და რობოტუნები" **16.00** სერ. "**მოპარული გულები**" **16.40** სერ. "**მეამბოხე სული**" **18.30** პატრული **19.30** სერიალი "**გრძნობათა ტყვეობაში**" **22.00** ღამის შოუ **23.00** "ჯეობარი" **00.00** მხ. ფილმი "**თაღლითები**" (**18**) (ჯონ ეიუსაკი) **02.30** პატრული

4

07.00 იმედის დილა **08.00**, **09.00** ქრონიკა **10.00** პროფილაქტიკა **15.00**, **17.00**, **19.00**, **20.00**, **23.00**, **02.55** ქრონიკა **15.20** სერიალი "**მოჯადოება**" **16.15**, **17.10**, **03.05** იმედის მელოდიები **16.25**, **01.30** **ტვ**-მარკეტი **16.40** დოკ. სერიალი "შეხვედრები წყალქვეშ" **17.30** "ნაცნობი საქართველო" **18.05** სერიალი "**ჩემი შეყვარებული**" **19.05** სერიალი "**მოჯადოება**" **20.55** სერ. "**საბრალო ნასტია**" **21.55** "პირველები" **23.30** მხ. ფ. "**იქ, სადაც გულია**" (U) (ნ. პორტმანი) **02.05** სერიალი "**თამაში გაპარდნაზე**"

5

08.30 მუსიკა **09.00** ანიმაც. ფილმი "აბა დამაცადე" **09.30** სერიალი "**ასა**" **10.00** სერ. "**ჩინგო ვეტრინე**" **10.50** სერიალი "**ასა**" **10.55**, **11.55**, **12.55**, **13.55**, **14.55**, **15.55** მზერა **11.05** სერიალი "**ქვეშის თოკი**" **12.05** ფეიხურთი. ნიუკასლი-არსენალი **13.50** სერიალი "**ასა**" **14.05** სერ. "**გვერდი-გვერდ**" **15.05** ფეიხურთი. ლივერპული-მიდლსბრო **16.50** სერიალი "**ასა**" **16.55** მზერა **17.05** სერ. "**გვერდი-გვერდ**" **17.35** ანიმ. ფ. "აბა დამაცადე" **17.55** მზერა რეგიონებიდან **18.05** საფეხბურთო მიმოხილვა - ინგლისი **18.55** სერიალი "**ასა**" **19.00**, **19.30** "მზერა-ჰედლაინი" **19.05** სერ. "**ჩინგო ვეტრინე**" **20.00** "მზერა", ბაბაჯანა **20.50** რუსული ფილმი "**ბრილიანტები პროლეტარიატის დიქტატურისთვის**" (U) **1**-ლი ს. **22.30** სერიალი "ასა" **23.00** გადაცემა "ტაბუ" **00.00** მხ. ფილმი "**ისტორია ლოს – ანჯელესი**" (U) (სტივ მარტინი)

ვასილეფსკი

10.00 "ტვ-შოპი" **11.00**, **17.20**, **22.00** Style-TV **15.45** "ბიზნესი და ეკონომიკა" **17.00**, **19.00**, **20.30**, **00.00** საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" **19.20** სპექტრი **22.00** მხ. ფილმი "**როზოკოი**" (U) (პეიჯ ფლეტჩერი) **00.30** "ტვ-შოპი"

6

08.00 "შესანიშნავი შვიდეული" **08.30** "ახალი ამბები" **08.40** მხ. ფ."**იპოვე ბასაღები**" **10.00** "

◎ მომავალი ფორუმის კონტურები

ასე იყო და... ასე იქნება

„ა“ ჯგუფი. გერმანია, კოსტა-რიკა, პოლონეთი, ეკვადორი.
„ბ“ ჯგუფი. ინგლისი, პარაგვაი, ტრინიდადი, შვედეთი.
„გ“ ჯგუფი. არგენტინა, კოტ დივუარი, სერბეთი, ჰოლანდია.
„დ“ ჯგუფი. მექსიკა, ირანი, ანგოლა, პორტუგალია.
„ე“ ჯგუფი. იტალია, განა, აშშ, ჩეხეთი.
„ვ“ ჯგუფი. ბრაზილია, ხორვატეთი, ავსტრალია, იაპონია.
„ზ“ ჯგუფი. საფრანგეთი, შვეიცარია, კორეა, ტოგო.
„თ“ ჯგუფი. ესპანეთი, უკრაინა, ტუნისი, საუდის არაბეთი.

ყოფილი გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის, ამჟამად კი გაერთიანებული ქვეყნის რკინიგზელთა ქალაქი (გახსოვთ მისი გუნდი „ლოკომოტივი“?) ლაიფციგი ფეხბურთის ისტორიაში დამკვიდრდა. დიახ, სწორედ იქაურმა სავაჭრო ცენტრმა უმასპინძლა „მუნდიალ-2006“-ის ფინალურ ეტაპის კენჭისყრას, რომელმაც გახსნის მატჩში მონაწილეობის პატივი ბუნდესსაკრებსა და კოსტა-რიკელებს არგუნა. იგი 9 ივნისს მიუნხენის „ალიანს-არენაზე“ გაიმართება. შეგახსენებთ, რომ ალემანები სასტარტო შეხვედრაში 1978 წელსაც ასპარეზობდნენ არგენტინაში, ოღონდ მაშინ მათ მეტოქეობას პოლონელები უწევდნენ, რომლებიც, სხვათა შორის, ამჯერადაც ერთ ჯგუფში ითამაშებენ.

ბუნებრივია, გემოვნებით დადგმული ორსაათიანი სანახაობის შემდეგ ყველას აინტერესებს საფეხბურთო სამყაროს წარმომადგენელთა მოსაზრებები. მათ შეფასებებს, რასაკვირველია, პერიოდულად სიამოვნებით შემოგთავაზებთ, მანამდე კი საკუთარ პოზიციას გაგაცნობთ.

დილეტანტიც კი ადვილად მიხვდება, რომ, უკვე მერამდენედ, არ გაუმართლა უმაღლესი ფორუმების მუდმივ ფავორიტს — არგენტინას, რომელიც, თამამად შეიძლება ითქვას, „სიკვდილის ჯგუფის“ ბინადარია. თუ ამავე ხასიათის ტერმინოლოგიას მოვიშველიებთ, იტალიის ჯგუფს „სარეანიმაციო“ უნდა ვუწოდოთ. დანარჩენი ბობოლები, ალბათ, მეტ-ნაკლებად იოლად გააღწევენ მერვედფინალში. აი, მერე რა მოხდება, ამაზე მომავალში ვიმსჯელოთ.

როგორც ყოველთვის, განვლილმა ცერემონიალმა არაერთი საგულისხმო ფაქტი დაგვიტოვა აღსანიშნავად. ასე მაგალითად, თანამემამულეთა წინააღმდეგ გაიყვანენ საბრძოლველად, შესაბამისად, იაპონელებს ბრაზილიელი ზიკო, ინგლისელებს — შვედი ერიქსონი და ანგოლელებს — პორტუგალიელი ოლივეირა. რას იზამ, ასეთია მწვრთნელის ხვედრი.

სათქმელი, იცოცხლეთ, აწი და აწი მეტი და მეტი გვექნება, დღეს კი წერტილი შემდეგი წინადადების შემდეგ დავსვათ: „მუნდიალ-2006“-ის ფინალური მატჩი 9 ივლისს ბერლინშია დანიშნული.

ბერლინი. „ოლიმპიაშტადიონი“. 74.220.
ჰამბურგი. „ოლ-არენა“. 51.055.
დორტმუნდი. „ვესტფალენშტადიონი“. 65.982.
ფრანკფურტი. „ვალდშტადიონი“. 48.132.
გელზენკირხენი. „ფელტინს-არენა“. 53.804.
ჰანოვერი. „ავდ-არენა“. 44.652.
კაიზერსლაუტერნი. „ფრიცვალტერშტადიონი“. 41.170.
კიოლნი. „რაინენერგიშტადიონი“. 46.120.
ლაიფციგი. „ცენტრალშტადიონი“. 44.199.
მიუნხენი. „ალიანს-არენა“. 66.016.
ნიურნბერგი. „ფრანკენშტადიონი“. 41.926.
შტუტგარტი. „გოტლიბდაიმლერშტადიონი“. 53.200.

◎ სტუმარი

პირველი მერცხალი

საქართველოს ფეხბურთელთა ეროვნული ნაკრების მთავარი მწვრთნელობის კანდიდატთაგან თბილისს პირველი გერმანელი სპეციალისტი კლაუს ტოპმიოლერი ეწვია მეუღლითურთ. ვიზიტის მნიშვნელობაზე ერთი ფაქტი მეტყველებს — სტუმრებს მეგობარი ქვეყნის საელჩოს კუთვნილი, დიპლომატიურნომრებიანი „მერსედესი“ ემსახურება.

ბასა ღოლობერიძის სახელობისა და დიღმის საწვრთნელი ბაზების მონახულების შემდეგ კახი ცხადაძის ძველი ნაცნობი (ისინი „აინტრახტში“ თანამშრომლობდნენ) თანამეცხედრესთან ერთად ოპერისა და ბალეტის თეატრში პაატა ბურჭულაძის კონცერტს დაესწრო, მოგვიანებით ქართული სამზარეულოც დაადგემოვნა, ხოლო გუშინდელი დღე პრესკონფერენციით დაიწყო.

ერთსაათიანი დიალოგის განმავლობაში „ჯვაროსანთა“ შესაძლო თავკაცმა უშუალობითა და ინტელექტით სფფ-ში შეკრებილ საზოგადოებაზე დიდებული შთაბეჭდილება მოახდინა. აი, ძირითადი ამონარიდები მისი პასუხებიდან:

— დიდ მადლობას მოვახსენებ მასპინძლებს გულთბილი დახვედრისათვის. რადგან ჩამოსვლის თაობაზე სფფ-ს მოწვევაზე დავთანხმდი, ე. ი. დაინტერესებული ვარ აქ მოღვაწეობით. ეს ჩემი პირველი ვიზიტია საქართველოში და ამიტომ მას უფრო გაცნობითი ხასიათი ენიჭება, თუმცა მე და ჩემი მეუღლე ისეთი კმაყოფილები ვართ, რომ შეგვიძლია კონკრეტული მოლაპარაკებები დავიწყოთ და ერთადაც ვიმუშაოთ. ვიმეორებ — მომავალი კონტრაქტის გაფორმების შანსებს დადებითად ვაფასებ. რაც შეეხება საბოლოო გადაწყვეტილებას, ოჯახთან კონსულტაციების შემდეგ მას პირადად მე მივიღებ აგენტების დაუხმარებლად. ასე იყო წინა შემთხვევებშიც. გარწმუნებთ — ჩემთვის მთავარია სპორტული მხარე. ფინანსები რომ ყველაზე მნიშვნელოვნად მიმაჩნდეს, უკვე სხვაგან მექნებოდა საქმიანობა დაწყებული. მაგალითად, ორი თვის წინათ უარი განვაცხადე „ტრაბზონსფორის“ წინადადებაზე, ერთი კვირის წინათ კი — დუბაის ერთ-ერთი კლუბის მერ შემოთავაზებულ უაღრესად სარფიან ვარიანტზე (სხვათა შორის, საამოროებში უკვე ექვსი ჩემი თანამემამულე ავარჯიშებს იქაურ გუნდებს). არ დაგიმალავთ — სხვა წინადადებებსაც განვიხილავდი, მაგრამ მიცემული პირობის გამო იძულებული ვარ, კონფიდენციალურობა დავიცვა და მათ ვინაობას ვერ დაგისახელებთ. მხოლოდ იმას მოგახსენებთ, რომ ერთ-ერთი ვარიანტია მსოფლიოს მომავალი ჩემპიონატის ფინალური ეტაპის მონაწილე არაევროპული ქვეყნის ეროვნული ნაკრების გაძღოლა. ვინაიდან ამ შემთხვევაში კონკურენტი მყავს, ამიტომ აღნიშნული საკითხი ჯერჯერობით კვლავაც აქტუალურია. დავძენ, რომ ჩემმა ღირსებამ — აღმოვაჩინო ახალგაზრდა ტალანტები — დაინტერესება კლუბ „ახალი ჰაიდელბერგის“ მესვეურთა მხრდანაც გამოიწვია. მოკლედ, გულწრფელად გეუბნებით — ფული მნიშვნელოვანი ფაქტორია, მაგრამ არა გადამწყვეტი.

— რაც შეეხება საქართველოს ნაკრებს, მასზე გარკვეული წარმოდგენა შემექმნა ბერძნეთთან და უკრაინელებთან თქვენი გუნდის საშინაო შეხვედრების ტელერეპორტაჟებით. გარდა ამისა, კარგად ვიცნობ კობიაშვილის, ცქიტაშვილის, იაშვილის, ხიზანიშვილის, გახოკიძის, არველაძის, ასათიანისა და, რა თქმა უნდა, კალაძის პოტენციალს. რასაკვირველია, პირობას, რომ ასეთი კონტინგენტით აუცილებლად გავალთ ევროპის ჩემპიონატის დასკვნით ეტაპზე, მე ვერ მოგცემთ, თუმცა ის კი მწამს, რომ მომავალ შესარჩევ ციკლში თქვენთან ერთად ნაკრებს უკვე ჰყავდეს მთავარი მწვრთნელი.

ასე რომ, იანვრის დასაწყისისთვის საბოლოო გადაწყვეტილება მიღებული მექნება, თანხმობის მიღწევის შემთხვევაში კი მოღვაწეობას 1 თებერვლიდან შევუდგები — ამ საგულისხმო დაპირებით დგავემშვიდობა კლაუს ტოპმიოლერი.

გია პლატონიშვილი

სურათზე: *კმაყოფილი სტუმარ-მასპინძელი: (მარცხნიდან): გრიგოლ ცაავა, რევაზ არველაძე, თამაზ ბოკერია, როზი ტოპმიოლერი, ნოდარ ახალკაცი, კლაუს ტოპმიოლერი და სანდრო ცნობილაძე.*

ელდარ ეალსაზიშვილის ფოტო.

მინაწერი: ბუნებრივია, ვისარგებლეთ შემთხვევით და ძვირფას სტუმარს კომენტარი „მუნდიალ-2006“-ზეც ვთხოვეთ. — გერმანია, თანაც შინ, ყოველთვის ანგარიშგასაწევი გუნდია, მით უმეტეს, ოპტიმიზმის საფუძველს კენჭისყრის შედეგებიც იძლევა, მაგრამ ჩემთვის ფავორიტად მაინც ბრაზილია რჩება, — გულახდილად გვიპასუხა „ტოპიმ“.

გ. ჰ.

სადარგაზო გარათი

კლაუს ტოპმიოლერი დაიბადა 1951 წლის 12 აგვისტოს. 1972-80 წლებში თამაშობდა „კაიზერსლაუტერნში“ (204 მაგჩი, 108 გოლი), შემდეგ 5 სეზონის განმავლობაში – აშშ-ში, ხოლო სამშობლოში დაბრუნებულმა 1985 წელს ფეხბურთელის კარიერა // ბუნდესლიგის კლუბ „ბალმორორში“ დაასრულა. უადრესად შედეგიანი თავდამსხმელი თავის დროზე გფრ-ის მრისხანე ნაკრებშიც იყო მიწვეული (3 შეხვედრა, 1 გოლი). „კაიზერსლაუტერნის“ ყველა დროის საუკეთესო ბომბარდირი ამავე კლუბის ქომაგებმა გასული საუკუნის 11 რჩეულ მოთამაშეს მორის დაასახელეს. როგორც მწვრთნელი, ორჯერ ადიარეს გერმანიაში უძლიერესად სეზონის შედეგების მიხედვით („ლეგერეუზენი“, „ბოხუმი“), 2003 წელს კი ევროპელ გოპ-მწვრთნელთა სამეულშიც დამკვიდრდა.

კოლეგათაგან ეგალონად არიგო საკის მიიჩნევს, ფეხბურთელთაგან – დიეგო მარადონასა და ფრიც ვალტერს.

ჰყავს მეუღლე – როზი და სამი შვილი. ქალიშვილი მომდერალია, უფროსი ვაჟი – ფეხბურთელი, ხოლო ნაბოლარა – სკოლის მოსწავლე.

◎ რაგბი

თემური და მისი რაზმელები კვლავ მწვერვალზე ავიდნენ

კვირას ბორის პაიჭაძის სახელობის ეროვნულ სტადიონზე საქართველოს მორაგბეთა მაგთიკომის ჩემპიონატის ფინალური მატჩი გაიმართა. ოქროს მედლებისთვის ერთმანეთს ეცილებოდნენ ქვეყნის წლევანდელი თასის მფლობელი „ლოკომოტივი“ და შარშანდელი ვიცე-ჩემპიონი „აკადემია“.

რკინიგზელებმა (მთავარი მწვრთნელი თემურ ბენდიაშვილი) მიმდინარე ჩემპიონატში ზედიზედ 18 ორთაბრძოლა მოიგეს და მეცხრამეტეც სასურველი შედეგით დაასრულეს, თუმცა, პაექრობის დასაწყისი „ლოკომოტივს“ კარგს არაფერს უქადდა: მესამე წუთზე „აკადემიის“ 10-მა ნომერმა ხუხუნეიშვილმა ზუსტი საჯარიმო დარტყმით ანგარიში გახსნა — 3:0. რკინიგზელები ცივმა შხაპმა დროულად გამოაფხიზლა — ორიოდ წუთში მხეიძე ლელო გაიტანა, კვინიხიძემ კი უნაკლოდ გარდასახა — 7:3. ამის შემდეგ სრულ სათამაშო უპირატესობას ლოკომოტიველები დაეუფლნენ და პირველი ტაიმი 12:3 მოიგეს.

შესვენების შემდეგაც თემურის და მისი რაზმის ოცნების ასრულებას „აკადემიის“ მორაგბეები წინ ვერ აღუდგნენ. მართალია, ელიზბარაშვილს რამდენჯერმე მიეცა ანგარიშში სხვაობის შემცირების შანსი, მაგრამ ვერ გამოიყენა. „ლოკომოტივმა“ პირველი ტაიმის მონაგარს (12 ქულა) კიდევ 18 ქულა მიუმატა, გაიმარჯვა 30:6 და ერთწლიანი შესვენების შემდეგ ჩემპიონობა დაიბრუნა.

რკინიგზელებმა დიდ ფინალში ასეთი შემადგენლობით ითამაშეს: ასათიანი, გუგავა, გიგაური, გილაური (ხაჩირაშვილი), კობერიძე (ანდღულაძე), კვინიხიძე, სამხარაძე, გასვიანი, ჯოხია (ქარაბაკი), სპანდერაშვილი (ნიშნიანიძე), მხეიძე (კახიანი), კორკოტაძე, მაისურაძე, სუთიაშვილი (მაღალდაძე), ყურაშვილი, მთავარი მწვრთნელი — ბენდიაშვილი.

მატჩის შემდეგ გამართულ პრეს-კონფერენციაზე თემურ ბენდიაშვილმა თქვა, რომ დიდი ფინალი საანახაობრივად მომზიდველი ვერ გამოდგა, რასაც ობიექტური მიზეზები ჰქონდა. კერძოდ: „გუნდს კარგა ხანია არ უთამაშია, რადგან მორაგბეთა ერთი ნაწილი ეროვნულ ნაკრებში იყო გამოძახებული. სხვადასხვა როლებს შორის დაიკარგა უწინდელი სინქრონული მოქმედება. თანაც მეტოქემ არ მოგვცა ლაღად თამაშის საშუალება. „აკადემიამ“ ამ სეზონში ერთ-ერთი საუკეთესო მატჩი გამართა. ყოველივეს მიუხედავად, ბედნიერი ვარ, რომ ორთაბრძოლა ლოგიკურ დასასრულამდე მივიყვანეთ და ჩემპიონობა დავიბრუნეთ“.

ლექსო ციწაძე

ალექსანდრე კოტორაშვილის ფოტო.

◎ კალათბურთი

ლიდერთა მატჩის წინ

ხვალ ვერის ბაღში კალათბურთელ ვაჟთა XV ეროვნული ჩემპიონატის II წრის ცენტრალური მატჩია — 14 საათზე ითამაშებენ გათამაშების ერთპიროვნული ლიდერი თსუ „ნიკორა“ (11 მოგება) და მისი უახლოესი მდევარი „ავიამშენი“ (10 მოგება). შეგახსენებთ, რომ ფავორიტთა I წრის დუელი სტუდენტებმა 74:70 მოიგეს.

XII ტურის დანარჩენი მატჩების განრიგი ასეთია: სსუ — „აზოტი“ (12 საათზე), ქუთაისი — „დინამო“ (16 საათზე), სტუ — „მაქაბი“ (18 საათზე).

აქვე გაუწყებთ, რომ წინა ტურში თსუ „ნიკორამ“ 128:89 დაჯაბნა „მაქაბი“ (უნივერსიტეტელთა დებიუტანტმა უგრეხელიძემ თავის ახალ პარტნიორებს 8 ქულა შესძინა), ხოლო სტუ-ს და ქუთაისელთა შეხვედრა უშუქობის გამო გადაიდო.

◎ მხარე

ძველი სტადიონის ახალი სიცოცხლე

იმ დღეს არც თბილისის „დინამო“ იყო ჩამოსული მეცემენტეთა ქალაქში ამხანაგური მატჩის გასამართავად და არც „ინტერი“: კახპელებმა უბრალოდ, ახალი საფეხბურთო სტადიონი გახსნეს, თუმცა, როგორც ეს გამორჩეულ დღესასწაულს სჩვევია, ტრიბუნებს, რომელიც 2000 კაცს იტევს, ზღვა ხალხი მოაწყდა.

ახალ სარბიელზე სამუშაოების დამთავრება წითელი ლენტის გაჭრით აღნიშნეს, საზეიმოდ აღმართეს საქართველოს ხუთჯვრიანი დროშა, სახელმწიფო ჰიმნის მელოდიამ ტრიბუნებს ტალღასავით გადაურბინა.

ამ სტადიონზე 37 წელია, სარეონტო სამუშაოები აღარ ჩატარებულა.

სპორტული ნაგებობის აღდგენა გამგეობამ (გამგებელი — გენადი ხაჩიძე) ითავა. მოვიდნენ მშენებლები, სტადიონს მაღალი კედელი შემოაკლეს, მავთულბადით შემოლობეს, ტრიბუნები აღმართეს, შელესეს, შეღებეს, მინდორი მოაწესრიგეს და... იმ დღეს მოედანზე საფეხბურთო სკოლის სპორტულ ფორმაში გამოწყობილი ერთბაშად 420 ნორჩი ფეხბურთელის ხილვა გულს ახარებდა.

— ფრთები შეეხსა ჩვენს ოცნებას, — მითხრა საფეხბურთო სკოლის დირექტორმა **ავთანდილ ჯალალმა,** — საახალწლოდ შესანიშნავი საჩუქარი მივიღეთ და ახლა ჩვენზეა დამოკიდებული, როგორ ოსტატებს აღვუზრდით ქართულ ფეხბურთს. სკოლის სხვადასხვა ასაკის 17 ჯგუფში 240 მოსწავლე ვარჯიშობს. იქაური აღზრდილები ქვეყნის სხვადასხვა საფეხბურთო ლიგაში თამაშობენ, ერთი კი — გიორგი გაბედიური უკვე კვიპროსის გუნდმა „წაგვართვა“. ჩვენი მწვრთნელები დავით კობაური, შავლეგა მაჭარაშვილი, მალხაზ ჯალალი და სხვები თავიანთ ცოდნასა და გამოცდილებას უშურველად უზიარებენ პატარებს, დაოსტატებაში ეხმარებიან მათ.

სტადიონის გახსნის საზეიმო ნაწილი რომ დამთავრდა, ოკამისა და ქვემო ჭალის ნორჩმა ფეხბურთელებმა ამხანაგური მატჩი გამართეს.

კასპის განახლებულმა სტადიონმა ახალი სიცოცხლე დაიწყო.

გურამ ვაშაკიძე

◎ ჭადრაკი

საგზურები განაწილდა

თბილისის ჭადრაკის სასახლეში დამთავრდა საქართველოს მოჭადრაკე ქალთა ეროვნული ჩემპიონატის პირველი ლიგის პირველობა. ბოლო ტურის წინ სანუკვარ ექვსეულში მოხვედრა 6-6 ქულით თამარ წერეთელსა და სოფიკო ხუხაშვილს გარანტირებული ჰქონდათ. უმაღლესი ლიგის დანარჩენი ოთხი საგზურისთვის უშეღავათო ბრძოლა გაჩაღდა. გადამწყვეტ ტურში განსაკუთრებით იყოჩაღა ნინო ბაციაშვილმა, რომელმაც ინგა ჭარხალაშვილს სძლია. ასევე გამარჯვებას მიაღწია სოფიკო გვეტაძემ. მან ალექსანდრა ვახანია დაამარცხა. სოფიკო ხუხაშვილი და ანა გავაშელი, თამარ წერეთელი და სალომე მელია დაზავდნენ.

ამდენად, ცხრა ტურის შემდეგ 6,5-6,5 ქულით პირველ-მეორე ადგილები წერეთელმა და ხუხაშვილმა გაინაწილეს, 6-6 ქულით III-V ადგილებზე გავა შელი, გვეტაძე და ბაციაშვილი გავიდნენ, ფინალური ეტაპის მეექვსე საგზური ინგა ჭარხალაშვილს ხვდა. მართალია, მან 5,5 ქულა მოაგროვა, მაგრამ მეტოქეების უკეთესი კოეფიციენტით აჯობა.

გიორგი გაგუა

◎ ფეხბურთი

ევროპის სტადიონებზე

იტალია. XV ტური. „იუვენტუსი“ — „ალიარი“ 4:0, „ინტერი“ — „მილანი“ 3:2, „ფიორენტინა“ — „ტრევიზო“ 1:0.

ლიდერთა ჯგუფი: „იუვენტუსი“ — 42, „ინტერი“, „ფიორენტინა“ — 32-32, „მილანი“ — 31 ქულა.

ბომბარდირი: ტონი („ფიორენტინა“) — 16 გოლი.

შემდეგი ტური: „ლაციო“ — „იუვენტუსი“, „რეგინა“ — „ინტერი“, „ემპოლი“ — „ფიორენტინა“, „მილანი“ — „მესინა“.

ესპანეთი. XV ტური. „ბარსელონა“ — „სევილია“ 2:1, „ოსასუნა“ — „მალიორკა“ 1:0, „ალაგა“ — „რეალი“ 0:2.

ლიდერთა ჯგუფი: „ბარსელონა“, „ოსასუნა“ — 34-34, „რეალი“ — 28 ქულა.

ბომბარდირი: ეტოო („ბარსელონა“) — 13 გოლი.

შემდეგი ტური: „კადისი“ — „ბარსელონა“, „რეალი“ — „ოსასუნა“.

ინგლისი. XVI ტური. „ჩელსი“ — „უიგანი“ 1:0, „ლივერპული“ — „მიდლსბრო“ 2:0, „მანჩესტერი“ — „ევერტონი“ 1:1.

ლიდერთა ჯგუფი: „ჩელსი“ — 43, „ლივერპული“, „მანჩესტერი“ — 31-31 ქულა.

ბომბარდირები: ვან ნისტელროი („მანჩესტერი“), ლამპარდი („ჩელსი“) — 11-11 გოლი.

შემდეგი ტური: „არსენალი“ — „ჩელსი“, „ლივერპული“ — „სანდერლენდი“, „ასტონ ვილა“ — „მანჩესტერი“.

გერმანია. XVI ტური. „ბაიერნი“ — „კაიზერი“ 2:1, „ჰამბურგი“ — „ჰერტა“ 2:1, „კიოლნი“ — „ვერდერი“ 1:4, „შალკე“ — „მაინცი“ 1:0 **ლევან კობიაშვილმა** ვერ გაიტანა პენალტი).

ლიდერთა ჯგუფი: „ბაიერნი“ — 41, „ჰამბურგი“ — 37, „ვერდერი“ — 35, „შალკე“ — 31 ქულა.

ბომბარდირი: კლოზე („ვერდერი“) — 16 გოლი.

შემდეგი ტური: „ბორუსია“ — „ბაიერნი“, „ვერდერი“ — „ჰამბურგი“, „შტუტგარტი“ — „შალკე“.

საფრანგეთი. XVIII ტური. „სენტ ეტიენი“ — „ლიონი“ 0:0, „მარსელი“ — „ოსერი“ 1:0, „ლე მანი“ — „ბორდო“ 1:0, „ასე“ — „რენი“ 2:0.

ლიდერთა ჯგუფი: „ლიონი“ — 44, „ოსერი“ — 32, „ბორდო“ — 31, „ასე“ — 30 ქულა.

ბომბარდირი: პაულეტა („ასე“) — 12 გოლი.

შემდეგი ტური: „ლიონი“ — „ლილი“, „ოსერი“ — „ნანსი“, „ბორდო“ — „ნანტი“, „აიაჩო“ — „ასე“.

პოლანდია. XV ტური. „ტვენტე“ — „ალკმაარი“ 1:3, „ფეიენოორდი“ — „აინდჰოვენი“ 1:0.

ლიდერთა ჯგუფი: „ალკმაარი“, „ფეიენოორდი“, „აინდჰოვენი“ — 35-35 ქულა.

◎ სპორტულ ორბიტაზე

კლუბი — მსოფლიო ჩემპიონი ფეხბურთში?

დიახ, როდესაც ექვსი თვეღა დარჩა დიდ საფეხბურთო დღესასწაულამდე — 2006 წლის მსოფლიო ჩემპიონატამდე გერმანიაში, ამომავალი მზის ქვეყნის — იაპონიის დედაქალაქში სტარტი აიღო საკლუბო მსოფლიო ჩემპიონატმა ფეხბურთში. მასში მონაწილეობს სხვადასხვა კონტინენტის ექვსი უძლიერესი გუნდი.

ტურნირი დაიწყო აზიისა და აფრიკის ჩემპიონთა ლიგების გამარჯვებულების — საუდის არაბეთის „ალ-იტიჰადისა“ და ეგვიპტის „ალ-ახლის“ ორთაბრძოლით. გუნდებმა მაინცდამაინც სანახაობრივი ფეხბურთი ვერ აჩვენეს. ნახევარფინალში გასვლა გადაწყვიტა ერთადერთმა ბურთმა, რომელიც 78-ე წუთზე მეტოქის კარში გაიტანა საუდიასარაბეთელმა მოჰამედ ნურმა.

14 დეკემბერს „ალ-იტიჰადი“ ნახევარფინალში ლიბერტადორესის თასზე გამარჯვებულ ბრაზილიის „სან-პაულუს“ შეხვდება.

მეორე ნახევარფინალში კი ევროპული ჩემპიონთა ლიგის ტრიუმფატორი — ინგლისის „ლივერპული“ შეხვდება ავსტრალიის „სიდნეისა“ და კოსტარიკის „საარისის“ შეხვედრაში გამარჯვებულს — ეს მატჩი გუშინ, 12 დეკემბერს იოკოჰამაში გაიმართა.

მიოლერი, ნოდარ ახალკაცი, კლაუს ტოპმიოლერი და სანდრო ცნობილაძე.

ტურინსა თუ ტორინოში

თითქმის საუკუნეა, რაც იტალიური ქალაქი, სადაც უნდა გაიმართოს 2006 წლის ზამთრის ოლიმპიური თამაშები, ინგლისურად, ფრანგულად და ბევრს სხვა ენაზეც ცნობილია როგორც ტურინი, მაგრამ მილიონობით გულშემატკივარი მთელს მსოფლიოში პირდაპირი ტელეტრანსლაციის დროსაც და პრესიდანაც შეიტყობს, რომ თეთრი ოლიმპიადა მიმდინარეობს არა ტურინში, არამედ — ტორინოში. ისევე, როგორც პოპვარსკვლავი ცდილობს ახალი იმიჯის შეძენას, ასევე ტურინს უნდა, რომ მას მოიხსენიებდნენ იტალიური სახელით — ტორინო.

ეს პირველი შემთხვევაა, როდესაც ოლიმპიადის მასპინძელი ქალაქი მოითხოვს, რათა მას მშობლიურ ენაზე ახსენებდნენ. აქამდე ხომ ასეთი შემთხვევებში მუდამ ინგლისურ დასახელებას იყენებდნენ — Rome და არა Roma (1960 წ.) Moskow და არა Москва (1980) და ა. შ.

როგორც ამბობენ, იტალიელებს უნდათ ეროვნული თავისებურების შენარჩუნება, იტალიაში ისედაც შეშფოთებულნი არიან იმ ფაქტით, რომ იტალიურ სიტყვებს ხშირად სცვლიან ინგლისურით, მაშინ, როდესაც თავად იტალიურში არის ამ სიტყვების მშვენიერი ექვივალენტები.

„მე დარწმუნებული ვარ, რომ ადამიანებს უყვართ კაპუჩინო იმიტომ, რომ მათ თვით ამ სიტყვის წარმოთქმა მოსწონთ, — ამბობს იტალიური ყოველდღიური გაზეთის Corriere della Sera მიმომხილველი ბეპე სევერგნინი, — თუმცა სიტყვა „ტორინო“ ისე სექსუალურად არ ჟღერს („კაპუჩინოსთან“ შედარებით), მაგრამ მაინც სჯობს „ტურინს“.

ამ მარაქაში როგორ გაერია?

ეს კითხვა ყველაზე მეტად ანუხებდა „კალმის ზვიგენებს“ — ჟურნალისტებს, როდესაც ლონდონში ფილმის „ლომი, ჯადოქარი და ჯადოსნური კარადა“ პრემიერზე, რომელიც გადაღებულია კლაივ ლიუსის ნაწარმოების მოტივებზე, რჩეულ მაყურებელთა შორის იხილეს კოლინ მაკლაფლინი. არადა, პრემიერას ესწრებოდნენ პრინცი ჩარლზი მეუღლე კამილასთან ერთად, მსახიობები სერი როჯერ მური, კელი ბრუკი...

იმ დროს, როდესაც კოლინის საქმრო, „მანჩესტერ უნაიტედის“ ფეხბურთელი უეინ რუნი სამარცხვინოდ ვარდებოდა ჩემპიონთა ლიგიდან, ძალზე მოშილფებულ კაბაში გამოწყობილი მაკლაფლინი თავს იწონებდა ინგლისურ ელიტაში. უნდა ითქვას, რომ კოლინის დებიუტი დიდებული გამოდგა. პრესამ მას, პრემიერაზე მარტოდმარტო მისულს, უფრო დიდი ყურადღება დაუთმო, ვიდრე ფილმში მთავარი როლის შემსრულებელს ტილდა სვინტონს.

ჟურნალისტებს ყველაზე მეტად ის აინტერესებდათ, თუ როგორ მოხვდა მაკლაფლინი ასეთ რჩეულ საზოგადოებაში — პერსონალური უფასო მოსაწვევი ბარათით, თუ ძალზე ძვირად შეძენილი VIP-ბილეთით. აი, ესაა მთავარი!

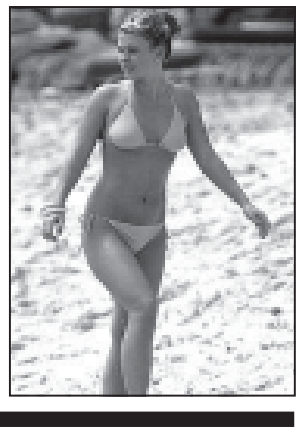

⊙ ძველმოქმედება

იავნანა აკვნიდან ცხოვრებაში გადმოვიდა...

გენიალური ჯუზეპე ვერდის სასულიერო ქმნილების — „რეკვიემის“ შესრულებით აღსრულდა თბილისის საოპერო თეატრისა და საქველმოქმედო ფონდ „იავნანას“ ერთობლივი პროექტი. ფონდის დამაარსებელი და სულისჩამდგმელი, გამოჩენილი მომღერალი პაატა ბურჭულაძე დიდად ემადლიერება თეატრის ხელმძღვანელობას, მთელ კოლექტივს საქველმოქმედო აქციებში მონაწილეობისთვის, რითაც მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ ფონდის სასარგებლოდ.

„რეკვიემის“ საპრემიერო შესრულებას უამრავი მსმენელი დაესწრო. მათი აქტიურობა ხომ იმის დასტურია, რომ ბილეთის საფასურით თავიანთი სახსარი გაიღეს მზრუნველობამოკლებული ბავშვებისთვის.

„დარწმუნებული ვარ, რომ თუ ჩვენ დღეს არ დავიშურებთ ენერგიასა და ძალისხმევას, ყველანი ერთად, მართლაც შევძლებთ ჩვენი შვილების მომავლის გადარჩენას“, — ამბობს პაატა ბურჭულაძე.

„რეკვიემის“ აჟღერებაში მონაწილეობდნენ თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის სიმფონიური ორკესტრი და გუნდი. სოლისტებად მოგვევლინნენ მსოფლიოში აღიარებული ქართველი მომღერლები: მაყვალა ქასრაშვილი (სოპრანო) და ბადრი მაისურაძე (ტენორი). ისინი უკვე მეორედ მონაწილეობდნენ „იავნანას“ აქციაში, პირველად ჩაერთო აქციაში ნატო ჭყონია (მეცო სოპრანო), იგი ექვსწლიანი პაუზის შემდეგ ჩამოვიდა საქართველოში. ბანი, რა თქმა უნდა, პაატა ბურჭულაძე იყო.

უაღრესად მნიშვნელოვანია ისიც, რომ ეს ურთულესი ნაწარმოები ამიერიდან თეატრის რეპერტუარში რჩება და მას საკუთარი ძალებით წარმოადგენენ. რაც შეეხება პრემიერას, ამ საღამოს აუდიტორია შეჭმარიტად სრულყოფილი შესრულების მოწმე გახდა. ამ შესანიშნავმა ოთხეულმა (სოლისტებმა) მსმენელამდე მიიტანეს ნაწარმოების ძირითადი არსი — მისი შინაგანი დრამატიზმი ჩუმი მოწოდებიდან მძვინვარე სისასტიკის გავლით დამუხტულ ტრირალამდე. არ შეიძლება საგანგებოდ არ აღინიშნოს თეატრის სიმფონიური ორკესტრისა და გუნდის საუცხოო ჟღერადობა. დირიჟორმა ზაზა აზმაიფარაშვილმა დიდი ხელოვნებით შეძლო გადმოეცა ვერდისეული ემოციურობა, რისთვისაც მსმენელის გულწრფელი ტაში ერგო.

საღამო დააგვირგვინა პაატა ბურჭულაძის გამოსვლამ და იმ სიურპრიზმა, რომელსაც ასეთ შემთხვევაში ახმიანებს ხოლმე დიდი მომღერალი. ამჯერადაც მან ტრადიცია არ დაარღვია და მადლობით მოიხსენია საღამოს მონაწილენი, მომღერლები, რომლებმაც პირველი შეთავაზებისთანავე შეწყვიტეს თავიანთი გამოსვლები მსოფლიოს საოპერო სცენებზე და თბილისში ჩამოვიდნენ. მადლიერებით მოიხსენია აგრეთვე ის ბიზნესმენები, რომლებიც მხარში უდგანან ფონდს, განსაკუთრებული მადლობა ერგო ამ კონკრეტული საღამოს გენერალურ სპონსორს ზაზა სიორიძეს და ბიზნესმენ გოდერძი ბუკიას.

პაატა ბურჭულაძემ საღამოზე გაახმიანა ამერიკის შეერთებული შტატებიდან მიღებული ბარათი, მისი ავტორი აღმოჩნდა დავით სამხარაძე. მან მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა სოლა-ინტერნატს საუკეთესო ხარისხის პიანინო აჩუქა.

და, აი, სიურპრიზიც: ფონდმა „იავნანამ“ ბინა შეუძინა სკოლა-ინტერნატში მცხოვრებ დედა-შვილ ფრანგიშვილებს, ისინი ხუთი წელია, რაც გაჭირვებამ უჭეროდ დატოვა და სკოლა-ინტერნატში იყვნენ შეფარებულნი. ნინო ფრანგიშვილს ბინის გასაღები გადასცა ზაზა სიორიძემ, თავის მხრივ ქალბატონმა ნინომ სიკეთეს სიკეთე შეაგება — შვიდი წლის უდედმამო გოგონა გამოიყვანა ბავშვთა სახლიდან და იშვილა.

ამ საღამოსაც ჭეშმარიტად სიკეთემ იზეიმა და მაყურებელზე ზეციური მადლი გადმოვიდა.

რუსუდან მუხიგულაშვილი

სურათებზე: სცენაზე არიან: მაყვალა ქასრაშვილი, ნატო ჭყონია, ბადრი მაისურაძე და პაატა ბურჭულაძე; ბინის გასაღები ნინო ფრანგიშვილსა და მის ვაჟს გიორგის.

ჯაკარ ლომაძის ფოტო.

⊙ ზოგს მღვდელი მოსწონს, ზოგს მღვდლის ცოლი

ჯემალ ბაღაშვილი: თქვენგან ჩვენს საკბილოსაც ველოდები...

რომ გითხრათ, „საქართველოს რესპუბლიკას“ ვიწერ-მეთქი, ტყუილი იქნება, საერთოდ, არც ერთ გაზეთს არ ვიწერ, მათ ვიძენ ჩემი შეხედულებების მიხედვით და სამსახურებრივი მდგომარეობიდან გამომდინარე — რაც შეიძლება მეტი მასალა ვიპოვო ირონიისა და სატირისთვის. ამ მხრივ „საქართველოს რესპუბლიკა“ ბევრს ვერ მაძლევს, ძირითადად, ვეტყანები ხელოვნების დარგებისადმი მეტი ყურადღების გამო. თუმცა კარგია, რომ ამ ბოლო დროს შაბათობით გამოჩნდა მთელი გვერდი — „ხუმარსიტყვა“, რომლისგანაც მომავალში ჩვენს „საკბილოსაც“ ველოდები.

ჩემი შეხედულებით, გაზეთი ინარჩუნებს აკადემიურ სტილს და ცდილობს, არ აჰყვეს სკანდალურ, სენსაციურ თემებს. ამას მივესალმები, ორიოდე სერიოზული გაზეთი ხომ მაინც უნდა დარჩეს იმ გაზეთების ფონზე, რომლებიც ცდილობენ, იოლად, ბულვარული ამბებით გაართონ მკითხველები. მე მგონია, რომ „საქართველოს რესპუბლიკას“ სერიოზული მკითხველის სიმპათიები მეტი აქვს, ვიდრე სხვა გაზეთებს. მათგან განსხვავებით ნიშანდობლივია ისიც, რომ გაზეთი როგორც პოზიტიურ, ისე ნეგატიურ რეალურ ინფორმაციას აწვდის მკითხველს და არა გამოგონილს.

გამოიწერეთ

სანდო, მართალი და ტრადიციული გაზეთი «საქართველოს რესპუბლიკა»

მიმართეთ „საქპრესას“ (ტელ: 35.51.40), „მაცნეს“ (37.40.49), „უწყებანს“ (93.64.72), „პრეს-ექსპრესს“ (96.23.11), „პლანეტა-ფორტეს“ (93.38.73), „ინფოსერვისს“ (34.09.35), „ელვა-სერვისს“ (36.35.75) რაიონებსა და ქალაქებში — „საქპრესის“ ადგილობრივ განყოფილებებს.

ძვირფასო მკითხველებო, ფინანსური სიძნელეების მიუხედავად, რედაქციამ გაითვალისწინა თქვენი შესაძლებლობებიც და, კვლავ თქვენი თანადგომის იმედით, არ გაზარდა გაზეთის ფასი — მისი ერთი ეგზემპლარის ღირებულება კვლავაც 50 თეთრია.

ამდენად, გაზეთის გამოწერა ეღირება: ერთი თვით — 13 ლარი, სამი თვით — 39 ლარი, 6 თვით — 78 ლარი.

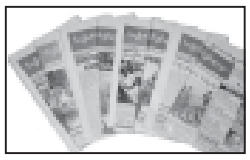

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ „საქართველოს რესპუბლიკა“ — მუდამ თქვენი თანამდგომი, სიხარულისა თუ ჭირ-ვარამის გამზიარებელი გაზეთი!

გაზეთის გამოწერა შეგიძლიათ უშუალოდ რედაქციაშიც. კოსტავას ქ. № 14, IV სართული. ტელ: 98.96.32; გაზეთის ინდექსი: 66434.

⊙ ანეკდოტები

— მაინც რა გაიძულებთ, რომ ყოველდღე დათვრეთ?

— ვერავინ და ვერაფერი მაიძულებს რამეს. მოხალისე ვარ.

* * *

— ეძიმო, ჩემი პიროვნება თითქოს გასამეორებელია — ერთს ვფიქრობ, მეორეს ვამბობ და მესამეს ვაკეთებ...

— სავსებით ნორმალური ბრძანებულხართ!

* * *

მიხო სკოლაში ძალიან ფერმკრთალი მივიდა.

— შენ რა, ავად ხარ? — ჰკითხა მასწავლებელმა.

— არა, დილით დედამ დამბანა.

* * *

სიკვდილი ნაღდად რაღაცით ემგვანება ორშაბათის დილას.

* * *

— მიირთვით, ღმერთმა შეგარგოთ, ძვირფასო სტუმრებო! ხოლო, თუ სინდისი გეყოფათ, ხვალაც მობრძანდით...

* * *

— გოგოებო, დღეს სტუმრად გეწვევით!

— მაშინ სასმელიც გამოიყოლიეთ.

— კარგი, მისატანებელი და ქალები კი თქვენზე იყოს!

* * *

— როდესაც წერომ ჩემს მშობლებთან მიმიყვანა, ისინი დიდხანს იცინოდნენ და, თავდაპირველად, წეროს დატოვება სურდათ...

⊙ სულიერება

ვახტანგ გორგასლის ძალი

13 დეკემბერს საქართველოს საოციქულო ეკლესია წმინდა კეთილმსახურ მეფეს ვახტანგ გორგასალს იხსენიებს. დიდ მეფედ წოდებული ვახტანგ გორგასალი, თხუთმეტი წლისა იყო, როცა საქართველოს სამეფო ტახტზე ავიდა. ამ დროს ქართლი, ერთი მხრივ, სპარსეთის აგრესიას განიცდიდა, მეორე მხრივ კი — ოსთა შემოსევებისგან იყო გამწარებული. არც დასავლეთ საქართველოს ადგა უკეთესი დღე საბერძნეთისგან...

წმინდა ვახტანგმა სამეფო ტახტზე ასვლისთანავე შეკრიბა ქვეშევრდომები და თხუთმეტი წლის გვირგვინოსანმა ჯერ ოსთა ჯარი დაამარცხა, ხოლო შემდეგ დასავლეთ საქართველოს ციხე-სიმაგრეებიდან ბერძნებიც განდევნა.

გასაოცარი იყო ვახტანგ მეფის სარწმუნოება, სიბრძნე და ფიზიკური სიძლიერე... მას შეეძლო ქვეყნის საკეთილდღეოდ უდიდესი სიდინჯის გამოჩენაც და გაქცეული ირმის ხელით შეპყრობაც. ვახტანგის საომარ მუზარადზე წინ მგელი იყო გამოსახული, უკან კი — ლომი. ამიტომაც ეწოდა მეფეს ზედსახელად „გორგასარი“ (გორგასალი).

ვახტანგ მეფის სახელთანაა დაკავშირებული საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალიის საფუძვლის ჩაყრა. წმინდა ვახტანგმა ააშენა ქართველთა ჯვრის მონასტერი იერუსალიმში, საქართველოში კი უამრავი საეპისკოპოსო კათედრა, ციხე-კოშკი და ეკლესია-მონასტერი ააგო.

წმინდა მეფემ ჩაუყარა საფუძველი საქართველოს დღევანდელ დედაქალაქ თბილისს. მისი პოლიტიკური ორიენტაცია იყო მართლმადიდებელ საბერძნეთთან თანასწორუფლებიანი კავშირი, ქვეყნისა და ეკლესიის დამოუკიდებლობა და ერთიანობა.

თავისი ქვეყნის დასაცავად სპარსელებთან უთანასწორო ბრძოლაში მეფე ვახტანგი სასიკვდილოდ დაიჭრა... სიკვდილის წინ მან თავისთან მოიხმო კათოლიკოსი, მეუღლე, შვილები, წარჩინებულნი და უთხრა: „...გამცნებ თქვენ, რათა მტკიცედ სარწმუნოებასა ზედა დგეთ და ეძიებდეთ ქრისტესთვის სიკვდილსა სახელსა მისსა ზედა, რათა წარუვალი დიდება მოიგოთ“.

მთელი საქართველო გლოვობდა ქრისტესთვის აღსრულებულ მეფეს, უჯარმიდან მცხეთაში გადაასვენეს ქრისტესგან გვირგვინოსანი, მის მიერ აგებულ სვეტიცხოველში დაკრძალეს დიდი პატივით და გულზე თავისი ზომის ლოდი დაადეს...

საქართველოს კათოლიკოს პატრიარქის, ილია II-ის ლოცვა-კურთხევით სიონის საპატრიარქო ტაძარს მიუშენდა წმინდა მეფის ვახტანგ გორგასლის სახელობის ეკვდერი, ქალაქ რუსთავში კი მისი სახელობის საკათედრო ტაძარი აიგო.

მოამზადა
გიული ლიპარტიამ

დედა ლუბა, მეუღლე ნინო შერაზადაშვილი, შვილი ქეთი, ბიძაშვილები თეზიკო, დათო, გულიკო ბაქრაძეები, დათო ლორთქიფანიძე ოჯახებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

რამაზ ირაკლის ძე ბაძრაძე

პანაშვიდი 13, 14 XII, 16 სთ. გამოსვენება 15 XII, 14 სთ-ზე, არაგვის ქ. №7.

უახლოესი მეგობრები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

რამაზ ირაკლის ძე ბაძრაძე

და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომლები თანაუგრძნობენ კოლეგა ნინო შერაზადაშვილს მეუღლის

რამაზ ირაკლის ძე ბაძრაძის

გარდაცვალების გამო.

საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაცია იუწყება, რომ გარდაიცვალა გაზის მრეწველობის ღვაწლმოსილი მუშაკი

ოთარ მერაბიშვილი

და სამძიმარს უცხადებს გარდაცვლილის ოჯახს.

საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია იუწყება, რომ გარდაიცვალა გაზის მრეწველობის ღვაწლმოსილი მუშაკი

ოთარ მერაბიშვილი

და სამძიმარს უცხადებს გარდაცვლილის ოჯახს.

ლალი ბახტაძე, მალხაზ გელეიშვილი მწუხარებაში თანაუგრძნობენ ნესტან და ირაკლი ქორიძეებს დედის

თამარ ვარლამის ასულ კაკაბაძის

გარდაცვალების გამო.

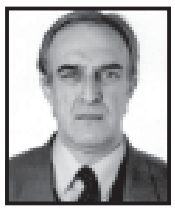

მეუღლე მედიკო კილასონია, შვილები შორენა, სალომე, თამარი, სიძე კახა ფირცხალაშვილი, შვილიშვილი ანი ფირცხალაშვილი, ძმები ბადრი, კოტე წიფნივაძეები, რძლები დონარა მირიანაშვილი, ნათელა ბაბუციძე, მძახლები ზეინაბ და ვახტანგ ფირცხალაშვილები, დეიდაშვილები, ბიძაშვილები, მამიდაშვილები ოჯახებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ვაჟა ალექსანდრეს ძე წივწიპაძე

პანაშვიდი 15, 16 XII, 15 სთ. გამოსვენება 17 XII, 14 სთ. მისამართი: ნუცუბიძის IV პლატო X ბ კორპ. ბინა 58.

ნოდარ კაკაბაძე, ოთარ გაგუა, თამაზ ჩხენკელი, რევაზ თვარაძე, მერაბ მახარაძე, ნოდარ ებრალიძე, როინ მეტრეველი, ნოდარ გიოშვილი იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

შოთა ვადაჭკორია

მეუღლე ანასტასია მირიანაშვილი, შვილი ნათია, ძმისწულები, თინათინი, რუსუდანი, ქეთევანი, ბიძაშვილები ნინო, ერისა, რევაზ, ნიკო ვადაჭკორიები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

შოთა იპოლიტეს ძე ვადაჭკორია

დაკრძალვა 13 XII, პანაშვიდი 14 სთ. საბურთალოს სასაფლაოს ამაღლების ეკლესიაში, გამოსვენება 15 სთ.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობის თანამშრომლები იუწყებიან ამავე გამომცემლობის უფროსი რედაქტორის

შოთა ვადაჭკორიას

გარდაცვალებას და თანაუგრძნობენ ოჯახს.

⊙ სხვა გაზეთებიდან

ჯიგარხანიანმა საავადმყოფოში ვერ გაძლო

ექიმების პროტესტის მიუხედავად, პოპულარული მსახიობი კარდიოცენტრში არ გაჩერდა

შესანიშნავმა მსახიობმა არმენ ჯიგარხანიანმა მოსკოვის კარდიოლოგიურ ცენტრში გამოკვლევა ჩაიტარა. კლინიკაში მან ორ დღეს დაჰყო.

როგორც ჟურნალისტებისთვის გახდა ცნობილი, მსახიობი მე-9 სართულზე, ელიტურ ერთადგილიან № 903-ე პალატაში მოათავსეს. ბატონმა ჯიგარხანიანმა, როგორც ჭეშმარიტმა რაინდმა და ქალების გულთამპყრობელმა, ამ მოკლე დროში კლინიკის ქალთა მთელი პერსონალი მოხიბლა. მედდები და ექთნები მე-9 სართულზე საგანგებოდ ადიოდნენ, რათა თავიანთი კერპი საკუთარი თვალით ენახათ.

კლინიკის მაღალკვალიფიციურმა სპეციალისტებმა არცთუ დიდად სანუგეშო ვერდიქტი გამოიტანეს. მსახიობს განყოფილებაში დარჩენა და სისხლძარღვების სერიოზული მკურნალობა ურჩიეს, მაგრამ, ბატონი ჯიგარხანიანი, რომლის შრომისუნარიანობაზე ლეგენდები დადის, კლინიკიდან მეორე დღესვე გაეწერა, ხოლო გამოკვლევის შედეგების გასაგებად ერთი დღის შემდეგ მივიდა. იგი მშვენიერ ხასიათზე იყო და ცენტრის თანამშრომლთა უამრავ შეკითხვასა და ქათინაურს პასუხიც გასცა.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორის“ სტამბაში, რკინიგზის ჩიხი, 20.

დამფუძნებელები — გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომლები

გამომცემელი — შპს „თანადგომა-I“
დირექტორი თენგიზ კალანდაძე.
ქიზიყის ქ. №12, ტ: 71-68-81, 899 797679

მთავარი რედაქტორი რუსლან რუსია.
მორიგე რედაქტორი ვილენ მარდალეიშვილი.

ინდექსი 66434,
მისამართი: 0108, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. №14.
მთავარი რედაქტორი: 98-96-34.
მთ. რედაქტორის მოადგილეები: 98-96-33.
სარეკლამო განყოფილება: 98-96-32.

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაბეჭდილია ავტორთა ხარჯით. წერილებში მოყვანილი ფაქტების უტყუარობაზე პასუხს აგებენ ავტორები, რომელთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.

ავტორებს ეთხოვთ, კომპიუტერზე ანაწყოს 2-2,5 ნაბეჭდ გვერდზე მეტი მოცულობის სტატიები ნუ შემოგვთავაზებენ.